

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

MURAKÖZ

Kiállítások árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése
Ide küldendők az előfizetési díjak
nyitlatterek és hirdetések.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tiszti önszegélyző szövetség”, a „Csaktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

Hirdetéseik még elfogadhatók:
Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben:
Schalek H., Dukas M., Oppolich A.,
Daube G. L. és társai és Hornál.
Brünben: Stern M.

Nyitlatter példány 10 kr.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nemzeti kultúra.

Az az általános érdeklődés, mely a múlt években, midőn kulturánk nemzeti jelölékért modern alapokra helyezkedett, kiválóban van. — A sajtó szót ejt érte, de hangja sokszor elhangzó szó a pusztában.

Mindazonáltal szót ejtünk e kérdésben, mert erős bizva bizással mégis azt hisszük, hogy az eszme nincs elkoptatva annyira, hogy midőn a törvényhozásban szónokok mondják el eszméiket róla, ne hagyjon nyomot a kedélyekben a legigazabb, a legnevesebb, a nemzeti megerősödésére legjobban elvezető — fájdalom! — még mindig csak aspiráció: a nemzeti kultúra.

Sűrűn hivatkoznak Deák Ferencznek beszédeire, nagy igazságokat rejtő mondásaira. De senki sem hivatkozott az örökigazságra, melyet a haza bölcsé mondott ezekben: „Korunkban csak azon nemzetnek van jövője, mely komolyan törekszik az általános műveltség színvonalára emelkedni és azon előre haladni.” És akarunk e mi? Kétségkívül akarunk! De komolyan akarunk-e? Ha igen, honnét van az mégis, hogy kulturánk számos nyomorusága az egyetemes érdeklődésig és annak megjavítására való jószándékig jutni nem tud.

Meg kell szabadítani népmiveldésünket számos nyomoruságából és mindenekelőtt anachronismussá kell tennünk az antik kor-

nak régi nagy igazságát, hogy a kit az istenek gyűlölnék, azt tanítóvá teszik. Mert az most nem anachronizmus, Minden téren érvényesül a bibliai mondás, hogy a munkás méltó az ő bérére, egyedül a kultúra munkásait nem akarjuk felszabadítani az anyagi gondok nyűgétől, melyeket kétségtelenül népmiveldésünk érez meg.

Mikor a magyar kultúrának hódító hadjáratot kellene viselni és haladunk csiga lassúsággal. Huszonhét év óta alig emelkedett valamit a kultúrának tett áldozat — Hiszen így is haladunk, az kétségtelen, de a haladás a modern iskolaeszmének, az általános tankötelezettségnek és a szakszerű tanító képzésnek eredménye.

Most már nem ábrándos követelés, hogy népoktatásunk legyen intenzív és a 200 gyermek tanuló egy osztályban adassék át a multnak. Ez is a nemzeti kultúra egyik szüksége. Mert nem az a külsőség, hogy végre is minden helységnek van népnevelő hajléka, — teszi ki a nemzeti kultúrát, hanem annak szelleme. — Szellemét pedig a benne működő tanítótestvér adja ki viszont csak úgy működhet az eszme érdekében, ha az amugy is reformálandó alsófoku iskolaszervezet minden rendelkezése betartva létszen.

A nemzeti kultúráért minden embernek tenni kell. Ez eszme valóban csak akkor nyeri el győzelmét, ha érte hazánk minden

polgára hevülni, lelkesedni fog. Mindenki a maga működési helyén fogjon össze nagy lelkesedéssel, igaz szándékokkal. A millenárius ünnep nagy alkalma hangoljon kulturális áldozatokra. Hisz nincs hely, a hol a kultúrának fontos szükségei ne lennének. És főleg: változtassuk meg vélekedésünket a nemzeti eszmény felől. Mert a társadalom közérdeklődése nélkül a nemzeti kultúra igazán frázis. Mert a hon az ő nemzeti kulturája nélkül nem állhat meg. Őseink a Don és Káspium mellől is magokkal hordozták a hazát s magukkal szállították azt ide: ugyanis emberek teszik a valóságos hazát, nem élettelen halmok és térségek, melyek ezerforma népnek egyforma érzékelenséggel adhatnak lakást, mint egy jelesünk oly igazán megmondotta.

A milleniumi borkiállítás és a borkóstoló csarnok szabályzata.

A borkiállítás szabályzata.

1. A borkiállításban kiállítható minden hazai bortermény, tekintet nélkül a termés idejére (az évre melyben termelt). 2. A kiállítás két főrésze osztatik be, melyek egyikebe a kiállítók saját termésű, másikába „nem saját termésű” borai soroztatnak.

A „Muraköz” tározója.

Utazás Horvát-Szlavonországban.

Irta: Gönczi Ferencz.

— Folytatás. —

Novsaka, kocsitunk végső pontja csinos hely. A szebbik része hol sétány is van, dombon fekszik, az alsó, külső része egy igen hosszú utcában végződik.

Az állomáznál két magyar rubás fiut találtam a kut mellett. Megszóllítottam őket. Tiszta magyarsággal feleltek. A további kérdéskérdés folyamán kitűnt, hogy német fiúk s az iskolában, a túlnyomó többséget képező magyar tanulóktól sajátították el a magyarnyelvet.

Itt, hol a magyarság tömegesen telepszik le, a tanítónál a magyarnyelv ismeretét is megkövetelik s a magyarnyelv ha a templomban nem is, az iskolában érvényesülhet, minél fogva a magyarság nemzetisége — legalább egy időre — biztosítva van. Ellenben a mely községekben a leteleplés szörványosan, 6—7 családdal történt, ott a harmadik nemszedéknél biztosan elszlavosodnak.

Egyik legnagyobb baj, hogy Horvátországban s Szlavoniában magyar születésű vagy legalább magyarul tudó lelkészek elenyésző csekély számban vannak. — A zágrábi szeminariumban általában kevés magyarországi növendék van, kik főleg Muraközöből valók s egy része — középiskoláit Horvátországban végezvén, — nem is

birja a magyar nyelvet. Ezek Muraköz szükségletét sem fedezik.

Szlavoniában a diakovári püspökség szeminariumában Strossmayer püspök magyar gyűlölete kizárja azt, hogy a — szükséglethez képest — magyar születésű lelkészek neveltessenek. — Egyedül a pécsi magyar egyházmegyének Szlavonia Verőczemegyéjére kiterjedő területén vannak e tekintetben megnyugtató állapotok.

A vonaton igen érdekes emberek közé kerültem. Csupa szerajevói mohamedánok voltak, kik Klagenfurtból utaztak haza felé. — Közibük telepedésemet nem fogadták valami szívesen, a mit barátságtalan magaviseletükből következtettem. Szerencsére szerb-mohamedánok voltak, kik az én muraközi horvát beszédemet meglehetősen megértették s ennek folytán később, midőn tapasztalhatták, hogy viszonyait nagyjában ismerem, igen beszédesekké lettek. Törökös szokásaikból utazásuk közben sem engedtek. Guggolva, lecsiperedve csibukostak, cigarettáztak. S mintha csak a muedzai kesergős éneke hívta volna őket, egyik-másik a coupe padjára térdepelve az ablak felé fordulva (kelet felé) imádkozott egész odaadással. Az egyes állomásoknál, a hol vízhez juthattak, arczukat, kezüket s lábukat megmosták. Bródnál szálltak át a Szerajevó felé haladó vonatra.

Verpoljeig a vonat a Száva völgyében, a nem rég felosztott katonai határvidéken halad, kelet felé. A vidék nagyon hasonlít Muraközéhez. Balról gradiskai é Djel hegység barátságos e. dős lonkái, jobb oldalról (délre) pedig a bozniai hegyek hatalmas hegytömbjei kéklenek.

A föld erre is kukoricával van a legnagyobb részben bevetve. — A sűrű látszó tiszta, fehér tornyok a vidék sűrű lakottságáról tesznek tanúságot.

A kukoriczát magnak való kender turkítja. Jól diszlik benn, mert magassága meghaladja a kukoriczacsarét.

A községeket szép gyümölcsösök veszik körül. A gyümölcsfák nagyobb részt szilvafákból állanak, melyek szép sorban vannak ültetve. — E vidék igazi hazája a szilvának, melylyel még a szántóföldeket is tele ültetik szép sorban, hogy a szántást ne akadályozza meg.

Tavaly igen nagy szilvatermés volt egész Szlavoniában. Annyó szilvát s oly termékeny szilvafákat életemben még nem volt alkalmam látni. A szilva galyai úgy álltak, mint a szomorú tűzfű. Tehát a szlavon embernek, ki azt mondja, hogy: ha szilva és hal van, akkor áldott az év, tavaly jó esztendője lehetett.

E vidék gazdasági módja majdnem teljesen azonos a Drávan innen eső Ormánság magyarságé-ával; még a cséplés is egyező, melyet nyomtatással vagy tuskóhoz veregetéssel végeznek. Ez utóbbinál egy jókora tuskót állítanak a földre, a körülötte levő térséget tiszára seprik s a feloldott kévből egy vastag csomót kébe véve, néha ketten, hárman is a tuskóhoz veregetik. A szelvényen kívül; csak hogy az ily cséplés nagyon késedelmes és fáradságos.

Bródtól keletre, tehát Szlavonia keleti részében lakik legsűrűbben a magyarság. Magában Bródnban is igen sok a magyar, annyi, hogy külön magyar tannyelvű iskolára volna szükségük.

Ha az ember gőzösön utazik erre, az utazók között lépten-nyomon magyar szót hall. Néhol egész magyar községek vannak, hol Magyarországból hozott tanítók is működnek.

Kivándorolt népünk, mint ezt úgy futtában megtudhattam szívósan ragaszkodik anyanyelvéhez. A hol a község lélekszámának egyharmadát

E két főbeosztás keretében a már megállapított és Magyarország borászati térképén látható borvidékek szerint fognak a kiállított termékek csoportosítottai.

3. Az egyes borvidékek termékei ismét három fő részre osztatnak, u. m.: »Hegyi borok«, az »Immunis homokterületen termelt borok« és »Amériki direkt termők« borai faj szerint. — E három csoportban a kiállított termékek a következőleg osztályoztatnak: a) könnyű (közönséges) asztali borok, b) könnyebb palaczk- és fajborok, c) nehezebb peccsenyeborok, d) aszu és eszencia.

4. Az egyes borfajok kiállítását illetőleg a következő szabályok tartandók szem előtt: a) minden borfajból 4 palaczk küldendő a kiállítási bizottság címére; b) fehér borok, és pedig úgy a könnyebb (közönséges) asztali, könnyebb palaczk- és fajborok, mint a nehezebb peccsenyeborok is zöld rajnai 0.7 literes üvegekben állítandók ki; c) veres borok, mindenféle fajta, barna bordeaux 0.7 literes üvegekben állítandók ki; d) aszu és eszencia fehér félliteres üvegekbe helyezendők.

5. Valamennyi alosztályra nézve megjegyeztetik, hogy azok a palaczkkülönlegességek, melyek a világpiaczon ismeretesek és tekintélyre vergődtek, a fenti szabályok alól kivételnek.

6. Mindezen termékek üvegei szabályszerűen dugaszolandók; fehér (czin) kupakkal ellátandók; ezen czinkupak viselheti azon domborfeliratot, a mely az üveg felírásán leendő, vagy esetleg a termelő által választott jegyet. A címlapokon elő leendő tüntetendő a borvidék, a termelési hely, a termelő neve s lehetőleg a termelés évszáma.

7. A beküldött borok a jury itélele előtt vegyi vizsgálatnak vettettek alá.

8. A kiállított borok palaczkja után 50 kr. térdíj fizetendő.

9. Saját állványon nem lehet kiállítani.

§ § A borkóstoló csarnok szabályzata

Hogy a kiállítók boraival a nagy fogyasztó közönség megismerkedhessék, hogy a termelőknek és borkereskedőknek alkalom nyujtassék a kiállításon bizonyos bormennyiséget értékesíteni és a fogyasztókkal köz-

vetlen összeköttetést szerezni, a kiállítók nagyobb mennyiségű borokat küldhetnek a borkóstoló csarnokba elárusítás végett.

A borkóstoló csarnokban elárusításra kerülő borok előzőleg egy, a kiállítás borászati alcsoportja által kiküldött bizottság elbírálása alá esnek, mely bizottság határozza el, hogy a borok a csarnokban elárusíthatók-e vagy nem; hogy mily árban szolgáltatnak ki a közönségnek; hogy minden borfajból mennyi és mikor küldendő eladásra.

Az eladásra szánt borokból az előleges elbírálás megejtésére 4 palaczk (0.5 literes) minta küldendő, a bizottságnak annak idején tudatandó közelebbi címére és az általa megjelölt határidőre.

Elárusításra csak oly termelők vagy borkereskedők borai bocsájtatnak, a kik az illető borfajból további eladásra is rendelkeznek bizonyos minimális mennyiségekkel.

E minimális mennyiségek: a) könnyű asztali boroknál 10 hl. b) könnyebb palaczk és peccsenyeboroknál 5 hl. c) nehezebb peccsenyeboroknál 2 hl. d) aszu- és eszenciánál a minimális készlet nincs kikötve.

Az elárusításra szánt borok 0.3, vagy 0.5, vagy 0.7 literes palaczkokban küldendők be a borkóstoló csarnok részére.

Azon árat, a melyet a beküldő boráért el akar érni, maga határozza meg. Az ár meghatározásánál figyelembe veendő hogy a borok szállítási díját Budapestig a kiállító viseli és fedezi.

A beküldő által követelt árat a 2-ik bekezdésben jelzett bizottság bírálja el, ha azt magasnak találja, a beküldőt felhívja annak leszállítására, mit ha a beküldő nem teljesítene a bizottság a bor elárusítását megtagadhatja.

A kiállítás tartama alatt esetleg el nem adott borok a kiállítás bezárása után a beküldőnek írásbeli kívánságára és költségére visszaküldetnek; ellenkező esetben egy kelősen közhírré tett nyilvános árverésen fognak a legelőbbel ígérőnek eladatni. Az eladási ár a kiállítónak esik teljes összegében javára.

A borkóstoló csarnokban eladott borokért bejelentett értékesítési ár a beküldőnek biztosítottatik, és az a kiállítás bezárása után fog részére kifizettetni.

A beküldő kívánságára a borok eladásának mérvéről a kiállítás tartama alatt is értesítetik.

A kóstoló csarnok szabályzata a boraikat eladásra beküldő összes résztvevőkre kötelező, miért is a szabályzat határozmányainak be nem tartásából eredő összes kár és veszteség a beküldőt terheli. Különösen megkivántatik, hogy a beküldők a mintának tökéletesen megfelelő borokat küldjenek a csarnokba eladásra, a mintának meg nem felelő borok a beküldő kárára és veszélyére visszaküldetnek.

Kelt Budapest, 1895. évi febr. hóban.

Gróf Festetics Andor s. k.
földművelésügyi m. kir. minister.

A borok közvetítése. Azoknak a termelőknek, a kiknek a borkóstoló csarnok részére beküldött mennyiségeknél több borkészlet is áll rendelkezésre, a kiállítási közvetítő iroda fog rendelkezésükre állani.

A kinek a csarnokban kapható borokból valamelyik faj izlik s belőle nagyobb mennyiséget óhajt, megrendelését bejelenti a közvetítő irodába, a mely azt azután az illető bortulajdonoshoz átteszi.

Rajta mulik azután, hogy a megszerzett vevőt magának állandóan biztosítsa.

Bejelentések. Minden a kiállítás és a borkóstoló csarnokban résztvevő tartozik részvételi szándékát 1895. évi július hó 1-éig a földművelési m. kir. ministerium kiállítási igazgatóságánál (Budapest, V., Zoltán utca 11. sz.) bejelenteni.

A bejelentés a szabályszerű bejelentési iveken történik, melyekből két példány állítandó ki az összes borfélésekre nézve.

Ezenkívül kitöltendők a kérdőívek minden egyes bejelentett borfajtánként, felsorolásával a termelési adatoknak stb.

Bejelentési ivek és kérdőívek kaphatók:

1. A földművelési ministerium kiállítási irodájában (Budapest, V. Zoltán utca 11. sz.)
2. A borkiállítás csoportbiztosa Baross Károlynál, Budapest, Üllői út 24. sz. I. em.

Ugyaninnét adatik meg bármely kérdésre a részletes felvilágosítás.

Különfélék.

Gróf Festetics Jenő ur Ő Máltósága o hó 1-én téli, külföldi tartózkodásáról Csáktornyára, ujjvári kastélyába megérkezett.

Mura-Szombatban polgári fiú és leány iskola felállításán buzgolkodnak. — Mura-Szombat és vidékének lelkes lakossága mozgalmat indított meg a szükséges összeg összegyűjtésére. Pár hét alatt már közel háromezer forintot irt alá a vidék derék lakossága. Üdvözljük a szomszéd vendvidék nemes törekvését, mely létesülése esetén hivatva lesz a vendvidék góczpontján nagy hordereű hazafias czélok szolgálatában állani.

Egy lelkes Mura-Szombatban egy, a vendvidék kulturális érdekeit képviselő hetilap jelenik meg, melynek előállításai költségeit a lap bevételei nem képesek fedezni. Gróf Battyány Zsigmond birtokos, az ottani gazdasági főkegyelet elnöke kijelentette, hogy a lap kiállítási költségeit hajlandó fedezni, ha deficit mutatkoznék.

Felkérteztünk az érdeklődőknek tudomására hozni, miszerint husvét hétfőjén d. e. 10 órakor Szilvágyi Gyula légrádi ev. lelkes a csáktornyai áll. tanítóképző-intézet zenetermében urvacsora osztással egybekötött isteni tiszteletet tart.

Ez volt múlt hó 30-án d. u. 4 és fél órakor Csáktornyan Battyán külvárosban.

magyar mutatható ki, ott magyar predikációt s magyar tanítást is követel.

Vopolje és Vinkovce nagyobb állomásokat elhagyva, Vukovár dunaparti csinos város és az itt keleti irányt vevő hatalmas Duna folyó öltött szemünkbe, mely mellett egy darabig a vonat is halad.

E vidék dombos, területe úgy látszik, jó buzatermő föld. Itt a kukoricatáblák már elmaradtak. A mező kopasz volt. Mindenütt tarlók fakóllottak.

A vonat Dályánál nyugotra fordulva Eszék felé robot. Eszéknek régi vára, mely az 1848—49-ik évi szabadságharcban is szerepelt (magyar kézben volt, és az őrség gyáván az ellenségnek engedte át), a vasúti hídról jól látható. A vár belseje egészen be van építve.

A vasúti hidon átrobotva, Magyarországnban vagyunk. A vidék moosaras, nádas, hol a vízi madarak ezrei tanyáznak. Sok az erdőiség is. A Duna és Dráva folyók által képezett e szögletben terül el Albrecht főherczeg mintaszerűen kezelt, nagy terjedelmű uradalma.

A baranyai hegyek már messziről feltűnnek. Előbb a villányi s harsányi meredek oldalai, sikságból kiemelendő hegyláncok, aztán a Mecsek hegység, a lábánál fekvő Péccsel, mely fekvésileg — így messziről — nagyon hasonlít Zágráhhhoz.

Baranyai utazásunkkal Szt.-Lőrinczig megkerültük az Ormányságot, hol a dunántúli magyarság egyik legjellemzőbbike lakik. Minden nagyobb községében 2 templom, s 2 iskola van; az egyik katolikus, a másik református, melyek igen szépen megférnek egymás mellett.

Az Ormányság fehérszépének viselete különösség tekintetében egyedül áll hazánkban. — A feketében járó nazárenusok kivételével a nők

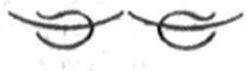
osupa fehérben láthatók. A ruha szabásának főjellege: rövid és bő. Az ing ujjai hátul a derék nyakdéből ereszkednek le s rendkívül szélesek, igazán lobogósak. A szoknya alig térden alul ér, a kötése mellett alul, hogy szélesebben álljon, ki van bélelve. A lábakon hófehér vagy piros harisnyák s apró cipők díszelnek.

Járásuk kecses, maguk becsületesek, értelmesek, barátságosak s beszédesek. Rokonszenves nép.

Az »Oszák-Magyar monarchia írásban és képmbe« című műben az ormánysági nők viselete mutattatott be a magyar népviselet legjellemzőbbjeül. A szin és szabás tévedésbe ejtette Baksay Sándort, az ormánysági magyarság zseniális leíróját. E viselet, hogy az igazat kimondjuk, nem magyar, hanem délszláv eredetű. Ilyen viselet van Zágráb vidékéről kezdve egész Szlavoniában s Bosznia jó nagy részében. Magyarországnban ellenben csak Somogy- s Baranyamegye drávamelléki népénél található. — Lehetetlennek kell tartanunk, hogy a Drávamellék keskeny szalagján élő magyarság viseletének hatása, átvétele volna a délszlávok jelentékeny részének ruházata s nem megfordítva.

Szt.-Lőrinczről Szigetvár, Barcs, Berzenoze s Zakány nevezetesebb állomásait érintve, a Zrinyiek fényes neve által megaranyozott multu Muraköz tődzöld területére értem s Csáktornyanál kiszálva tértem haza.

Vége.

Előzött egy pajta és sertésöl A szerencsétlenség okozója egy kis 4 éves gyermek volt, aki játékból tüzet rakott a pajta tövében. Nem első és hasonló mulatsága volt az a gyújtogató ovodakertülő gyermeknek.

Menedékház vezetőnk képesítése. A csáktornyai kisedovodában állandó menedékház vezetésére alkalmas nők kiképzetése céljából szervezett hat hónapos tanfolyam e hó 6-án tartott képesítővizsgálattal befejeztetett. — A tanfolyamon tanítottak: Decker Józsefné óvónő (gyakorlati kiképzés), Margitai József képezői igazgató (nevelés és szervezés), Dr. Schwarz Albert orvos (egészségtan), Alszeghy Alajos polg. iskolai tanár (ének). A tanfolyamon résztvett 7 nő, u. m. Erdős Cornelia Túrje, Kovácsics Juliska Csáktornya, Martincsevics Julcsa Csáktornya, Paulovics Emma Esztergom. Schiffter Mariska Szt.-Györgyvölgye, Szűcs Julcsa Nagy Kanizza, Tkaloics Eteleka Hodosán. A képesítő vizsgálat Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő ur elnöklété alatt a tanfolyamon résztvett tanárok és az óvoda választmányának jelenlétében tartott. — Két jelölt kitűnő, egy jeles és négy jó általános osztályzatot nyert. A vizsgálat befejezése után dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő meleg szavakkal mondott köszönetet Ziegler Kálmán egyesületi elnöknek és a csáktornyai óvóegyesület választmányának, hogy kisedovodájukat a tanfolyam megtartására oly szíves készséggel átengedték. Méltatta a megtartott tanfolyam kiváló szellemi eredményét a teljes elismerését és köszönetét fejezte ki a szaktárgyak előadójának, hogy a kisedovédalem nagyfontosságú ügyét oly hazafiai buzgalommal támogatták. A képesített menház vezetőknél pedig meghatóan kötötte szívükre jövő pályájuk erkölcsi és hazafiai kötelemét.

Szerencsétlenül járt aranyosok A székes Dráva Légrád felső réve közelében már e hó 4-én követelte meg áldozatát. Ugyanis: Nesztics István mura-vidi (Alsó-Vidovecz) lakos unokaöccsével a 14 éves Ivánnal egész új csónakkal eveztek a Dráva egyik ágán, mely az áradás folytán kiszélesedett és sebességében meghalványozódott. Egy erős szélroham az ág felett lévő hid oszlopához ütötte csónakukat, mely felborult s ők kiestek belőle. Nesztics Istvánnak sikerült egy oszlopba kapaszkodni s segélykiáltásaira érkezett aranyosok kimentették szerencsétlen helyzetéből, de unokaöccsét magával ragadta az ár s egyszeri felbukás után összecsapta fölötte a hullámok s eddig nem is sikerült kifogni tetemét.

Halálozás. Kramarits Viktor és neje saját valamint gyermekük Ilonka és az összes rokonság nevében szomorodott szívvel jelentik jó anyjuknak illetőleg nagyanyjának öz. Kramarits Ilona urnőnek 1895. április 3-án reggeli 4 órakor hosszúságú szenvedés és a haldoklók szentiségének ájtatos felvétele után élte 55-ik évében Perlakon történt gyászos elhunytát. — Áldás és béke legyen hamvai felett!

Halálozás. Öz. Bartha Györgyné szül. Szabó Anna unitárius papné 1895. márcz. hó 29-én éjjel 11 órakor, 68 éves korában, Lendva-Ujfaluban, rövid szenvedés után elhunyt. A boldogult hült tetemei mult hó 31-én helyeztettek a lendva-ujfalui köztemetőben örök nyugalomra. Az elhunytban dr. Bartha Gyula, polg. isk. igazgató és Bartha Lajos uradalmi ispán, anyjukat gyászolják. Áldás poraira!

Szász évsz. hir. Halas, 1790. 4-dik Február. — Egy jó Nemzetiségből való becsületes ember az egész nyáron sinlődő betegségbe lévén, magát ahhoz tudó érdeme-orvosok által gyógyíttatta, de az orvosságok

neki semmit sem használtak, minthogy magyar lévén, talán nem is leg jobban élt vele. Történt azonban, hogy egy észak az álmodta, hogy ha ő Tokai bort inná, ezen nyavalyájából szerencsésen ki gyógyulna. Kapja hát más nap mindjárt ös vagy három butykos Tokai bort, ezzel apródonként élve, nyavalyájából szerencsésen ki gyógyult, s már most olyan egészséges, mint akár ki. Egy valaki hát ezen áldott orvosságnak dicséretére, különösen pedig ezen meggyógyult jó Attyájának maga mulatságára, ezen Attyájásgos szeretettel és barátsággal tellyes verestekéket készítette:

Áldott Tokai bor, be jó vagy, 's jó valál,
Hogy csak szagodtól is elszaladt a halál.
Mert egy beteg tőged, mihelyt kezdett inni,
Meg-gyógyult, noha már ki akarták vinni.
Pedig csak keveset ivott ám belőled.
Minthogy az erszénnye mindig félt te-tőlled.
Istenek itala, halhatatlan Neotár,
A' holott te természet, áldott az a határ.
Bár csak az Halasi homokok között is
Fakadna oly forrás, ha több nem, csak őt is;
Honnét az orvosság folyna mint a' Tisza,
A' melynek a' vizét sok ember 's hal issza.
Sok beteg elmenne ennek a' partjára,
Teli szíváná magát Plótza módjára.
Örömebe osztán dudolná ezeket
Az ide le írott két soru Verseket.
(Bétsi „Magyar Kurir“ 1790-ik évfolyamából.)

Magyar Nemzet Története (milleniumi kiadás) első kötet diszkótésben már megjelent. A teljes mű 10 kötetből áll. 1 frt 50 kr. havi részletfizetés mellett megrendelhető Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvkereskedésében Csáktornyan. Ezen műre vonatkozó prospektus lapunk mai számához mellékeltetett.

„Uj Idők“ Három hónapja csak, hogy Hercege Ferencz szerkesztése mellett a Singer és Wolfner cég kiadásában megindult egy képes szépirodalmi hetilap, mely feladatául tűzte ki, hogy magyar szellemű, előkelő nívően álló és minden. ízében érdekes olvasmányt nyújt a magyar olvasó közönségnek. Programjának második, természetszerűleg kiegészítő pontját képezte, hogy a festőknek is tág munkakört nyit, műveik legjavát kitűnően sikerült reprodukciókban közlővén. Mindezeket rövid három hónap alatt megvalósította az „Uj Idők“ című szépirodalmi képes hetilap. De vajjon lehet e csodálkozni ezen olyan lapnál, melynek szerkesztője Hercege Ferencz, főmunkatársai Mikszáth Kálmán meg Bródy Sándor és rendes munkatársa minden kiváló magyar prózáiró, versiró és piktor? Az uj évnegyedben, mely most köszönt be, Mikszáth hosszabb elbeszélést ír, Bródy pedig regényt. Az egyiket Neogrady illusztrálja, a másikat Kartovszky Bertalan. A ki e lappal szorosabb ismeretségre akar lépni, kérjen belőle mutatványsszámot, melyet a kiadóhivatal (Andrássy-ut 10. sz.) bárkinek ingyen küld.

Az en Ujságom már a legfiatalabb, olvasni kezdő, vagy még csak betűző generáció lelkébe is beoltja a hazaszeretet és a nagy szellemek iránti hódolatot. Mutatja azt a 14. szám is, melylyel a második évnegyed kezdődik. „Kosuth Lajos álma“ címmel írt Pósa Lajos gyönyörű intést a gyermekekhez. De van ezen kívül ebben a számban annyi mulatságos, kedvderítő, oktató és szórakoztató olvasmány és kép, hogy igazán nagy örömlük lehet majd benne a kicsinyeknek, ha megkapják. Legyen hát rajta minden szülő, hogy megszerezze gyermekének ezt az örömet. Mutatványsszámokat a kiadóhivatal (Andrássy-ut 10. sz.) kívánatra bárkinek ingyen küld.

— Az Ungaria, magyar-román szemle, márciusi (3-ik) füzeté gazdag magyar tartalommal jelent meg. Közleményeinek címe: A választó kérdéséhez. Román szók a magyarban. Magyar szók a románban. Sinkai György élete és munkái. A preszkura. Brankován monasteri. Jó éjt Dalok. Szent András éjjele. Sugana érsék levele Varga Katalin elfogadásáról. — Hunfalvi; Oláhok története A román nép hitvilágából. Román találós mesék. Román közmondások. A mircesesti leány. »Dá ou Bánffy!« Könyvészet. Szerkesztői üzenetek. A román rész szintén értékes tartalommal bír. Ajánljuk olvasóink figyelmébe A folyóirat előfizetési összege egy évre 6 frt. A pénz Dr. Moldován Gergely szerkesztőhöz küldendő be Kolozsvárra.

„A Kert“ melyet hírneves hazai magkeskedőnk Mauthner Ödön ad ki; április 1-én

megjeleni 2-ik számával a tartalom változatosságát illetőleg még érdekesebb s vonzóbb, mint a minő az első száma volt, melylyel a magyar irodalomban egy csapásra kivívta a polgárjogot. Kertészettel foglalkozóink csak most látják be, midőn „A Kert“ praktikus irányban szerkesztett lapjait forgatják, hogy ezideig minő hasznos útmutató nélkül foglalkoztak tárgyukkal: a kertészettel! Mauthner Ödön hazafias missiót teljesít, midőn egyrésztől lajtisza kitűnő magot ad, de másrésztől „A Kert“ben meg is magyarázza miként terejük kertészetünket a haladás és fellendülés évenyére? Ne kertészkedjünk míg „A Kert“ et át nem lapoztuk! A kiadóhivatal (Andrássy-ut 28.) mutatványsszámot kívánatra ingyen küld.

C S A R N O K.

I M A.

Irtá: Kontur Béla.

Istenem és atyám, a ki kegyelmet adsz
A töredelmesnek,
S áldott kezeiddel annyiszor letörléd
Könnyeid szememnek:
Esdeklő szavamra füleidet nyisd meg,
S öntsd ki malasztodat.
Emeld föl a bűnök tálongó mélyébe
Sülyedt homlokomat;
Ragadd fel és engedj uj életet kezd'nem,
Mely te hozzád vezet,
S legyen bűnbánatra gerjédt szomju mellem,
Általad vértézett.

A világ zürzaját, testem kívánságát
Add, hogy ne is halljam,
Az örök igazság fennen hirdetője
Legyen csüggedt ajkam;
Jer hozzám Istenem, irgalmas szent Isten,
Szállj szolgád szívébe
S kiengesztelődvén, légy a megrontottnak
Hatalmas védője.
Taníts s akként intézd bolygó lépteimet,
Hogy Te véled járjak,
S fel ne bátorítson kéj-élve soha
A külső világnak.

Ne hagyj hibáimba visszaem ugra,
Segélyezz tusáimban.
Nézzem a világot és minden pompáját
Elmulandó számban.
Oh, hallgasd meg uram, szivből fakadt imám'
Bár szegény rab vagyok,
S te az Ég királya s trónusod a menybolt
Ívén tul ragyog;
Add, hogy az emberek ördögcsalárdsága,
Meg ne vesztegessen
Add, hogy telhetőleg fenséges Fiadat,
Krisztust követhessem!

Nyitlér.

E rovat alatt közöltékért sem alak, sem
artalmi tekintetben nem vállal felelősséget a
Szerk

Nyersselyem Bastruhákra való
kelmét 8 frt 65 krtól 42 frt 75 krig egy
teljes öltönyre — Tusors- és Shantungs
Pongee valamint fekete, fehér és szines Hen-
neberg selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méter-
enként sima, csikos, koczkázott, mintázott
damasztot stb. — (mintegy 240 külö-
böző minőség- és 2000 szín és mintázatban
stb.) postabér és vámmentesen a házhoz száll-
litva és mintákat küld postafordultával:
Henneberg G. (os. kir. udvari szállító)
selyemgyára Zürichben. Svájcba
címzett levelekre 10 kros, levelezőlapokra
5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven
írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Laptalajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

U urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vrom. — Sve pošiljke tišće se sadržaja novina, naj se pošiljaju na ime Margitai Josefa urednika vu Čakovcu.

Uredništvo:
Kućičara Fischel Filipova kam se predplata i obnane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Pretpisatna cema je:
Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt
Pojedini broji koštaju 10 hr.
Obnane se poleg pogodbe i sad računaju.

na hrvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskega podpomagajućega činovničkoga društva“, „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

H r a n a.

Cuvanje mesa.

Črez lěto se vrlo fletno pokvari meso. Zato je potrebno, da su mesnice s ledveni cami obskrbljene, gde se meso more sačuvati. Za čuvanje važno je, da se mesnice, komorice za držanje mesa na čistom drže.

Prigotavljanje mesa.

Sirovo meso jesti je pogibeljno. Sa sirovim mesom moremo si dovesti u tēlu trihine (vlasice) i druge revnate črve kak i druge betege.

Pri zgotavljanju mesa, kao i pri svakom drugom hranivom sredstvu, na to moramo gledati, da ga s čim bolje probavljim učinimo, te da bude tečno.

Navadne načini privotavljanja mesa jesu kuhanje varenje, friganje i pečenje.

Kuhanje. Skuhavši meso s vodom, soljom, zelenjem, dobimo juhu. Juha dobar del hranivih tvari u sebe uvleče. Zakaj i samo meso u sebi bude menje hranivo.

S varenjem, friganjem i pečenjem prigotovljamo najtečnije mesnu hranu i najhranlivešu.

Raznolike nadēve s mesom (klobase, čurke, salame i t. d.) takaj običaju prigotavljati, koji se s mnogovrstnim dihalim priredjuju, te u obće rasdražljivo deluju.

Mastila.

Upotrebljavanje masće, slanine pri prigotavljanju hranivih sredstvih pri kuhanju, pečenju mnogo hranlivešom i tečnim čini jelo, samo se nesmije preobilno mastiti. Melja.

Zvate vrsti, naročito pak pšenicu i hrz samelju u mlinih. Tak dobivamo melju. Melja najvažnije je hranivo sredstvo, is nje se zgotavlja svakdanji kruh.

Melju moći je dugo sačuvati na suhom prozračnom mestu. Ako melja s feichtne omokri, onda se skuplja, lahko se u njoj sagnjezi meljnica čime melja ozuhkne. U mokrom i toplom mestu držana melje fletno se pokvari te postane brezkoristnom.

Dobra melja neima neugodne duhe i hudoga teka; farba joj je belkasta, te med pratmi ju ribavši, čini nam se fina i razdrobljena. Skvarene melje duha je neugodna, tek joj je kiselasti, farba joj se je premēnila (črtenkasta) i ribavši ju med pratmi gmuli se.

Naročito more postati škodljiva melja, ako je u njoj bila hrzana matica kaj je u njoj gustoput sprostom okom voči prepoznati. T. i. črnkaste ljubičasto modre farbe punkte pokazuje u melji.

Melja je negda izkrivljena. Gyps zemlja, ugljično kiselasto vapno, dapače i olovo more k njoj primēšano. Ovakva melja onda more nam škodljiva za zdravlje postati. Melju nemoremo u sirovom obliku hasnovati,

uživati, nego kruha t tēstene zgotavljamo iz nje.

Kruh.

Kruh zgotavlja se iz melje, kvasa i pripomoćjum vode, te se zdigne, zamēsi i speče.

Iz pšenice prigotavlja se najhraniveši i najteče probavljajući se kruh.

Temne farbe, iz same hrzene melje kruh ne zdigne se tak dobro, te je menje probavljiv.

Iz masće od pšenične i hrzene melje prigotavlja se najbolji kruh, dugo frižek ostaje.

Ječmeni kruh je menje zdrav, te ga i menje upotrebljavaju. Samo tak kao tatarka i zobenog kruha. Ove raslicite fele kakvoće kruha popravljemo i prigotavljanje njim olehkočujemo, s primjesivanjem pšenične melje.

Ima i drugih felah melje, s kojih ne prigotavljamo doista kruha, ali koje vrlo zdrava hraniva sredstva sačinjavaju. Takva je n. pr kuruzna melja, koja se u pol Europi troši i koje se prigotavlja slēvanka, žganci i t. d. Melju za hrzavajuca je i riža, koja je glavna hrana istočnim narodom, ali samo po sebi ju trošeć, ne je dovoljna za hranjenje. Melju zadržavajući je i kostanj.

Dobar kruh mora biti s dobre melje, s dobroga kvasa i dobre vode dobro prigotavljenom i dobro spečenom biti.

Z A B A V A.

Jeden, za kojim novce bieže.

Od jednoga, za kojim novci bieše, si moj čitatelj dade rado pripoviedati, jer mu se to riedko, dapače kakli čudo svieta čini, pošto je to pri čitatelju kak i piscu ove pripovesti baš naopak. Novci mu još od njega odbieše, te kak prirečje veli: jedan ima novce a drugi mošnju, tak je on navadno „on drugi“ i slobodno more nutar gledati do dna, ali nutri je prazno, kak na početku stvaranja svieta.

Zato se i čitatelj više krat ardi, da novci većinom tamo običavaju biehati, gde ih je već dosta i da vrag uvijek listnicu na vekši kup nosi.

Ako pak novci jedan krat k siromaku bieše, kojemu su potrebni kak ribi voda, onda čitatelj negoji jala, nego mu vučci od ardea, kak bečkomu šlosarskomu detiču.

Niekomu siromškomu šlosarskomu detiču u Beču je umrla mati, i jer ju je ljubil više čielu sviet, tak se je za njom dan i noć plakal i bil je uvijek žalostan.

U svojoj zdvojnoj žalosti bekal je k Danavu te bi onde bil i smrt našel, da ga jedan bečki policista nije opaxil i lastovitom pogibelju života iz vode izvlekel.

Još isti dan je čielu ta dogodovština stala u svih bečkih novinah, a nekoliko dni zatim ju je čital u Marseille i jedan bogati fabrikant, rodjeni bečan te je k tomu pil crnu kavu.

Ov bogati fabrikant pak je nosil dobro nečko srdce i u inozemstvu sobom, pak jer je i njega još u mladosti našla ta nesreća da si je roditelje videl mrtve, a on je samo svojim trudom i po sreći do bogatstva došel, bil je nesretnom sudbinom svoga zemaljki duboko genjen.

Suza pomilovanja pala mu je iz oka i on metne dve banknote, svaki po hiljadu forinti u list te napiše izvana, da pošta neka taj neka taj list na bečku polociju odnese, a ova neka toga siromaškoga šlosera poišče i novce njemu preda.

Ali se je dogodilo, da je fabrikant u onom hipu bil radi nečesa u fabriku pozvan. On anda zapečadeni list sa novci zapre u svoju željeznu kassu te na njega posve zaboravi, ili pak je misil, da ga je na poštu poslal, i tak je list u kassi med drugemi papiri spal, dok se slučajno nepripeti, da je fabrikant za jednu godinu poslie toga umrl z nasliedniki njegovi su kassu vizitirali.

Pred ovimi dakako nije nikaj skrito ostalo, jer u takovih slučajih i isti šlepci dobro vide. Pošto pak su bili pošteni ljudi te volju umrvog poštuvali, odpelal se je sadu list,

kak je najhitrije mogel kroz Francezka i kroz Švajcarsko te kr z veliku lukuju u Arbergu i na Junū, na Salzi, na Danavu mimo u Beč, te je ves zasopljen došel na Schottenring br. 11.

I zbilja! Orde su se još siečali, da je prije jedne godine dana nieki ruse mladić iz Duneva bil van potegujen te je zatim bil u špitalu do svog potpunog uporavljenja. Takodjer su se siečali, da je odmah zatim si vzal pašuša za Tursku, gde sad valjda turekomu cesaru visoku portu popravija, jer je već od davna klimava te se hoće raztupiti.

To si list nije dal dva krat reći, jer Konstantinopol je daleko, a šlosari su novci potrebni.

Kad pak je u liepu Tursku pripel te se pri austrijnskem kousulu opital, rekel mu je ov, da ottomanska porte je tak nevaljana, da se više neda krpiti i tak se je šloser u Trst odpeljal te sad onde negde po amosuu tuđe, ako se već nije opet dalje kam odpeljal.

Auda otide list takodjer na ladju te se odpela, bez da je morski beteg dobil kroz Marmarsko morje i kod Dardanellah mimo u Aegeičko morje, zatim polag Moreo te kroz skroz mokru cestu Otranto u Jadransko morje, i tak je kuačao sreću dospel u Trst. Ali nestalni taj dietič već je i od ovud otisel. Tršćanska policija je rekla, da je otisel u Gradac, a Gracerica je pripovedala, da je izbilja sim došel, ali joj se je videlo, da je

Kruh, koji ne je dobro zdignjen, zamješeni ili ne dosta pečen, neprobavljiv je.

Nesme se iz pećnice uzeti vrući kruh jesti, ar to kvari želudac, te betega prouzrokuje.

Kruh osobito na vlažnom mestu ne je stalen, nego se pokvari spljesnivi. (Pljesnivi kruh škodljiv je zdravlju.)

Pri pečenju kruha pekari negda i ugljono kiselasti kovni kisik timsku sol upotrebljavaju, da belijega i boljeg izgleda kruha moreju izdavati. Ali ovo obadvoje je škodljivo, i toga se čuvati treba.

Mohunasto semenje.

Mohunasto semenje (bob, grah, leća) su najhraniveše nam rastline.

Ove je dobro posle izkuhanja pretrti i tak podati teško probavljajućim ljudem. Črez pretrčevanje izrešimo je iz mohunah i tak laglje probavljiva postanu.

Mohunasto semenje moći je na suhom mestu uzčuvati.

Krumpir.

Hranitvena vrednost krumpira ne je tolika, kak je zrnasta.

Premnogo uzivanje, krumpira osobito je škodljivo deci.

Čuvajmo se od uzivanja proklilog ili skvarenog gnojlog krumpira, ar gustoput prouzrokuje mučninu beteg. Takov krumpir moremo prepoznati po modrastoj farbi i hudaj duhi.

Krumpir najmenje gubi hranive vrednosti, ako ga s belinjem skuhamo ili specemo.

Krumpir se mora začuvati u nepozebni toplih rupah (repnica).

Zelenila, zelenje i sad.

Zelenje jedemo ili kao varivo ili kao salatu. — Takva je repa, kalaraba, šparga, karfiol, loboda, kiselica, zelje, vrtna salata, ugorki i t. d. ne su hranljive. Vrsti zelja su ponešto hranljive.

Sadi, naročito zbog dišućih tvarih su tečne te ublaživo deluju.

Za dčou je sad zreli zdravo, nezrelo pak boles prouzrokuje.

Sad se smeja samo zreli jesti, ar nezreli sad črevobolju more prouzročiti.

Gnjili sad neka nigdo nejede. Sada je dobro moći sačuvati u zatvorenom, suhom, niti odviše toplom, niti u jako mrzlom mestu. Zbog sačuvanja znadu ga ukuhati, ukisiti.

Gobe.

Ima jestivi i čemerni (otrovni) gobah. Gobe u obče teško su probavljive, zato je zamašćene nejedimo.

One gobe, koje nepoznamo, te neznamo jeli su zdrave, nejedimo. Stare črvice gobe bacimo na stran — Pred kuhanjem uvěk dobro izperimo gobe.

Dihala.

Dihala zsradi pripomaganja probavljajnja metjemo k hrani.

Najvažnije dihalo je huhinjska sol. Ali nesmemo s njenim baratanjem slarabiti, ar bi na taj način kvar si nanegli zdravlju.

Prper, papriš, cimet, orešao, kumin, šafran, vanillia i muštarda su najpoznatija rabljena dihala. Sve razdražljivo i usmemirujuće deluju, zato je nje uměreno treba upotrebljaviti.

Dihala treba je u čvrstvo zaprtih posudah držati, da svoja jakost neisgube.

Dihala su, osobito pak paprika i šafran vrlo gusto krivotvoreni.

(Drugi put konec).

Duša, koja je izgubila svoje telo.

III.

— Stani, stani gospon mrtvec! zaviknuo je Šebastijanovič. Ti si ostavil vu svojoj molbenici jedno smutljivo mesto. Kak si ti mogel svezati s remenom ruke — kad ih više nisi imal? Od toga nerazmem niti reč. . .

Ali nigdo je ne odgovoril. Vu kolibi i po vsaj okolici bila je mrtva tišina. pretrgavana kad kad zavijanjem vetra. Šebastijanovič prečtel je još jenkrat molbenicu, počme razmišljavati, pak je vu tom i zaspal.

Kad se je prebudil, bl je već dan. Světa je bla dogorěla. Kiselo i srdito pogledal je na prasnú flašu, a niti se nje smislil na doživljaj prešesne noći. On složi vse papire niti je nje ne pogledal, pak se žuril vu kaštelj, jeli nebi tam našel vračstvo za svoj jadni želudac. Podsudeo ga je već čekal. Dok je Šeba tijanovič tužil svoj želudac, i razgledal je njegov predpostavljani njegove papire, pak je zakiknul, kad je dospel do tudjinčeve molbenice:

— Kakva je to brb jarija! Vi ste sigurno gliboko zagledali vu flašu, (prvlje nego ste išli spat. Poslušaj amice Andro, rekel je doktoru, koji je on čas vu hižu stupil, čuj kak je Šebastijanovič napisal veselu molbenicu!

I doktor prečtel od kraja do kraja novučenu molbenicu mrtvoga i snejal se gohotom.

— Dobro je, gospoda mo a, hajda da razpramo to brbljav tēlo, pak ako nebude odgovorilo na prvi ubod noza, toga budemo bezodvlačno kak se pristoji pokopati.

Na ove reči predomislil se je Šebastijanovič doživljaja od prele noći, pak mu se je vse to čudno inilo, ali je ipak delovalo onih petdeset forinti na njega tak, da je on začel silno prositi podsudca i doktora, da nebi parali tēlo, ar bi se to sekoiranjem na tuliko pokvarilo, da nebi više za nikaj valjalo. On je potrebuval takaj, da se molbenica unese vu protokol, pak da ide dalje svojim putem. . .

Kakov je odgovor dobil na ovu svoju reklamaciju, more se lahko pogoditi. Dali su mu navuka, da nek gleda da se oslobodi megle, koja mu se eto zdže vu gornju kondignaciju iz želudca, kojega je večera preveč poplivil. Tēlo su izparali, pak ar se nije našlo tragov prisiljene smrti, zakopali su ga.

Naskorom se stvar razisla med ves svēt i hoteli su ljudi videti molbenicu duhovu. Jedan je iztrgel drugomu iz ruk, prepisal je nju i počel raztolnačuvati po svoji pameti. Ljudi, koji su verovali vu selenje dušah, dokončali su od tud strašnih stvarih.

Kak se je tai nenavaden dogodjaj za istinu dotrgel, to se nepripovēda povsud jednako. Vu jednom susedaom selu pripovēdaju, da je duša Janoša Luis kad je doktor teknul snožem tēlo, da je duša vlezla vu telo, koje da se je stalo i hitro pobeglo. Skupijas Šebastijanovič, koji se je bojal za obećanih petdeset forinti, bojal je črez vse selo sa njim vičuć iz vsega grla; — Držite ga, primite ga toga mrtveca.

Vu nekojem drugom mestu pripovēdaju opet, da vsaki dan, dok se Šebastijanovič škropi svetom vodom, dojde k njemu mrtvec iz Kejenake i veli:

— Ivane Šebastijanovič, pobrini se, da dobija svoj tēlo. Gđa mi ga budeš dal?

A Šebastijanovič odgovarja vsaki dan:

— Tvoja stvar se iztražuje!

I tak to ide skorom dvanajst ljet.

Priredil:

Glad Ferenc.

KAJ JE NOVOGA.?

Nadvojvodkinja Štefanija.

Kraljevna vdovica nadvojvodkinja Štefanija spravila se je 25. marcisu ob 3 vuri jo poldan vu Opatiju na Lloydov damšif „Trieste“, skojim je na večer ob pol 12 vuri

Em. Kollay.

taj mladić odviše bil bliedi kak da b bil bolestan od same želje za domom svojim, najme za Bečom, a polag njegove ponužene oprave sudne nije vlovil zlate ribe niti u Konstantinopola niti azput u morju.

I ovak se list još jedan krat postavi opet na Schottenringu broj 11.

Ali sad je pogodil, jer detić je opet tu stal kod nekog mestra u mestrilnici te je kladivcem po ambosu a k tomu si mislil: „Oieli svēt me nek — — slobodno gleda, samo da sam jedan krat doma i da svake nedelje mogu na groblju jednomu grobu se pritužiti, kaj me sve tišćil. Pak da bi još ktomu nekaj penex imal i mogel majstrom postati, bi mi takaj prav bilo, i onda nikada više nebi niti pomislil iz Beča oditi, dok me nebi ona odnesli k dragoj mojoj majkici.“

I dok si on to tak sim tem premislava te baš hoće za pilakom posegnuti, da na jednom ključu sekiricu zgladi, odpru se vrata i list z-novci je tu.

Siromaški list je skoro zgleđal, kak da bi bil strašnoga beteg, koze nazvanoga pretrpel. On je bil tak zmazani, pun črnih obručov i kaj kakovih piknijih, kak to već on biva, koj dugo vrijeme po dežlju i po suncu za nekim takovim blezi, koj bi hotel novce imati, ali neznajući opet mu dalje vuđe.

Nije dugo trpelo i detić je izbilja postal vriedni majstor, te si je dapače i dragu majstoricu našel. Ona je svoju, za govoriti mašini imala u redu, ta mu je znjum, turobnost izgovorila tak, da mu je život opet omilil i

on je slobodno polag Dunava se šetal, bez da bi opet nuter skočil.

1886.

Pruski Garibaldi.

Najmladji pruski soldat u ondašnjem ratu bil jedan pravi berlinski, dvanajst godišnji bosonogi zdrapanec. On je za 7-om kompanijum cesara Franca garde Grenadier regimenta br. 2 iz Berlina dobežal i više ju nije ostavil. Kompanija ga je nazvala: „Garibaldi“, te je pod tim imenom bil poznat ne samo svakomu grenadieru, nego i svakoma officiru do oberstara gore. Dapače bil je predstolo-nasljedniku, potlasnjemu kratko vrijeme cesaru predstavljen.

On je marljivo izvršaval razne naložene mu posle te je kroz to petal ljubimac kompanije. Na zapoved kapitana znal je odbežati kakti kakov adjutant, te je škal, kaj mu je bilo naloženo, n. pr. voda ili kaj drugo, a većinom je došel natrag tak, da je naloženo mu izvršil, čeprem je više krat bila i takova stvar, za koju su se riedki nadjali, da bi ju taj dečoo mogel izvesti.

U svakoj bitki bil je s kompanijum zajedno, a i u onoj kod Königrätza, se je svojimi zajedno med kuglami boril bez da bi samo ranjen bil, i nikada, polag sve pogibelji nije vitil korak za svojom kompanijum ostal. Na miesto svoje podrapane odieče nosil je malu, na svoje tielo načinjenu grenadirsku uniformu, koju mu je kompanija iz svojih novac dala načiniti.

stigla u Trst. Iz Trsta putuje visoka gospođa na izhod, naročito u Palestinu, gde bude vuzmene svetke sprevodila u Jeruzalemu.

Premenjba pravilah vojničkoga reda Marije Terezije.

Njegovo Veličanstvo izdalo je 8. marc uša previšnju ručnu zapoved, kojim se na predlog kancelara vojničkog reda Marije Terezije, F. Z. M. baruna Kuhna, menjaju §§. 36. i 37.

§. 36. odredjuje, da u buduće vai oni oficiri, koji postignu viteški ter komanderski križ kak takaj i velekreš, istodobno, ako još nisu plemenitaši, postaju plemenitaši austrijski ili magjarski po svojoj pripadnosti.

§. 37. odredjuje, da u buduće vitezi, komanderi velekrstnici, koji su pripadniki austrijski, mogu poizkati austrijski, a magjarski pripadniki magjarski barunat.

Vu starih paragrafih bilo je govora samo o plemstvu i barunatu, a novim se je tekstiranjem zadovoljilo dualističkog premenjbi državo-pravnih oduošajah.

Nadvojvoda Albrecht i red Marije Terezije

Po previšnjem nalogu preglašen je sljedeći kodicil k testamentu nadvojvode Albrechta od 11. januara 1898.: „Znakove reda Marije Terezije, kaj sam ih nosil, ostavljam onim c. i kr. generalom, koji budu zaslužili veće krst toga reda. Vu tu svrhu imaju znakovi na stražnjoj strani providiti odnosnim napisom ter predati kancelariji reda Marije Terezije — a ova ustanova preglasi c. i kr. vojski“

Povraćek kraljice Natalije u Srbiju.

Iz Biograda javljaju: Pitanje o povraćku kraljice Natalije približava se rešenju. Dne 18. majaša navršila se budu četiri ljeta, kaj je kraljica usljed raključka skupštine po regenciji prisilnim na ina odpravljena iz Biograda, — a baš toga dana imade se ona ljetos opet ovamo povratiti. Kraljica se bude opet nastanila u Biogradu, ako i ne u kraljevskom konaku. Čuje se, da bu nova skupština odaslala poslanstvo u Biarritz ter zamoliti kraljicu, da se povrne u Srbiju. Kraljica je sama zaškala ovu zadovoljštinu.

Nadbiškupski dvor u Sarajevu.

Dne 19. marc uša započele su radnje kod gradnje nadbiškupskog dvora u Sarajevu, koje se budu sagradile po osnovi (plamenu) arhitekta gosp. Jožefa pl. Vancša. Poleg nadbiškoga dvora diže se i druga sgrada, u kojoj budu stanovali kanoniki kaptola vrhbosanskoga.

Prodaja imanja.

Herbi nadvojvode Albrechta prodali su preljepo imanje Gallera, kaj ga je pokojni nadvojvoda posedoval u pokrajini Padovi, a obćini Gallera. Vlastnica sjajne palače u Galleri bila je negda carica Mariana, tovaruška cara Ferdinanda, pak se još i denos palača u narodu nazivlje „carskom vilom“. Okolo palače siriju se bujna i plodonosna polja. Imanje je kupil nekakov bogataš iz Genove a muž, poljodjelavci u Galleri, koji su do vezda s upravom imanja stali u najboljem ednošaju, boje se, da bi premenjba vlastnika mogle po njih imati zle posljedice, pak su se stoga pobunili. Oblast je morala prizvati žandara u pomoć.

Ukradjena kača.

Vu Mikolcu je ovih dašvov vlastnik

menakerije, Antun Koczka, prijavil redarstvu, da su mu nepoznati tati vnoči vkrali orijašku kaču iz kerletke, u kojoj se je nahadjala. Vu svojoj prijavi redarstvu (policiji) pokazal je Koczka, da ima i humora (šale), ar piše, da su se tati po svoj priliki zabunili i držali da je vkradjeni objekt „orijaška klobasica“ a ne kača. Napokon dodel je, da mora pooštriti pazku, da mu za koje temne noći nebi vkrali i — oroslau.

Medtimga oštel se je već tat i Koczka je moral sam iti po kaču, ar se je nigdo ne ufal k njoj.

Zapis — ali za koga!

Vu Krakovu je vumrl 8. januara 1898. ljeta nekakov Bienkovski Adam, koji je oporučno (testamentarno) ostavil varašu Krakovu zapis od 100 forinti i odredil, da se ov kapital tečajem od 345 ljet podjedno na intereš daje, ter istom po tim vremenu, anda ljetu 2238, da se počneju od narasloga kapitala deliti intereši med varaške siromake.

Varaški računarski ured preračunaj je, da 100 for. na intereš dani s intereši na intereš poleg poljetnu kapitalizaciju iznosi nakon 345 ljet po 3 procent 3,784.059 for., po 8 i pol procent 21,595.729 for., a po 4 procent 122,721.789 for. — Intereš ove glavnice iznosil bi po 8 percente od prve svote 113 321 for., od druge svote 647.871 for., a od tretje svote 6,681.653 for. na jedno ljetu.

Engleske novosti.

Neki dan se je dogodilo u englezkom parlamentu (u orsačkom spravišću), da se je vodila razprava o nekom zakonu u nazočnosti jedinoga prezeša i predlagača zakona. Poklankam je predlagač govoril podpunom jednu vuru praznih klupam, došlo je do glasovenja (vozitiranja). Prezeš je zvonil i ablegati su došli u dvoranu da glasuju. Po poslovniku potreben je za valjan zaključak nazočnost od 40 kotilgov, a i tih netreba, da su pri debati nazočni. S toga se i hoće vpeljati dnevice (diurnumi) da se ablegati bi mogli više baviti s posli hiže.

Ratni psi.

Nézdavnja je u Zvorniku držana smotra nad 150 bosanskih ratnih psov (psi za tabor). Komandant 39. pešačke brigade, generalmajor Jožef Sommer, bil je nazočen toj smotri s ćilim štopom oficirah. Psi su donášali od ćetah (seregov) razmešćenih dve do tri vure daleko u gori, zapovedi i opet im dostavljali naloge. Vsaki pes je imal okolo vrata pri kapčenu kožnatu torbu s napisom: „poslan“, odnosno „odpremljen“. Psi su izvršno obavili svoju službu. Osobito se je odlikoval pes „Lord“, prideljen drugi kompaniji 25. pešačke regimente za tim „Black“ od 28. pešačke regimente i „Hektor“ od 8. kanonirske regimente.

Težina naših banknota.

Jeden bečki novčar vagal je papirnate peneze, pak je došel do ovoga osvedočenja: Na 1 kilogram dohadja 575 komada jezerkah, 843 stotinjače, 680 petdesetače, 1180 desetačah a 1610 petaćah.

Dva milijuna u škrinji za smetje.

Nezdavnja je vumrla u Orsayu, jrajlica Marija Tanles, koja je ostavila gradu Parizu 1,500.000 franaka u dobrotvorne cilje. Ali gde su bili penezi? Notar je dal na znanje selnskomu prefektu o testamentu,

pokojnici, ali i on nije znal, gde su penezi. Ziskavali i prometavali su stana — ali vse zabadovo. Onda su nastavili još jednokrat preizkavanje, nu i taj krat nikaj. Sigurno da je počinjena kradja. Prefekt policije vodil je iztragu, doklam se hiža opet preizkavala. Samo nije pregledana škrinja za smetje. I glej čudo! Pod njom te nadjelo 86.000 franakah u zlatu i dva milijuna franakah u vsake fele vrédnosti.

Crna subota za lutriju.

Od vnogo ljetah nije po lutrijsku upravu bilo nesređnešega dneva od 23. marc uša, kad su u samom Beču u maloj lutriji dobljene svote od preko jednog milijuna forintih. Izvlečeni su broji 1, 10, 26 i 47, tak zvani babji broji. Vu jednoj koletu u Paterskog vulici izplaćeno je na te numereše 26 ternah, a u drugoj 18. Kakti kuriozum spominju, da je jedna kiževlastalca na broj 47 ekstrato 250 for., ter je ona dobila šestnajsterostruki dobiček, t. j. 4000 for. Lutrijska uprava se medtimga nadja, da bu izgubljeni milijun za kratko vreme opet s interešom dobila u svoju šaku.

Orijaš

Iz Pariza pišeju: Čini se, da orijaši još nisu izumrli. Profesor Brissaud izvješćuje u jednih novinah, da je nézdavnja gledal na jednom senjmu u daš orijsaša, koj je bil 47 ljet star, a potiče od selake familje iz Haute-Garonne. Do 16. ljeta nije se vanredno razvijal, no onda počel rasti, ter je do 21. ljeta dosegnul visinu od 2 metra 20 centimetra. Sljedećih 15 ljet bil je zdrav. Vu 37. ljetu ranił si je šinjaka, pak je počel beteguvat i nije mogel delati. Tak je dospel, da se za peneze pokuaje. Profesor Brissaud dokaže, da ov orijsaš po svom ustroju, naročito svojima dugima rukama, jakim kosti na licu i ćvrstom dotnjom lalovkom, vnogo je spodoben orangutanom, pak je i tak nespreten.

»The Grescham« osigurajuće društvo u Londonu Ravnateljstvo za Magjarsku: Budapest, Ferencz József trg. 5—6 numera u svojoj palači.

Za one, koji si hoćeju život osigurati, daje navuk i prospekte *Granser, trgovac* u Čukovcu, naproti velike oštarije. Ovo osigurajuće društvo ima više kak 130 milijunah krunah vrédnosti. — A jedno letni dohodek bil je lani 23 milijun krunah. Za osiguranje izplaitlo je ovo društvo od 1848-ga leta više kak 280 milijun krunah.

LOTERIJA Buda, 30-ga marc uša 1895.
44 29 71 15 19

Gabona drak — Olena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	8.70	—
Zab	Zob	6.50	—
Rozs	Hrč	5.50	—
Kukoricza ó	Kuruza stari		
„ u	„ novi	7. —	—
Árpa	Ječmen	6. —	—
Fehér bab u	Grah beli	8. —	
Sárga „	„ žuti	7. —	
Vegyes „	„ změšan	6. —	
Lenmag	Len	10. —	
Bükköny	Grahorka	7. —	

ODGOVORNI UREDNIK

MARGITAI JOZSEF

Glavni surednik

GLÁD FERENCZ

Hirdetések.

5287—1894. tk.

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. járásbíró, mint telek könyvi hatóság által közhírré tétetik, hogy a kir. kincstár végrehajthatóan Bozsek Pál perlaki lakos elleni végrehajtási ügyében 59 frt 26 kr. tőke, ennek 1894. év január 1 től járó 6% kamatai, 6 frt 70 kr. végrehajtás kérelmi, 4 frt 50 krban ezennel megállapított árverés kérelmi költség behajtása czéljából a nagy-kanizsai kir. törvényszék, (perlaki kir. járásbíró) területén levő, a perlaki 404 sztkvben A 554 hrsz. a Bozsek Pált illető 1/2 része 800 frt, a perlaki 8147 sztkvben A 752/a hrsz. a ugyanazt illető egész ingatlan 113 frt, ugyanazon tkvben A 985/a hrsz. a ugyanazt illető egész ingatlan 278 frt kikiáltási árban

1895 évi április hó 26. napján délelőtt 9 órakor a perlaki kir. járásbíró, mint tkvi hatóság hiv. helyiségében megtartandó nyilvános árverésen elfognak adatni.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becslár.

Árverezni kívánók tartoznak a becslár 10% -át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben még — pedig az első az árverés jogerőre emelkedőtől számítandó 30 nap alatt, a másodikat ugyanattól 60 nap alatt, a harmadikat ugyan attól 90 nap alatt, minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamattal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokat szerint lefizetni Ezen hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg a megállapított árverési feltételek, a perlaki kir. járásbíró tkvi. osztályánál és Perlak község előjárásánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Perlakon, 1894. december 5. 707.

BUTORTINCTURA (máz)

melylyel mindenki

fényezetlen (matt) butorait

főstheti. — Kapható:

MORAWETZ ADOLF

szentes és kárpitos

BUTORAKTÁRABAN

710

VARAZSDON.

1-4

Dr. Kemény Fulöp

perlaki ügyvéd irodájába

egy ügyes, szép írással bíró józan

IRNOK

30 forint fizetéssel felvétetik. 709

Hirdetés.

A csáktornyai áll. tanítóképző-intézet szőlőtelepén

AMERIKAI RIPARIA SIMA
szőlővessző

kapható ezrével 4 frt 50 krajczárért

Ugyanitt kaphatók jutányos áron jó minőségű 4-6 éves alma- és körtefa csemeték.

708 2-2

Az igazgatóság

Qglas.

Vu čakovečkoj ora. preparandiji moči je dobiti za 4 ft. 50 kr. po jesero komudah

AMERIKANSKIH LOZAH
(venicje)

Ovdi moči dobiti takaj za fal cenu 4-6 let stare cepa (jabukove i hruškove).

Ravnateljstvo.

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(Glasur)

legkitünőbb mázó-szer puha padló számára, 1 nagy palacska ára 1 frt 85 kr. — 1 kis palacska ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képekretes stb. bearányozására. — 1 kis palacska ára 20 kr.

Mindenkor kapható:

Heinrich Miksánál Csáktornyán.

708

1-12

Szagtalan és nyomban száradó

Valódi csakis fél és 1 kilos a világos palacskaokban

határozottan Christoph-féle lakk kérendő.

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

Ichtröv tessz, hogy a szobák a mázolás alatt használattalanak, mivel a kellőmennyiségű szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajátja, elkerülthetik. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárggyal feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni!

Színezett szobapalló-fénymáz,

sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték fedi be a pallót a egytől fényt is ad. Eszt egyaránt all alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolást stb; van azután

Íszta fénymáz (színezetlen)

új pallókra és parketre, mely csupan fényt ad. Különösen parczetre a olajfestékekkel már bemázolt egészen új pallókra való.

Csak fényt ad, ennélfogva nem fedi el a fasztrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzetmtr. (két közepnagságu szobára való) 5 frt. 90 kr., vagy 9 1/2 márk.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospectusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850 éve létező gyártmányt sokféle utanozó és hamisítják, sokkal rosszabb, s gyakran a cédnek meg nem felelő minőségben hozták forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,

Prága, K. Berlin.

Zürich.

689 Csáktornyán:

GRANER TESTVÉREKNÉL.

SPANYOL
bornagykereskedés
VINADOR
BÉCS, — HAMBURG.

Uj sárral
vöröse nyomással az ólomtartón.

Kitünő spanyol borok eredeti palacskaokban, ugyszintén poharankénti kimérés

Szeiverth Antal ur vendéglőjében
Csáktornyán.

676 4-6

A Vinador jegy, ugyszintén a bejegyzett bélyegző-jegy pontos figye'embe ajánlatik, mert valódiságáért csakis akkor vállaltatik teljes jótállás.

Pályázati hirdetmény.

Zalavármegye törvényhatósági közutjainál rendezesített nagykanizsai és csáktornyai utbistosi állások az 1890. évi I-ső t. cz. alapján a törvényhatósági közutak műszaki szolgálatának szervezésére vonatkozólag alkotott szabályrendelet 31-ik és következő §-ai értelmében betöltendőek lévén, ezen állásokra pályázat nyitattik.

Ezen állások mindenikével 400 frt évi fizetés, 100 frt évi lakásbér, 10 frt évi szertárbér, 4 frt 80 kr. évi iroda átalány és kilométerenként kiépített utakon 8 frt 30 kr., kiépítetlen utakon 1 frt 65 kr. évi uti átalány jár.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állások egyikét elnyerni óhajtják; miszerint életkorukat, egészségi állapotukat, nyelvi- és szakismereteiket, erkölcsi magaviseletüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat — a közszolgálatban állók hivatali hatóságuk útján, közszolgálatban nem állók közvetlenül **Svaetice Benő** főispán ur ömoltóságához csimézve — nálam folyó évi április hó végéig annál bizonyosabban adják be, mert később érkezett kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Az utbistosi állások betöltésénél a kiszolgált altisztek ellátásáról szóló 1873. évi II. t. cz. határozmányai alkalmazást fognak nyerni.

A kinevezés egyelőre ideiglenes, véglegesítésnek csak az egy évi próbaidő és a szabályszerű vizsga sikeres letétele után van helye.

Zala-Eggerszege, 1895. márczius 21-én.

Csertán Károly s. k.
Zalavármegye alispánja.

704 2 - 2

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember által
a kik a
RICHTER-féle TINCT. CAPSICI COMPOS.-I

(Horgony-Pain-Expeller)

az utolsó 25 évben jó sikerrel használják — készíthető ezen igazán
biztos hatású hárször nagy eltarthatóságú és általános kedveltséget.
Kik a **Tinct. capsici comp.-I** (Horgony-Pain-Expeller) készítését,
csiszál (tagazgatás), keszítéscsiszolás, fej- és fogfájásnál,
csipfájásnál, fájdalomcsillapító bedörzsolésként alkalmazták, abból
egy üveget mindig készletben fog tartani, hogy az meggyógyítsa
is, mint fejfájás, elhárítás szörnek alkalmazható. Ezen rég jónak
bizonyult hárszörnek ára igen olcsó, tudniillik 40 kr., 70 kr.
és 1 frt 20 kr. üvegenként — Kapható a Gyógyszerházban,
Bedőpentes Tóth-Ér. József gyógyszerésznél. — Csak a
„Horgony” véglegesítéskor alított tvegek alkalmazzák.
Richter-féle gyár Badóstadion, Thüringában.

Magyar,
német, francia és angol
képekkel ékített
MUNKÁK.

Kő-, aczél- s réznyomatu
díszművek.

Magyar, német, francia
és angol
REMEKIRÓK MŰVEI.

Az irodalom bármely ágában s bármely nyelven megjelent
kötött és kötetlen könyveknek legdúsabban felszerelt
raktára.

Bármely szerző által írott, bárhol megjelent és hirdett
könyveknek leggyorsabb és árfelemlés nélküli megszer-
zéséről gondoskodunk.

Az irodalmi termékeket illetőleg a legszivesebb készséggel
nyújtatik fölvilágítás.

Utazási kézikönyvek,
atlaszok,
földabroszok, tervrajzok,
föld és éggömbök.

Ima- és ajtatossági
könyvek
egyszerűen és legékesebben
kötve a leggazdagabb válaszlé-
tekben.
Mintakönyvek s rajzok
NŐI MUNKÁKHOZ

A „MURAKÖZ” társadalmi hetilap kiadóhivatala.

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

KÖNYV-, MŰ-, ZENEMŰKERESKEDÉSE

KÖNYVKIADÓHIVATALA, PAPIR-, IRÓ- és RAJZESEKŐZŐK RAKTÁRA, KÖNYVNYOMDÁJA és KÖNYVKÖTÉSZE

Csáktornyan.

Alapított 1850. évben.

Szótárak.

IFJUSÁGI IRATOK. KÉPESKÖNYVEK
minden kor és nem számára,
minden nyelven, a legdúsabb vá-
lasztékban.

ISKOLAI és OKTATÁSI
könyvek

minden nyelven.

Népies naptárak,

ALMANACHOK.
zsebkönyvek.

*

Az összes irodalom termékei a könyvkereskedés rak-
tárában megtekintés végett készen állanak s kivá-
natra, gondosabb megvizsgálás végett legnagyobb kész-
séggel küldetnek mind helybe, mind vidékre.

Vidékről érkező megbízások kellő készséggel és gyor-
sasággal teljesítetnek.

Irodalmi közlönyök és jelentések ingyen szolgáltatnak
ki a könyvkereskedés által.

SZAKKÖNYVEK.

Előfizetés elfogadtatik:
minden bel és külföldi
folyóiratok, napi
és

DIVATLAPOKRA
a szállítás mind helyben,
mind vidékre leggyor-
sabbán eszközöltetik.

*

Meggyénk tantulmányozásban használandó tankönyvek folyton raktáron vannak.

MURAKÖZ

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyilatkozatok és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tiszti ónsegélyző szövetkezet”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetők még elfogadottak:
Budapest: Goldberger A. V. és
Kokotajn B. hird. irod. Bécsben:
Schalek H., Dukas M., Oppelk A.,
Daube G. L. és társai és Moradl.
Brünnben: Stern M.

Nyitási példa 10 kr.

Husvét.

Írta: Dr. Négall János.*

Krisztus feltámadott. Ez tény, bizonyosságot tesz róla az írás, bizonyosságot a történet.

A kereszténység első korszakában, mikor az egyház bölcsője, hasonlólag szerzőjének bölcsőjéhez hitvallóinak vértől pirosított, e vértanúk sorában megjelent a pogány tisztartó előtt szent Makrina. A bírójának vallani, csufos halállal mult ki a kereszt fáján? Makrina azt kérdezte a pogány bírótól: Honnan tudod, hogy az, kit te csupa embernek mondasz s kit a keresztények a világ megváltójának s jövődöbeli bírójának vallanak, csufos halállal mult ki a kereszt fáján? Könyveitek beszélnek. Igenis, de harmadnap halottaiból föltámadott, ha meghalt, éretünk halt meg, hozzánk való szerelmében feláldozta magát éretünk és meghalt; de fel is támadott és él, él, szakadallanul.

Midőn Napoleon 1805-ben Milanoban Olaszország királyának koronáztatván, a

* A nagyváradi káptalan tudós püspökét méltán hívják a magyar Kempis Tamásnak. Örülünk, hogy husvéti cikkét közölhetjük. A szork.

havasokon visszatért Franciaországba, Cenis hegyfokán megállapodván, büszkén nézte jobbra Olaszországot, balra Franciaországot, büszkén nézte lábainál a févilágot, de csak hamar magába szállván, mély megilletődéssel mondá Besierre tábornoknak: Ah, ne ámítsuk magunkat. Mi vagyok én törékeny üvegdarabnál, melyet az egek ura, királyok királya egy pillanatra fölemelt. Nem így Jézus. Ő ott áll az idők magasán, az emberiség élén, az ő lábainál vonulnak el a népek és nemzetek hosszú sorozattal, ő él és uralkodik az idők végeiglen. Ő a feltámadás és az élet.

A kereszténység első korszakában keresztény rabnővel történt. Midőn pogány urnője olyas valamit követelt tőle, a mi nem félt lelkéhez, a rabnő nyugodtan, de méltósággal azzal védekezett, hogy: Igaz, életem a tied s tied mindaz, ami életemmel végződik — időm, egészségem, erőm, testem és lélegzetem. Mindezt megvásárolhatod. De azért megmarad nekem az, a mit semmiféle császár kincse nem képes megvenni. Ugyan mi lehet az, kérdezte a rabszolgáltató. A lelkem. »Lelked« viszhangoztatá a meglepett urnő. S szabad tudnom mit értesz te ezen szó alatt? Én a bölcselők nyelvén nem tudok szólni, de azt a bennem lévő tudatot értem, a mely azt érezteti velem, hogy van egy létem, mely a jobb rendhez

tartozik. A mig ez a láthatatlan hatalom meg van bennem, — pedig ez nem hallhat meg, — addig nem vagyok képes sem hizelegni, sem hazudni. A pogány urnő meg volt lepve. Hol tanultad, kérdi, e döreséget? Vagy azt hiszed, hogy midőn holtod után odavetik testedet a többi rabszolgákéhoz, a kiket agyonra korbácsoltak s elegyedett hamvaikat egy közös verembe ássák el, te majd mint öntudatos lény fogsz élni és új örömteli szabad életre kelni? — Hiszem és tudom, hogy van egy kéz, mely számadásra vonja a szeleket és visszaköveteli tőlök poromnak minden részecskéjét, melyet az ég négy tája felé elszórtak és én ujjonon föltámadok e testemben nem mint a tied vagy bárkinek rabja, hanem szabadságban, örömben és dicsőségben örökké szeretve és szeretettel. Ez a biztos remény él lelkemben.

Soha ilyet rabszolgáltató. Az előkelő urnő tört ragadott, mely kezeügyébe esett. Mély seb, mely a rabnő védekező karját érte, volt a felelet e vakmerő beszédre. Feleletnek ez nem felelet e kérdésre. Mi lesz az emberrel, ha a sirba száll? Mi lesz mégis? Oh, csak derengene föl valami oly ismeretlen világosság, melynek sugara behatolna a sirba s megmutatná, mi az voltaképpen. A költőzet megakartta világítani, de valójában csak a küszöbön állapodott meg, mint valami nemző lehorgasztott fővel s lefordított fáklával. A tudomány belépett s megré-

A „Muraköz” társasága.

A balsors kegyeltje.

Írta: Szolár Elek.

Ha a szerencsének vannak kegyeltjei, miért ne lehetnének a balsorsnak is? Nehogy azonban valaki vitatkozást kezdjen velem a felvett téma felett, sietek, hogy magamat mint a balsorsnak élő kegyeltjét bemutassam. Nevem Pechy (a pech és nem a Pécs szóból leszármaztatva) Anasztázus; egyébként nyugállományba került állami hivatalnok vagyok.

A balsors következetes bosszantással üldöz születésem óta. Anyamtól tudom, hogy születésem napján a babát a harmadik faluból kellett a kedvemért haza hozni, pedig előzőleg három évig ki se mozdult a faluból.

Midőn fél éves lehettem, abban az időben hozták mi felénk dívatba — nagy pechemre — az üvegdatát t. i. a csuozlit. Jogos méltatlanságomban mi telhetett tőlem, minthogy a legelső alkalommal alaposan leszoptam magamat belőle, azután pedig az üres üveget a falhoz teremtettem.

Épen három éves voltam, midőn megnyitott nálunk az óvoda és a tarka rétről, virágos kertből óvodistának verbuváltak be, hogy helyette Pósa bácsiból szavaltassanak velem verseket a kendermagos pettyegtetett tyukról, meg az arany-szörű kis barányról. Rövid életem eddigi szabadságát rabsággal kellett felszerelnem.

Hat éves koromban a tszkötelekhez soroztak be. Fbból az időből fájó emlékeim ma-

radtak fenn. Jó emlékü tanítóm, — a ki melleleg legyen mondva — nagyon verekedő természetű volt, ez időben kezdte először alkalmazni az útenyírást. Iparkodott is, hogy minél alaposabban belém verje az útemrendszert. Azt azonban a mai napig sem értem, hogy mi köze volt a nadrágomnak az útenyíráshoz.

Bagoly-diák koromtól a maturusig a legkíméletlenebbül incselkedett velem a balsors. Ha tudtam a lecskét, akkor ölve hagytak tanárain, ha pedig csak egyszer is el nem készültem, biztos hogy felhívtak. Két osztály megrepetalása mellett — apámnak hat ökre (ezeknek az ára ment el tanítatásomra), s végre is kihuzott szerencsésen a maturusból. Eljutottam tehát odáig, hogy semmi lettem, a miből még valami lehet.

Az egyetemre nem kíváncsítottam, mert bizonyos, hogy apámnak hat tehene és négy lova is a hat ökör után indult volna. — A középiskolában átéltem izgalmak után egy évig a szülői háznál pihentem. Ez idő alatt szorgalmasan olvastam a különböző hivatalos, félhivatalos és nem hivatalos lapokban a pályázati hirdetményeket. Azonban a balsors még mindig hűségeket követett. A nagy szárazság folytán új vízi biztonsági állásokat nem szerveztek. A kaszteri becsült biztosítási állások is berekedtek, mert épen az előző években végezték be a helyszínelést. A phylloxerának pedig — hormegíssa voltomnál fogva — ellensége lévén, gondolatnak is sok lett volt phylloxera biztonságossá lennem.

Jövők feletti kétségbeesésem már odáig ragadott, hogy szándékom volt jegyzőnket megkérni, miként csapja el a kisbírói, postási, toronyóraigazítói, halottkémi, baktéri, gonoszaktéri, koldusbírói, sirásdi, babát, kézbesítőt és lámpagyújtót, én majd ezekhez megszerezve a harango-

zói, dékányi és iskolafőtői méltóságokat, valahogyan csak elégedélek az összfizetésből, — midőn a hivatalos lapban évi 600 frt fizetéssel javadalmazott apácza-gyapoczo-biztosi állás betöltésére vonatkozó pályázati hirdetményre bukkantam. — Örömem szerfelett nagy volt. Kérvényemet jegyzőnkkel megicattván, sajátkezűleg postára — küldöttem.

Négy hét múlva megjött a kinevezésem és egy felhívás, hogy azonnal induljak el Akáczás-Felső-Kis-Uj-Szállásra és vegyem át az ott elterülő akácza erdő feletti örökösödést.

Apám — a feletti örömben — hogy ember, hozzá még tekintélyes állami ember válik belőlem, az örökösödést és két borjuját — a Tölgy-láb Aron segítségével — a bugyelárisomba bele szorította.

Végre is megérkeztem Akáczás-Felső-Kis-Uj-Szállásra apácza-gyapoczozot lesni. Akáczás-Felső-Kis-Uj-Szállás nagyon barátságos kis falu a Tisza partján. Helyzetemmel teljesen meg voltam elégedve, mert az itteni dévaj, hamis alföldi menyecskek és parázsaszemű, piros pozsgás arózu leányok közt kedvemre való életet éitem. Pompás jó dolgom volt. Fizetésemet havonként helyembe küldték. Hivatalos teendőm abból állott, hogy hetenként egyszer statisztikát csináltam az apácza-gyapoczozok által elkövetett pusztításokról. — Igaz ugyan, hogy kötelességem lett volna — felsőbb rendeletekre — oly szer után kutatni, melytől az apácza-gyapoczozok elhaláloznak, de mivel ezek után éitem, én bizony nem igen törtem-marjam utána magamat.

Már fél évet töltök Akáczás-Felső-Kis-Uj-Szálláson, midőn felettes hatóságom felhívott, hogy adjam be szerzetit tapasztalataimat az apácza-gyapoczozok tovaterjedésének irányáról és közöljem

múlve, fékevesztett szárnyakkal, a fojtó levegőben kialudt lámpával jött vissza, mert pusztán csontvázat földözött föl benne. S a bölcsélet csak kerülgette egyre s olykor féltékeny bepillantott, aztán visszahökken s aztán elkezdett fecsegni vagy hebegni s a vállát vonogatva megvallotta, hogy a talány nincsen még megfejtve, a rejtélyt még sűrű fátyol fedi. Oh csak akadna valamire, vagy valakire, valami jobbra mindezeknél, a mi eloszlatná a kínos bizonytalanságot. — Így vivódott a pogány urnó, midőn apja véletlen halálának hírére vette, míg a rabnó, a ki nap-nap után százával látta haldokolni a hitvallókat, vajmi más gondolatokon merengett szemben a halállal. Mert egyvalaki a nagyobb és jobb volt a költőnél, bölcsőbb a bölcsnél vagy szócsiszárnál, megtette a kísérletet: leszállott először a halálnak sötét nyugvóhelyére, megáldotta azt, a mint megáldotta ott a bölcsőt és megszentelte a gyermekort, így tévén szentté a halált is és a holtak nyugvóhelyét szentélyivé. A legsötétebb estén szállott a sirba s a legverősebb reggelen kelt ki belőle; illatszerekbe takarva fektették oda s a maga romlatlanságába öltözve támadt föl. S e naptól fogva a sir megszűnt a keresztény lélek előtt rettegés tárgya lenni, mert az maradt, a mivéde tette — azon barázda, a melybe a halhatatlanság magvának kell vetetnie.

Igy már értem az Ur feltámadása jelentőségét. Lelkem imádatos hódolattal tekint föl hittünk szerzőjére és végrehajtójára és szent meggyőződés szívmelegével fogad örök dicsőséget az urnak a világ megváltójának.

Feltámadott! Halleluja!

A dézsmaváltság elengedése.

Folyó hó 6-án a szőlőtulajdonosok nézve fontos törvényjavaslatot tárgyaltak a képviselőház. Régi és égető bajon kívánt a törvényhozás segíteni. A szőlőtermelőket megszabadította azoktól a zaklatásoktól, amelyekkel az elpusztult szőlők után is

azon szernek chemiai alkotórészeit, melyből az apácza-gyapocczok biztosan jobblétre szenderülnek. Egészen meg voltam löve! A balsors — fél évi pihenés után — ujjal rám tört.

Tanácskozást tartva magammal, először is kitűnt, hogy én fél évi ittlétem alatt egyetlen egy apácza-gyapocczot sem láttam s így azt sem tudhatom, hogy azok mely irányban szoktak sáfálni. Másodsor pedig sajnosan kellett beismernem, hogy én semmiféle apácza-gyapoccz elleni ördöki szert nem találtam fel.

Midőn a harmadik sürgetést is nyakamra küldték, ekkor azt a jelentést tettem, hogy az apácza-gyapocczok nappal, szürkületkor és éjjel — északi, déli, keleti és nyugati irányban terjednek s kiirtásuk ugy lehetséges, ha az akáczfákat petroleummal befoskendezzük és meggyújtjuk. — Biztos voltam benne, hogy jelentésem elolvasása után felettes hatóságom állásomtól azonnal felüggeszt.

Éssre kellett vennem ez időben, hogy az akácza-felső-kis-uj-szállási férjek és apák szintén feleltre akarnak vonni és pedig ők az általam nyert szivdiadalokért. Mivel pedig biztos voltam benne, hogy ha ők függesztenek fel itt az akácza-fával bőségesen megáldott vidéken, az az én kedves egészségemnek nagyon könnyen megárthatna, bátor voltam tehát egy szép koromsötét éjjelen Akácza-Felső Kis-Uj-Szállásról bucsuzás nélkül elparologni.

Most ismét ismét itthon vagyok Kőkenyes-Alsó-Nagy-Ó-Hidán s várom az államosság nagy eszméjének megvalósulását, mely talán majd nékem is juttat egy tiszteletbeli, fizetés nélküli III-ad osztályú, ideiglenes, magyar királyi állami kerületi illeték- és adóvégrehajtó gyakornok jelölt helyettesi állomást.

A mily nagy pechem van, még el is nyertem!

beszedetik rajtuk a dézsmaváltsági tartozások hátraléka.

A törvény, mely a szőlődézsmaváltsági tartozások lerovására vonatkozó újabb állami kedvezményeket biztosítja a szőlősgazdáknak, a következőképp szól:

1 § A pénzügyminiszter utasítatik, hogy a szőlődézsmaváltsági tartozásnak esedékessé vált részleteiből az 1894. év végéig felzaporodott hátralékot oly esetekben, midőn az elemi csapások vagy a filloxera vastatrix rovar pusztítása miatt a szőlő jövedelméből be nem hajtható s annak behajtása csakis az ingatlanra vezetendő végrehajtás útján volna lehetséges, töröltesse.

2 §. Azon volt szőlőterületek után, a melyek más művelési ágban használatnak és a melyeknek szőlődézsmaváltsági tartozása a kataszteri tiszta jövedelem arányában az 1891. évi I. törvényozikk 6. §-ának c) pontja alapján leszállítatik, a szőlődézsmaváltsági tartozásra évenként teljesítendő fizetés címén 1895. évtől kezdve az ingatlanra az új művelési águk megfelelően kivett földadó kétszeresét meghaladó összeg nem követelhető. Ha ekként az egész fennálló tartozás 25 éven belül nem törleszhető, az akkor még fennálló hátralék leirandó. §

3. §. a) Azok után a szőlőterületek után, melyeken a szőlő a filloxera vastatrix rovar pusztítása, vagy más elemi csapás következtében elpusztult, ha ezen területek szőlővel az okszerű szőlőültetés (a föld megforgatása és filloxerának ellenálló vesszők ültetése) követelményeinek megfelelően újra beültetettek, a még fennálló szőlődézsmaváltsági tartozás egész összege leirandó.

b) Ha valamely szőlőbirtokos az előző pontban említett okok miatt elpusztult szőlő felújítását fokozatosan szándékozik végrehajtani s ha ebbeli komoly szándékát azzal igazolja, hogy egész elpusztult szőlőjének legalább egy ötöd részét az okszerű szőlőültetés követelményeinek megfelelően szőlővel már beültette, abban az esetben az illető egész szőlő terhelő szőlődézsmaváltsági tartozás behajtása öt évre felfüggesztendő s az öt év lejártá után, ha az alatt az egész terület a fentemlített követelményeknek megfelelően szőlővel beültetett, a fennálló összes dézsmaváltsági tartozás törölendő, ellenkező esetben pedig a tartozásból, a tényleg beültetett területnek megfelelő aránylagos rész leirandó.

c) A jelen § a) és b) pontjaiban körülírt kedvezmények kiterjednek az ott említett okokból elpusztult mindazon szőlőterületekre, a melyek az 1893. évi január hó 1-től kezdve egészen vagy részben szőlővel sikert biztosító módon beültetettek. Az okszerű szőlőültetés követelményeit a pénzügyi és földművelésügyi miniszter rendeleti uton állapítják meg.

4. §. Ott, a hol az 1894: XII. t. cz. VIII. fejezete értelmében hegyközségek alakultak, a hegyközségi kötelekbe tartozó s a filloxera vastatrix rovar vagy más elemi csapás következtében elpusztult összes szőlők után a fennálló dézsmaváltsági tartozás behajtása három évre felfüggesztendő s a három év lejártá után, ha az alatt az egész terület a fentemlített követelményeknek megfelelően szőlővel beültetett, a fennálló összes dézsmaváltsági tartozás törölendő, ellenkező esetben pedig a tartozásból, a tényleg beültetett területnek megfelelő aránylagos rész leirandó. Ezen három év után, ha az alatt a szőlőbirtokos szőlőterületének legalább felét a 3. §-ban körülírt módon szőlővel beültette, a pénzügyminiszter felhatalmaztatik, a behajtást további három évre függőben tartani és az ezen újabb három év alatt beültetett területeknek meg-

felelő aránylagos váltásösszeget leírni.

5. §. A 3. §-ban említett kedvezmények oly esetekben is megadandók, mikor az elpusztult szőlőterületeken a birtokosok a szőlőművelés helyett kizárólag gyümölcsstermelésre térnek át. Következésképpen, ha az elpusztult területek a 3. § a) b) és c) pontja értelmében kizárólag gyümölcsfákkal okszerűen és oly szőlőből ültetettek be, hogy a beültetett terület kizárólagos jövedelmi forrását a gyümölcs értékesítése képezze, a tulajdonosnak a dézsmaváltsági tartozásra vonatkozó leírásokra nézve ugyanolyan kedvezményre van joga, mintha a beültetés szőlővel történt volna. Az okszerű gyümölcsstermelés követelményei a pénzügyi és földművelésügyi miniszterek által rendeleti uton állapítatik meg.

6. §. A jelen törvény végrehajtásával a pénzügyi és földművelésügyi miniszterek bízattak meg.

Különfélék.

Bapuk minden olvasójának, jóakarójának és t. munkatársainknak szerencsés és boldog husvétii ünnepeket kívánunk!

Minovzés Lányi Kálmán zala-egerszegi kir. mérnököt, Zalamegye kir. építészeti hivatalának főnökét a kereskedelemügyi miniszter ur kir. főmérnökké nevezte ki.

Minovzés Wüsztner Henrik perlaki kir. járásbirósági irnokot az igazságügy miniszter ur a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszékhez irodatisztlé nevezte ki.

Hirschler Henrik alsó-domborui nagykereskedőnek, aki kötelezte magát, hogy amennyiben a ministerium Alsó-Domboron a fiuk számára állami elemi iskolát állít fel, s a leányok oktatását ellátó, magyar oklevéllel bíró szerzetesnök részére szükséges telket, épületet, illetve iskolahelyiséget és lakást sajátjából adományozza, sőt ezenkívül még a leányiskola fentartásához öt évre évenként 300 forinttal hozzájárul — a vallás- és közoktatásügyi miniszter őszinte elismerését és köszönetét nyilvánította.

A szepítő egyesület Csáktornyan dicsőre méltó buzgósággal felel meg a város szépitését célzó feladatának. Ugyanis e napokban fásította be gömbakácsorral a hosszú Újvári utcát és hársával a Gabonatér. Az elültetett fák szép, egészséges, nagy fák, amelyek részben már ez időn is árnyékot fognak adni. Ugyanezen utozák járdáinak a megkezdését is megkezdették. A járdák helyreállítási költségeit egy harmad részben a város egy harmad részben a szepítő egyesület s egy harmad részben a hástulajdonosok fedesik.

Járvány. Már hónapok óta dühöng Muraköz felső vidékén a himlő. Különösen a stridói járásban követelt sok áldozatot; a halálozások százaléka 70-nél több mint rendszeres körülmények között. Most a járvány a szelenczei fárában ütötte föl tanyáját. A szent-mártoni fárában is már hónapok óta graszszál. Jó volna utánna nézni, hogy valóban igaz-e ez a tudósítás?

Gopás. E hó 8-án éjjel Mayer S. csáktornyai kereskedő segédeinek lakásából 2 drb. ezüst órát és 6 frt készpénzt ismeretlen tettesek elloptak. Az óráknak ismertető jelei: az egyiknek koronája rézszínű s dupla köpenyes, a másiknak hátsó oldala be van horpasztva s szimpla köpenyes. A tolvaj nyomoztatik.

Száz éves hírek Galából. 1789 21. Dec. Ezen Szala-Vármegyéből, egyéb újsággal nem szolgálhatok az Urnak, hanem hogy szükség és drágaság, a kétszeres gabonának 8 frt, a tiszta buzának köbli 4 fra

hagott. Tavasszi pedig vékonyan termett, kivált a zab a Balaton mellett csak úgy termett, hogy a K. Magazinumba be kellett adni, és így magva szakadván, sokan a jövő tavaszon semmit sem vethetnek. A bornak akója a Balaton mellett 3 frtra reá hágott, szűk termés lévén. Tapolya mező Városban egy öreg őszibe tsavarodott Leány, Apátza életet akarván élni a Város közepén egy kis házatkában egyedül lakott, ifjúságában Papoknál szolgált, szolgálattáival egy kis pénzt gyűjtött, öregségére abból kívánván élni, a Gonosztevők ezen hónapnak az elein éttzaka reá ütöttek, mind a két kezén az ujjai között késsel felhasogatták, kezét a fejét keresztbe össze-metelték, a száját Selyem keszkenővel bé dugták, a pénziért vallatták, annakutánna mint a Juhnak a nyakát késsel keresztül szurdalták, pedig pénzt se kaptak nála, mivel másnál tartotta, a gyilkos meg ki-nem tudódott, (félő a magános élet) Néző Tsászár idejében a keresztények nem szenvedhettek nagyobb mártíromságot mind ezen öreg Leány. Disznót a tolvajok miatt már nem lehet tartani, farkástul ellopják, a kanászokat levágják, nyáron megütik, farkas Guzsa teszük, a szarvas marhát a legelőről még az Istállókból és Udvarokból is ellopják, Házokat, padlásokat, pinczékét feltörik és ha az előbbeni büntetés Systemája újra nem állittatik: több lesz a Gonosztevő mint a jó — Tsak ilyenek nálunk a hírek. („Magyar Kurir“.)

Szerencsétlenség. Egy palinai (vendvidéki) földmivelő a mult hétfői csáktornyai vásárról hazatérőben volt. Mura-Szent-Mártonban a dombról lefelé haladva, kocsija kerekét nem kötöttötte meg, minek következtében a neki vaduit lovak elragadták s neki vitték a kocsit a templom előtti hidfának. A szekér az erős ütődés folytán szétmállott, a rajta ülő gazda pedig oly szerencsétlenül esett ki a szekérből, hogy az esés után fél órára, belső sérülés következtében meghalt.

Eljegyzés. Hoffmann Lőrincz rácz-kánizsai áll. iskolai tanító e hó 13-án jegyezte el Dráva-Vásárhelyen Kornfeind Nándor jegyző kedves leányát Mariska kisasszonyt.

Az Új Idők. Herczeg Ferencz szépirodalmi hetilapja még csak egy negyedévet élt, de máris olyan, mintha velünk egykoros lenne: megszokott, otthonos, kívánatos minden intelligens családban. Hézagot töltött be, szükség volt rá, azért kedvelték meg oly gyorsan. Most megjelent legutóbbi száma is tele van érdekes, kellemes olvasmányokkal, szép képekkel. A közleményeket Mikszáth Kálmán, Bródy Sándor, Kenedi Géza, Szomaházy István, Sebők Zsigmond, Herczeg Ferencz és mások irták, s már ez a néhány jól ismert név is garancia a közlések jóságára mellett. Nagyon szépek az illusztrációi is, a melyeket ezuttal Neogrady Antal, Linek Lajos, Papp Henrik és Patoky László csináltak, az operaházi vásárról. — Szóval az „Új Idők“-nek ez a száma is bizonyítja, hogy ez a kitűnően szerkesztett és izléssel kiállított ujság igazi, nivón álló szépirodalmi lap, a melyet olvasni és tartani kell. Mutatványszámot szívesen küld a kiadó: Singer és Wolfner könyvkereskedése, Andrassy-ut 10.

Szalay Baróti-féle Magyar Nemzet Története megjelent 11. füzetben már II. Endre király uralkodásának végeig 1235-ig jutott, s így a mű első kötete gyorsan közeledik befejezése felé. E füzethez is két remek kivitelű műmelléklet van csatolva. Szalay József és Baróti Lajos munkája egyik legmértőbb emlékműve lesz milleniumunknak, s a legmelegebben ajánlhatjuk megszerzését minden magyar családnak. —

Egy füzet ára 30 kr. Az egész mű mintegy 10 füzetben lesz teljes.

— **Sárközi Sándor** hírneves zenekara ma vasárnap hangversenyt rendez a „Hatlyu“ szálloda éttermében, melyre a n. érd. közönség becses figyelmét felhívjuk.

Az Első Leánykiházasítási Egyesület mint szövetkezet márczius hó 31-én tartotta 32-ik Fendes közgyűlését. Schwarz Ármán bankigazgató elnök a nagy számban látogatott közgyűlést megnyitván, konstatálja a közgyűlés határozatképességét, amennyiben erre 122 tag megjelent, akik 1288 jutalékrészt képviselnek. A felolvasott igazgatósági jelentésből és az évi mérlegről kitészik, hogy a folytonosan erősödő és hatalmas fellendülésben levő intézet a lefolyt 1894. évben igen figyelemreméltó eredményeket ért el. Kiemelendő, hogy 5071 jutalékrész többnyire a fiatalabb korosztályból iratott be ujonnan. Az intézet vagyona 218,126 frt 49 krral szaporodott és tőkéje 1,045,683 frt 78 krra rug. A díjtartalék 981,684 frt 78 kr. és 154,175 frt 49 krral emelkedett. Ezenkívül a nászjutalék felemelési tartaléknak, mely a tagok javára iratik és a nászjutalék nyereségeül szolgál, 31,975 frt 50 kr. és a külön tartaléknak, 12,790 frt 20 kr. volt utalható. E tőkeállomány a teljesen tehermentes intézeti épületben, a fővárosi 25 millió köbösön kötvényeiben, magyar korona járadékokban, továbbá takarékbetétekben és pénzkészletekben van elhelyezve. Az 1894. évi nászjutalékok, felesleghányadok és halálesetek után történt visszatérítések fejében kifizetett 111,616 frt 16 krnyi tekintélyes összeg ezen egyesület nemzetgazdasági missziójának hivatottságáról legényesebben tanuskodik. A felügyelőbizottság elnöke dr. Alexander Bernát egyetemi tanár a megejtett vizsgálatról olvasta fel jelentését és a felügyelőbizottság nevében indítványozta a felmentvény megadását, ami egyhangulag elfogadtatott. — Az igazgatóság indítványalt újabb osztályok életbe léptetése iránt, a matematikailag felülvizsgált táblázatokkal együtt helyesíleg tudomásul vették és elfogadták.

C S A R N O K.

Apáink mulatozásai.

„Nem úgy van már mint volt régen.“ A jó kedvű ember olyan ritka lesz már, mint a fehér holló. A nevető Demokritoszok talán csak humorisztikus lapoknál havifizetésre csöpögtetik belénk a humort.

A mi apáink bezzeg másképen mulattak. A mint e kis ártatlan históriából is meglátszik.

Egy izben K. urambátyám echós kocsira ült, hogy szétnézzen a tanyán Tudvalevőleg a gazda szeme hizlalja a jószágot. Ezt cselekedte meg. M. urambátyám is, azzal a különbséggel, hogy ő meg, mint őseink a rákosi országgyűlésre lovon czéklézott ki.

Mire kiértek, veszett idő kerekedett. Az elemek szabadára garázdálkodtak. Az égi stratégia küldözte az ő 14 fontosait. — Az orkán paskolta hideg csöppekkel a kint levőkkel, M. urambátyám a bajusza alá morgott:

— Kutya idő! Még a kutyámat se engedném ki ilyen kutya időben. Tönkre megy a vadonatu nyergem...

Mert tudni való, hogy az új nyergét most tette föl először, a városunkban dől-czegeen is masirozott el.

— Gyerekek! — mint szóltok a nyergemhez?

Ezt a kedves jószágot jobban féltette, mint a maga drága egészségét.

— Az ördögbe is, pocsékra ázik az a fain szerszám.

De e perczen a sors mentő kezét felé nyujtotta. Echós kocsit poroszkált a hig lity-lotyban, a nyergét féltő lérfu stentori hangon kiáltott a kocsisra.

— Állj.

Mikor fidelisen föllebbentette az echós kocsit firhangját, kaczagva vett tudomást a kenyeres pajtasáról.

— Tel az isten küldötte vagy. Megmented a nyergemet. A lovamat a kocsidhoz kötöm és ezt a drága Elenodiumomat be-teszem a kocsiba, nézd minő ritka szép szerszám.

Csak kösd fel pajtas felett, a bentülő kordialis mosolylyal. Legalább együtt megyünk haza. Ott integet városunknak tornya.

M. urambátyám elégedetten nyergelte le a lovát, megkötötte lovát egyik löcshöz, éppen be akar lépni a nyugalmat adó echóba, belőlről ebben a perczen kiállanak a kocsisra:

— Hajts! — a kocsis indit, a nyergét, paripát elviszik és a bőrig áztató pusztai viharban magára marad a nyergét féltő M. urambátyám. Végre csurom vizesen neki vág a viharok és a nyereggel, a mely csak-ugyan kegyetlenül megázott, valahogy haza kaszalódik. Itthon persze nagy volt a gaudium. De nem hizott tőle a fiskus.

**

Mondok még egy esetet, ez meg disznótörözés idején történt. A dárídó után M. urambátyám maga látta el K. vendégét lámpással. — A vendégek vig hangulatban mendegéltek haza, utközben a téli szél kioltotta a világot. K. praktikus ember volt. Minek vigyen ő olyan jószágot a minek semmi hasznát sem veszik? „Puff! a templom oldalához vágta az M. urambátyám család erekléjét.

A vendéglátó ur véletlenül másnap elment a templom-mellett és ott ráismert a lámpájának romjaira. Hatalmas bosszút esküdött. Elhitta újra vendégeit estére, de kikötötte, hogy lámpást nem ad. A ki lámpával akar menni haza, az hozzon magával. Mikor K. ur, a ki vadonatu lámpással felszerelve jön meg, nagy jámborul kérdezte a koma'sszonyától.

— Mariskám, hova tegyem a lámpásomat?

Belőlől pedig bosszuvágyó szemekkel leste a gazda, hol lesz eltéve a lámpás.

De hát K. urambátyám is megszagolta, hogy aligha jobb lesz az ő lámpásának ha biztonságban lesz, kisompolygott és zsebre csuszította a lámpását, a házigazdának egy más lámpását tette ugyanarra a helyre. Mikor a hangulat „emelkedett“ volt, a házigazda megszólalt:

Öregebb róka legyen az, aki az én káromra tréfát akar elkövetni. — Lássátok meg, hogy fog ebben a minutába eltörni annak a lámpása, a ki az enyémet tönkre tette. Enzel imperatori lépésekkel ment ki a konyhába és az elképedt társaság szeme láttára vágta földhöz azon lámpást, melyet K. az imént tett az általa jól megjegyzett helyre. Recscs! A lámpás a lámpások legborzasztóbb halálával mult ki. Pillanatnyi csönd!

Ezt a csöndet K. arra használta föl, hogy kivette a maga lámpását a zsebéből és szól:

— Pajtas! Én nem tudom, kinek a lámpását törted el, mert az enyém itt van. Volt aztán nevetés egész este.

A mi apáink így mulatoznak.

Haarsy Kálmán.

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Laptalajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

MEDJIMURJE

U uredniku moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tišće se zadržaja nevinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Josefa urednika vu Čakovcu.

Kudateljstvo:

Kajšara Fischel Filipova kam so predplate i obzane pošiljaju.

na hrvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskega podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“. i t. d.

Predplatna cema je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kn.

Obzane se poleg pogodbe i šal računaju.

Plemeniti putnik.

Vu maloj hižici leži na smrt pripravna pobožna krépostna žena. Leži zevsema mirna i tiha. Pol noći je. Već je odbilo dvanajst vur noćnih. Svěća njezinoga života dogorěva. Još malo, pak da vgasnula. Smrt stoji pred vratima. Prav onda donesel je njoj svećenik Božji sakrament ljubavi, i Jezus je već unišel vu njesino sroe. Cěla familija stoi okolo nje zaplakanimi očmi. Cěla ju je familija ljubila. Visok, ljep mladenc, najstareši sin majke, i žalostna dčvojćica, najstareša kćerka, deržiju majku ispod rukah. Tovaruš njeni i druga dečica stoji okolo postelje. Čin, koji vu sroe dira, koji se lahko nesaboravlja. Vsi su bili teško genjeni pri zadnjem majčinem dahu. Vsi su plakali: jedni tiho, a drugi, da se je iz hiže čulo. Samo jedna kćerka, prav ona, koja je majku ljubila, koja je majki prva miljenica bila, ostala je prez suzah. Ali ona nemore da stoji. Ona je opala i leži nakli pri dnu majčine postelje. Ona je kakti svun sebe.

Na to je majka odprla svoje milne oči. Radost joj se svėti po blédom licu, i blédo joj se lice sazarilo. „Vezda sam zadovoljna. Oj hvala ti, predobri Bože moj! pregovorila je majka slabim glasom. „Ti si mi nut vse milosti iskazal, kaj sam ih od tebe

prosila za ov sadnji čas. Kak mi je milo i povoljno! Kak mi vezda mirno i lahko kuca srce! — Budi sveta volja tvoja. Daj da službenica tvoja pojde vu miru. Draga dčca, vmirite se, neplaćite! Znam, dá za mali čas nećete više imati make svoje. Moram iti. Božja je volja. Ali mi se budemo, ako Bog da, opet videli. Budite samo radost i batrivost milomu si otou. Marija naj vam bude mesto mene, nek vam bude majka O moj Bože! Ja više nemogu.“ — I pogleda majka kćerku svoju poleg sebe i pogedala je temnim okom za enom kćerkom pri dnu postelje, i milo kak majka obišla je okom vse. „S Bogom, dčca, s Bogom do vidjenja; mi se budemo opet videli vu raju pri dragom Bogu.“ — Miloje bežežnici zaděla se rěš vu grlu, pustila je majka susu ljubavi — jednu za drugom, zaklopila oči, još jenkrat je glasno dehnula — i izdehnula.

Do vidjenja! Je, do vidjenja i to vu vječnosti! Ov „s Bogom“, kojega nam pravičen dovikuje, kada s ovim svėtom dčli, kad stoji na vratima smrti, je živi izjav osvedočene samosvesti i našega plemenitoga odredjenja. O besmrtnosti! Ti si ono visoko odlikovanje, kojim milostivni Bog vćini čověka spodobnim samomu sebi, kraljem vsega stvorenja. Koliko odlikovanje! Vu razpadljivom tēlu, koje bude denes zutra prah i pepel, besmerten duh, duh spodoben ange-

lom, duh koji doduše ima početak, duh, koji more, samo ako hoće, vuživati sreću i blaženstvo pri Bogu i s Bogom. To je naša duša, poglaviti dčl našega bitja. Koja čast i najvišeša, koja dragocěnost i najvekša more se izporediti sa uzvisenosti i plemenitosti evangeliumskoga putnika na zemlji? Vse je drugo za nas stvorjeno, na službu i na hasnuvanje naše. A duša naša pripada Bogu i ostaje, kak i On, vekivečna i besmrtna.

Srećni smo. — Goristajanje (uskrnuće) našega Zveličitelja ojađilo nas je zevsema vu ufanju, da nam bude duša i tēlo navėk živelo. Vu goristajanje (uskrnuće) Jezusovo moramo se mi ufati kak vu najtvrdešu pećinu, koja nikada ni pod čijom nogum klonuti neće. Mi se budemo vsi dušom i tēlom na vječni život gori stali (uskrnuli). I kad budemo na koncu smrti stal, budemoi pragu života. —

„Kristuš se je od smrti stal. Alleluja, Alleluja! I smrt je doli potepal. — Alle — Alleluja!

„Vu tom vuzmenom veselju. Alleluja, Alleluja!

Mi dojdj ljuedmjna zemlju, Alle — Alleluja!“

Priredil:

Glad Ferenc.

ZABAVA.

Nepriatika s cirkvom.

Gorićanci su bili vrlo dobri ljudi, i ako baš nisu pućkinoga praha znašli, ipak im je tak nazvuš njihovi domaći razum tak daleko dosegnul, da su svoja gospodarstva prilično vodili; samo jedino sa svojom cirkvom biti za Boga nisu znali, kaj bi učinili, za da nebi bila tam daleko vani izvan miesta, kak i katoribeka, i čim su više mislili, tim su se više zdvojno za vuhi česali.

Cirkva Gorićancev leži najme skup sa grobljem i farofom posve izvan sela, a liepo blatno selce proteže prama Muri k-severo — zapadu i baš to je bil najveći križ gorićancev; jer akoprem je njihovu cirkvu sa pozlaćenim križom na tarnu ovde na prostoru baš liepo gledati, tak je ipak, a najme pak bo blatu po Tutekovej ulici mimo Djébija ne sala do nje dojtj i mnogi bi žrtvu (aldov) doprinesti hotel, da bi ju bilo meguće u sredinu sela, n. pr. na miesto, gde je kapelicu sv. Florjana, potegnuti.

Stim pak su bili zlovoljniji, kad su videli, da po najviše miestih se cirkve u sredini miesto nahadjaju, te su stoga odlučili se u toj stvari porazgovoriti i ako se bude dalo, nekakov zaključak stvoriti.

Pri pokojnom Jurmiću Miški — Bog mu pomiloval dušu — bila je baš u ono vrijeme krćma. Na dvoriću tik kuće bila je načinjena zelena hutica, koju je previdljivi Miška za svoje pivce lastovitom rukom načinil; a jerbo pak je vriedni moj starina, bil skroz i skroz pošten čoviek a k tomu i pametan, s kojim je bilo baš ugodno zajedno u društvu sedeti te njegova izkustva na polju i u gori slušati, to su ljudi radi knjemu zahadjali te med spomenkom, finom se kapljicom, koja je uvijek u njegovoj krćmi se točila te do koje je i sam puno držal, kriepili.

Pripetilo pak se je, da je niekog dana jedan vandracev u Gorićane došel. Isti je zgladal kak sedem gladnih lietah, i tko ga je samo poglednul, moral je nehotice zievati, jer je to bil otielovljeni glad; hodeši kostur (Gerippe), sam za se stojeći signum exclamationis. (!)

Taj siromak se je vlekel traden i nemoćen u rečenu Jurmićevu krćmu te se je pri jednom stolu med ruženjem i pucanjem kostih sel, a gorićanci kad su ga opazili, nisu hoteli svojim očima vierovati, već su odprtemi zubi čekali, jeli ga nebudu sunčani traki na sunčani prah preobrnuti.

Kad im je medjutim prva znatiželjnost prošla, nastavili su svoju siednicu te su savietovali sm, savietovali tam, jeli ipak nebi

bilo moguće cirkvu iz polja vani nuter u sredinu sela dopremiti.

Stari Hatlak pričme pripovedati, da su Amerikanci, tam prek velike slane vode u tom poslu pravi čudaki, te idu sa najvećemi kućami i palaćami na betnju, iz jednog miesta u drugo, kak ujim se već zvidi. Stari Fileš je na to dal svoje mnienje, da Amerikance u to ime sim pozvati, bi bilo preko mogućnosti občinske kasse, a vrhu toga bi on rad videl prugu, koju bi za cirkvu morali sagraditi, te po kojoj bi ovakova velika cirkva sasvim tiho i voljko se smicala jošće k tomu od Tutekove ulice do sv. Florjana gore v-brég, a bez da bi se na komade razpala.

Na to se i glavno — živo — polmrtvi vandracev oglasi, bez da ga je tko pital te slabim glasom pričme pripovedati, prije niekog vremena, dok je još rekaj bolje pri jakosti bil, bil bi mogel ovakovu cirkvicu, kak je gorićanska, igrajuć iz Gorićan u Prelog ili Vidovec na plećih odnesti, a kada opet malo k-jakosti dojde, tak hoće gorićancev tu ljubav učiniti i farnu im cirkvu polag kapelice sv. Florjana postaviti.

Dakako da je na ovu ogromnu izjavu poštenjak Miška neverovano glavum kimal, jer je imal o stvari svoj zreli sud, ali većina je mnila, da su već tuj primieri bili izvanredne jakosti medju živinom i ljudi, a i zna se, da elefanti ciele turne eose, anda bi ipak

KAJ JE NOVOGA ?

Srečne vuzmené svetke želimo svim našim poštovanim čitateljem!

Kršćenje nadvojvode vu Brnu.

Aprila 2. ob 9 vuri pred poldan stiglo je Nj. Veličanstvo vu pratuji bavarskoga princa Leopolda posebnim cugom vu Brna, gde su ga na banhofu dočekali princessa Gizela, nadhercegi Leopold Ferdinand, Jožef August i Ladislav, knez Saumburg — Lippe namestnik barun Spens Boden načelnik i generalitet. Po serčenom pozdravu s princessom Gizelom i nadhercegi, kralj je prijel poklon dostojanstvenikah, ter se je odpeljal nakinčenimi vubicami uz klicanje ljudstva vu namestničku palaču, gde je odsel i prijel poklon tovarusiće namestnikove.

Ob 11. vuri odpeljal se je kralj vu nadvojvodsku palaču, gde su se zisli vsi kotrigi dvora i zastupniki vsih civilnih i vojničkih oblastih ter svečanstve.

Kršćenje malog nadhercega obavil je solno-biogradski biškup dr. Steiner. Kumoval je sam kralj, a kraljicu, kakti kumu, zastupala je princessa Gizela. Nadherceg je na kretu dobil imena: Jožef Ferenc Leopold Antun Ignacij Marija. Po kršćenju je biškup držal kratki genutljivi govor, a za tim je bil zajtrek. Ob 3. vuri po po'dan povrnil se je kralj sa princem Leopoldom vu Beč.

Vu Budimpešti, 30. marcijuša.

Vu denešnjoj sjednici zastupničke i magnatske hiže preglāšen je kraljevski reskript, kojim se zaključuje tretja sjeditba sabora (orsakog spavišća), ter četrtā od pira se vu pondeljek.

Zastupnička hiža držala je do 6. aprila sjednice i išila je neke menjše predmete. Od 6. do 25. aprila trajali budu vuzmeni praznici, isa kojih se budu opet vzele vu pretres cirkveno-političke osnove.

Koliko je vladara na svētu ?

Na céloj kruglji zemeljskog stanuje

više stotn milljunah ljudi, a ovi imaju 188 različitih vladarah i prezešov, med njimi je 12 cesarov, 55 kraljov 47 knezov, 17 sultanov, 12 kana, 28 prezešov i t. d.

Gde življu najstareši ljudi vu Evropi ?

Na ovo pitanje odgovarja zadnji popis pučanstva kneževine Bugarske, koja broji 3,320.713 dušah. Vu Bugarskoj živi 2668 osobe vu starosti od 95 do 100 ljet, a 3372 osobe od preko 100 ljet. Vu céloj Austriji na primer bilo je ljeta 1892 samo 367 osobah starih preko 95 ljet. Prema tomu življu najstareši ljudi vu Bugarskoj.

Plemeniti zapis.

Glasoviti talijanski doktor za decu Camini vu Livornu, ostavil je ves svoj imétek od 2,300.000 lira za gradnju bolnice (špitala) za decu, kojoj se budu ona deca, koja zbetežaju od difteritisa, besplatno vraćila serumom po Behringovoj metodi.

Od gda je influenza ?

Vezda kad influenza lada po céloj Evropi zanimalo bude naše čitalce, ako ih pazljive većinimo, da influenza nje nikakov novi beteg, već da je ona poznata bila vu Prajskoj (Njemačkoj) već pred 300 ljetmi, kam je donešena bila iz Španjolske. Nekoj kroničar iz one dobe putoval je, da je i onda prešla po vsem svētu, ter opisuje: Beteg ov je kakti zimica; boli glava i prsa, ter zrokuje kašlja (brehe). Toga betega su imali vnoo ljudih mladi i stari; nije mimo i-la ni jednoga, ni jednoga mesta, ni jedne hiže. Vekšina je zbetežanih opet ozdravila, a naročito oni, koji nisu pušćali krv i nisu imali vnoo vraćiva. Zato, gdo ima influencu, neka poslušā staroga kroničara: neka nepušća krvi i nek neuzima vnoo vraćiva.

Velike vojne vježbe kod Pečuha odkazane.

Meseca septembra imale su se vu okolici Pečuha držati velike vojne vježbe (manever), ali su vezda po zaključku ratne naduprave odkazane, ter se budu derzale

vu nazočnosti prajzkoga (nemačkoga) cesara vu drugom sbornom području monarkije, koje se bude stopram potlji na znanje dalo.

Stroski vojske balkanskih orsagov.

Srbija troši vsakoqa ljeta na vojsku 9 300.000 franaka, Bugarska 20,000.000 for. Rumunjska 43,200.000 franaka, tak vu Srbiji plaća vsaki državljanin na ljeto 4-5, vu Bugarskoj 6-7, a vu Rumunjskoj 7-2 franaka, za vojsku. — Srbija dobiva vsako ljeto 14.000, Bugarska 15 000, a Rumunjska 18.000 regrutov.

Vu Petrogradu 4. aprila.

Ruska telegrafeka agentura javlja, da je japanski cesar imenoval njemačkoga cara Vilima vitezom slatnoga runa Chrysantema, najvišešeg japanskog reda, koga još neposeduje nijeden izvanjski vladar Vu ru nom pismu, kaj ga je Mikado tim povodom upravit caru, naglašuje se, da Japan ima da vnoo zahvali izvrsnim njemačkim inštruktorom, koji su negda vešbali japansku vojsku i tak joj pomogli izvojevatī denešnje pobjede nad Kinom.

Car Vilim imenoval je na to Mikada vitezom reda crnog orla.

Patriarka iztočne Indije.

Telegraf iz Saragose je javil, da je ondi 30. marcijuša vumrl tamošnji nadbiškup kardinat i patriarka iztočne Indije Francisco di Paula Benavides y Navarrete, jeden od najuglednijih kotrigov svetog sbora. Rodjen vu Bazi 14. majusa 1810., bil je samo dva meseca mlajši od Leona XIII. — Papa Pius IX imenoval ga je 12. marcijuša ljeta 1877. kardinalom. Od kardinalah, koje je imenoval Pius IX živi ih vezda još samo osem: Mersel, Hohenlohe, Monako, Bonaparte, Oreglia, Ledohovski, Canossa i Parocchi.

Nesrečni terne.

Na Ottakringu vu Beču, i to vu Römergasse broj 30., obesil se je ovih dneov šoštar Leopold Gotoš, 34 ljeta star, vu svojem

bilo moguće vandravca do njegove prvobitne jakosti dobrom kostom dovesti i tak u falcienu cirkvu iz polja na sredinu sela dobiti.

Vzemu anda od vandravca obećanje, samo neka nastoji, da čim prije k mesu dojde, i kad im je sve moguće obećal, donāšali su mu svaki dan i vsaku uru, kaj je samo kuhinja i pivnica bila moguća pružati. Govedinu i slaninu i teletinu, čurke krvavice i jeternice i klobasice, kuglufe i ciele brege kralinov, a krčmar Miška jednoga vrća za drugim napunjavā čistom zlatnom kapljicom iz svog podruma, stranjski pako vandravec je činil svoju dužnost, dader mu je sve pot iz čela curel i izbilja je išlo; jer iz teaje je postala batina, is batine jajca a iz jajca napokon ciela krugla i ovak je anda za nieko vrieme mogel svoje dielo započeti te cirkvu iz polja u sredinu sela prenesti.

Ali dečko još uvijek nije kazal volju k-svomu poslu, već je jel i pil, te se je jačil tjeden za tjednom i svaki tjeden je imal drugi izgovor te bi se bil i do sudnjega dana jačil, da nisu konačno goričanci trpljivost zgubili i zadnji izvršenje diela jedan krat za uvijek kategorički zahtievali.

„No“ — reče već posve okrugli Herkules: — Anda hoćemo početi! Ali jedno pošteno i švrstvo vuže mi morate donesti, za da dobro svežem tu vašu kapelicu, jer se drugač ciglovje na njoj sklīma, pak mi onda iz pleč

dole s-curī, kak pekovskomu dečku zemlje iz prenapunjene košare!“ —

Vuže su goričanci sj brzo nabavili od zakupnika broda na Muri te je sad išlo sve, veliko i malo, mužko i žensko k-cirkvi u polju, za da to veliko dielo i gibanje cirkve iz svog fundamenta vidi.

Vandravec omota vužem cirkvu do šest krat a zatim jakim hrastovim oščekom vuže sfrče tak švrstvo, kak hegeduške stranje pokojnoga Pali—a okolo cirkve napeto, zatim metne kraj vašā prek svojega desnog pleča, prigne se duboko i . . . pričme se lievo i desno po okolo stojećih ljudih zgladavati te im dovikne:

„No . . . jeli bu na skoro? Kaj tu zahman stojite? Nuderte vi mužī poprimite vašu cirkvicu pak ju metnite na pleča, onda vam ju odmah odnesem u selo, kak sem obećal dok sem još bil samo tenja, tak hoću sad, kakti pitana krugla svoju zadatu rleč odšati, samo mi ju na pleča naprtite!“

Ali sad sad je bila za vandravca sreća, da goričanci nemisle naglo i, kak bi svi pametni ljudi činiti morali, . . . samo hitrije, uvijek stoprv k-činu prejdu, kad im se pred očmi razsvieti.

Tak su onda goričanci svi, malo i veliko, mužko i žensko držali držali svaki svog kažiprsta desne ruke na čelu te su mislili,

kak je to najme vandravec nakanil, i tu su mislili, stali i stali i mislili.

Ali kad im je konačno pričela zorja pucati pred očmi, te kad su im se pričela ica od srditosti rumentiti i kad su se im stisnute šake pričele na boj zdigati, onda . . . je bilo već prikasno; jer previdjajni vandravec je taj hip upotriebil, te pošto nije bil željen njihovih šerfičov, čuskih i modrih dizavkah, je na jedan krat izmed njih zniknul, kak da bi ga zemlja progutala i nitko nije znal povedati, jeli je proti Tutekovoj ulici ili proti Ballyevom ograju ili proti školi otišiel, ali da ga tu više nije bilo, to je bilo službeno ustanovljeno i potvrđeno.

I ovak moraju goričanci svoj križ dalje nositi, jer njihova cirkva se svieti još uvijek na istom mjestu u polju i tko putuje željeznicom iz Kraljevca u Kottoribu ili vlastitom prilikum piešice kroz Gjurjanec, more ja vlastitimi očmi videti.

Krčmar pako Miško Jurmiš je još postie tega živel te je bil jedini, koj vandravcu nije vieroval i radi toga svojim sufarnikom spočitoval njihove laškoumje. Prije nekoliko godinah je i on pobožno, kak je živel, umrl i sada počiva miru u božjem blizu cirkve goričanske u polju. Neka počiva u miru! —

Em. Kollay.

stanu. Zrok leži va tom, kaj je Gotoš pred dvema meseci na maloju lutriji dobil ternu. Od toga vremena izgubil je svoj mir, tišč ga je šostarski stolec i rēdko ga je moglo gdo doma najti, dok nije zatepel vse penezo. Vezda više nije imel volju na delo, ter j odlučil, da s ternom dokonča i svoj život.

Car Vilim slobodni zidar.

Iz Berlina javljaju, da je car Vilim n znanje dal tamošnjoj velikoj loži slobodnih zidarah, da želi stupiti vu njezinu svezu. Med njemačkimi slobodni zidari nastalo je zaradi toga veliko veselje. Caru se pripravlje povodom primanja vu ložu velika svetčanost.

Vtopili se

Iz Lipe pri Temišvaru javljaju: Tri trgovci hoteli su na čunu prebroditi nabujalu rēku Maroš. No čun je vudril o glavuno mosta i preobrnul se, a trgovci su opali vu vodu. Samo jedan od njih mogel se je plivanjem osloboditi, dočim su ostali dva našli smrt vu slapih.

Prepadajuči varaš.

Iz Praga javljaju, da vu varašincu Neumarku na česko-bavarskoju granici (medji) vu Šumavi grozi se podpuno prorast. Pojedini délovi cestah i vulicah počeli su prepadati vu zemlju. Komisijska, koja je mérila vsake fele objekte, nije moglo dojt do rezultata, pak bu vezda draga komisijska preizkavala, da li je istinita tvrdnja, koja se osniva na starih listinah, da Neumark leži starom ali zapušćenom rudniku. Medtamtoga prepadaju hiše i vulice. Jedna se je već zrušila. Vulice su zaprte, stanovniki delomice razseljeni. Ljudstvo je dakak ako uzrujano.

Smrt vu mésto vraćva.

Vu Miškolcu popila je bogata gospa Szatmáry na mesto kupice konjaka kupica 100 — percentne karbolne kiseline, zaradi česa je i vumrla. S nepazljivosti zamenila je flaše.

Kratke nevesti.

— Vörösmarty Béla prezes kr. tabule vu Gjuru, imenovan je državnim tajnikom vu magjarskom ministarstvu pravosudja.

— Vu Rimu, 4. aprila. Rimski otec papa bude doskora izdal pismo o sjedinjenju anglikanske i katoličke cirkve.

— Vu Lembergu, 4. aprila. Vu cěloj Galiciji pada od včera snēg. Oranice su na meter visoko pokrite snegom, ter je obustavljen vsaki promet.

— Dēte sa dva lica. Na 12. marcijuša našlo se vu Zadru žensko dēte sa dva lica. Rodjeno je mrtvo. Čuvaju ga vu zadarskom muzeju.

— Veliki božji blagoslov. Poleg Ungvara vu občini Runköz žena Gátyás Jožefa cigana rodila je petero dece vu jednom času, jednu pucicu, i četiri dečke; mati i deca se dobro čutlju; ali japi nije prav.

— Najjakši čovek na svētu vele, da je neki Sathamán Gjura vu Filadelfiji vu Americi. Ov zdigne na svoja pleća 3300 funti ter hoda s ovim terhom zevsema sigurno i lehko.

Nekaj za kratek čas.

Pitanje i odgovor.

1^a Kam je išel Jakob, kad je navršil dvadeseto ljeto?

— Nađ časopis "A"

2. Jeden slēpec videl je bešati zajca, plantavi (santavi) bešal je za njim, a góli porinul ga je vu žep. — Kaj je to?

— Zaj vu žepu esá

Spomenek.

Kuharica (drugoj): „Znaš, Barica, moj kaprol ide zutra vu drugu garnizonu. Kaj misliš, kaj bi mu dala na spomenek.“

Barica: „Znaš kaj, dej mu cělu šunku, — barem bu osem dni na Tebe mislil.“

Nehasni nikaj.

Žena: „No, mojega su muša snočka strahovito zapojili. Još niti vezda nemrem ga prebuditi.“

Sused: „Naj mu polju glavu mrzлом vodom.“

Žena: I to sam próbala, ali onda je samo zamrmljal: Jaga, daj mi ambrelo!“

Oteo i sin.

Otec serdito: „Ti nevaljanec, kaj misliš, da je meni drago, kajjte vsaki dan moram zbuhavati?“

Sin: „Ali dragi Japa, niti meni nije vugodno.“

Stražar: „Kaj vi to delate?“

Tat: „Pred petnajstemi drevi našel sem ključa, pak vezda próbam vu koja vrata paše, da morem povrnuti onomu, koji ga je zgubil.“

O žene, zene!

Gospa A.: „Kak vam se dopadaju novi susedi?“

Gospa B.: „To su vam nepodnosljivi ljudi.“

Gospa A.: „Morti preveš halabuče.“

Gospa: O draga, baš je protivno; oni se razgovarjaju tak tiho, da je né čuti niti reči.“

On ima navēk krivo“.

Tovarušica: „Naj me vezda miriti, ar ja se srdim, kajti si posumnjal o mojoj reči.“

Tovaruš: „Ali draga moja, ti si izdala ili zgubila vnojo penez. Vu mojem kabelaru stoji napisano, da si prešestni pon teljek imala barem 100 kruna.“

Tovarušica (srdito): „Tak? Anda ti veruješ više tvojemu staromu kabelaru nego meni!“

Izprobanje.

Gospa (svojoj dekli): „Čujem Jelica, da kaniš zamuš iti, pak mislim, da hočeš službu odkazati.“

Dekla: „Né gospa, prosim, da me i nadalje pridržiju službi, ar ja nečem nigdar zamuš iti, od kad sam vidla, kak oni živiju pak i njihov gospon, prešla mi je volja.“

Dosti.

Vdovica (pri fotografu): „Ja bi Vas prosila, da mi napravite sliku (spodobu) mojeg pokojnoga tovaruša.“

Fotograf: „Zakaj né. Vi sigurno imate kakvu njegovu sliku?“

Vdovica: „Neznam, ali imam njegov pašuš, vu kojem je dobro opisan, kak je izgledal.“

Njegov beteg.

Doktor (dolazećemu betežniku, koji se odmah odpravil čez vrata vun): „Kaj izvolite, stupite samo bliže!“

Betežnik: „Ah, čemu, kak vidim, Vi mi nemrete pomoći... i sami imate kufraštoga nosa!“

Razumljivo.

Prijateljica: „Kaj né, Anka, ti si kotrig Kneipovoga društva?“

Ana: Naravski, to ti je jedina prilika, da čovek more pokazati svoj lépe noge.“

Obećanje.

Sudec: „Ovajput prešli ste sam z modrim okom; čuvalte se vu dojdnoš zločestoga društva.“

Muš (obtuženi): „Bum verek se čuval, da žnjimi, gospon sudec nedojdem veš akupa.“

Na zdravje.

Doktor: „Nije moguće, da ste ves on teh potrošili, kojega sam vam včera donesal?“

Muš: „Je verek potrošen, moj muž ga je vu pipi apušil.“

Dober izgled.

Notariuš: „Kaj čujem, Marko, Vi kante svojega Jožu dati za pisara vu varaš — a zakaj to?“

Muš: „Nu znaju gospon notarjuš, ja mislim verek, da bi dečak mogel vu varašu daleko dojt i čudaj zaslužiti, kajti vezda već aže kak vnoji notarjuš.“

Skresal:

Glád Ferencz.

LOTERIJA Grac, 6-ga apriliša 1895.
56 86 42 73 58

Gabona árak — Olena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	6.70	—
Zab	Zob	6.50	—
Rozs	Hrč	5.50	—
Kukoricza 6	Kuruza stari		
uj	novi	7. —	—
Árpa	Ječmen	6. —	—
Fehér bab uj	Grah beli	8. —	—
Sárga „ „	„ žuti	7. —	—
Vegyes „ „	„ zmēšan	6. —	—
Lenmag	Len	10. —	—
Bükköny	Grahorka	7. —	—

Nyilttér.

E rovat alatt közlőtekért sem alaki, sem artalmi tekintetben nem vállal felelősséget a

Szerk

Foulard-selyemet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenki — japáni ohinai sat. a legujabb mintázattal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes Henneberg selymet 35 krtól 14 frt 65 krig méterenki sima, csikos, kocskázott, mintázottakat damasztott sat. (mintegy 240 különböző minőségben és 2000 szín mintázattal) sat. postabér és vámmentesen a hához szállítva és mintákat küld postafordultával: Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájca címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 2

ODGOVORNI UREDNIK

MARGITAI JOZSEF

Glavni surednik

GLÁD FERENCZ

Arverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz. 108. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbíró 1486/94. számú végzése által Mayer Krausz és fiai végrehajtó javára Vaboschek Mária ellen 241 frt tőke s ennek járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróságilag lefoglalt és 436 frt 40 kr-ra becsült szoba butorok, edényeműek, gazdasági eszközök, linzneműek, konyhai felszerelés, tűzifa és sertésbőr álló ingóságok nyilvános árverésen leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Csáktornyan alperesnél leendő eszközzésére

1895. évi április hó 22-ik napjának
d. u. 4 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivataknak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

Mindazok, kik elsőbbségi jogot vólnak érvényesíthetnek, kereseteiket vagy szóbeli jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt bir. végrehajtóhoz adják be.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 109. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Csáktornyan, 1895. április 12-én.

Molnár

719 1—1 kiküldött bir. végrehajtó.

5297—1894. tk.

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság által közhírré tétetik, hogy Zakál Henrik ügyvéd csáktornyai lakos végrehajtónak Zebecz József és társai végrehajtást szenvedettek elleni végrehajtási ügyben 94 frt 10 kr. tőke ennek 1879 évi február 2-től járó 6% kamatai, 19 frt 20 kr. eddigi 9 frt 05 kr. árverés kérelmi költség behajtása céljából, a nagy-kanizsai kir. törvényszék, perlaki kir. járásbíró (területén levő, a mura-királyi 788 sz. tjkvben A + 2875/a hrsz. a. Kovács Lukács és neje Turk Mária) illető ingatlan 142 frt, a mura-királyi 690 sz. sztjkvbe A 2888/a hrsz. a. Dr. Preszburger Jakab, Kovács Lukács és neje Turk Mária) illető ingatlan az 1881. évi LX. t. cz. 156. §-a alapján egészben 157 frt, a mura-királyi 1188 sztjkvben A + 1654/a hrsz. a. Preszburger Aladár, Preszburger Ottilia, Kovács Lukács és neje Turk Mária) illető ingatlan ugyanazon t. cz. alapján 69 frt kikiáltási árban

1895. évi május hó 8. napján délelőtt 10 órakor Mura-Király község házában Zakál Henrik feljeresi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen elfognak adatni.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% -át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben még — pedig az első az árverés jogerőre emelkedéstől számított 45 nap alatt, a másodikat ugyanattól 75 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 105 nap alatt, minden egyes részlet után az árverés napjától számított 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokat szerint lefizetni. Ezen hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg a meg-

állapított árverési feltételek, a perlaki kir. járásbíró t. cz. osztályánál és Perlak községi előjáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.
Perlakon, 1894. december 15. 715.

597. tk. 1895.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Poszávez István bottornyai lakos végrehajtónak, Zadravec Franciska s társai végrehajtást szenvedettek elleni 46 frt 86 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyben a nagy-kanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. bíróság) területén levő bottornyai 83 tkv. 1908 hrsz. a. ingatlanra 59 frt; 1903 hrsz. a. 58 frt; 340 hrsz. a. 33 frt; 416 hrsz. a. 30 frt; 418 hrsz. a. 55 frt; 1098 hrsz. a. 60 frt kikiáltási árban az ezen telekkönyvben felvett legelő illetmény 50 frt kikiáltási árban és a bottornyai 520 tkv. 1191/c hrsz. ingatlanokra 118 frt kikiáltási árban valamennyi ingatlan a végreh. t. 156. §-a értelmében egészben az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1895. évi május hó 1-én napján d. u. 10 órakor a bottornyai községbíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át készpénzben vagyis az 1881 LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3833 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság. 706 1—1

Csáktornyan, 1895. február 21-én.

1199 tk. 1895.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Vutsák Miksáné végrehajtónak Filipovits Bálint és neje Snovár Franciska végrehajtást szenvedők elleni 24 frt 55 kr. követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyben a nagy-kanizsai kir. törvényszék a csáktornyai kir. járásbíró területén levő podtureni 586 tk. 797/a hrsz. a. ingatlanra 83 frt; 808/a hrsz. a. ingatlanra 62 frt; 1000/a hrsz. a. ingatlanra 97 frt; 1090/a hrsz. a. ingatlanra 31 frt kikiáltási árban; továbbá a podtureni 772 tk. 1859/a/1/14 hrsz. a. ingatlan 151 frt frtban az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1895. évi május hó 8-án d. u. 10 órakor a podtureni községbíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át készpénzben vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3833. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. 677 1—1

Kir. bíróság, mint tkvi. hatóság.

Csáktornyan, 1895. március 29.

BUTORTINCTURA (máz)

melylyel mindenki

fényezetlen (matt) butorait

főstheti. — Kapható:

MORAWETZ ADOLF

asztalos és kárpitos

BUTORRAKTÁRÁBAN

VARAZSDON. 2—4

7.0

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(Glasar)

legkifőbb mázó-szer puha padló számára, 1 nagy palacska ára 1 frt 85 kr. — 1 kis palacska ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képekreték stb. bearányozására. — 1 kis palacska ára 20 kr.

Mindenkor kapható:

Heinrich Miksánál Csáktornyan.

708

2—12

780 tk. 1894.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Haba István végrehajtónak Tkálcecz István battányi lakos végrehajtást szenvedett elleni 36 frt 39 kr. tőkekövetelés és járul. iránti végrehajtási ügyben a nagy-kanizsai kir. törvényszék, a csáktornyai kir. járásbíró területén levő, csáktornyai 297 tkv. 507 hrsz. a. ingatlan 296 frt; 613 hrsz. a. 170 frt; 976/a hrsz. a. 186 frt és 1072 hrsz. a. ingatlan 110 frt megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy fennebb megjelölt ingatlanok az 1895. évi május hó 10-én d. u. 8 órakor

a csáktornyai kir. járásbíró telekkönyvi iródában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak. — Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3833. sz. a. kelt igazságügyi min. teri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. 170. §-a értelmében a bánatpénznek, a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró, mint tkvi hatóság. 717

Csáktornyan, 1895. évi március hó 5-én.

Árverési hirdetés.

Zalamegye Perlak község előljárósága **két kisdudóvoda helyiségeinek és két óvónő lakásának** elhelyezésére alkalmas épületek felállítását **f. évi április hó 27-én d. u. 3 órakor** a községi irodában tartandó nyilvános árverésen a legkedvezőbb ajánlatot tevő vállalkozónak kiadja. — Bánatpénz az előirányzott 9366 frt 98 kr, összeg után 5 százalék.

Tervek, költségvetések és építési feltételek a községi irodában betekintheők.

Perlakon, 1895. április hó 10-én.

Malek István
városbíró.

716 1—1

A legjobb
poloskák balhák,
konyhaférgek,

„ZACHERLIN“

moly, házi-
állatok, telve stb.
ellen.

Csáktornya :

Özv. Göncz L. gyógyszer.
Gráner Testvérek
Heinrich Miksa
Strahia Testvérek.

Alsó-Lendva :

Fuss Nándor gyógyszer.
Freyer Fülöp.

Perlak :

Kramarits Viktor
Sosterics Pál.

Polstrau :

Rabič Miksa.

Csodálatos hatása! Ugy ől, mint semmi más szer

mindennemű rovarokat és azért az egész világban mint a maga nemében egyetlen szer

hirneves és keresett.

Ismerető jelöl: 1. A lepecsételt üveg. 2. A név: „ZACHERLIN“.

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, a feliratok és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetéseik még elfogadtatnak:
Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bácsban:
Schalek H., Dukas M., Oppelk A.,
Daube G. L. és társaság és Herndl
Hrtnp. D. H. M.

Nyitólépetés 10 kr.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERTETÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tisztai önszegélyző szövetkezet”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

A csáktornyai általános ipartestület alapszabályai.

Csáktornyan folyó évi márczius 10 én alakult meg 129 taggal az általános ipartestület. Sajnos, hogy most még nem üleli fel az új egyesület városunk összes iparosait, mert 43 iparos (csizmadia) a törvény világos rendelkezése ellenére, vonakodik a testület tagja lenni. Ugyanis a csizmadiaknak 1872 óta van egy társulatuk, melyet továbbra is fenn akarnak tartani. Ohajtandó volna, hogy mindazok, akik vonakodnak az általános ipartestület tagjai lenni s ezáltal nemcsak a törvény intézkedésének mondanak ellen, hanem saját érdekeik ellen is dolgoznak, mielőbb belépjenek az általános ipartestületbe, ahol az alapszabályok szavai szerint: „a testület becsületét és érdekeit” tehetségteljes képest előmozdítanak. — A csáktornyai iparosok tanult, értelmes és világlátott emberek, akik a korral haladni akarnak és tudnak is — és épen azért az általános egyesülés elé némely okoskodók által görgetett akadályokat a hatóság beavatkozása nélkül is el fogják tudni hárítani. Ezzel tartoznak saját érdekeiknek, főleg pedig városunk jó nevének!

Az ipartestületnek a miniszteriumhoz jóváhagyás végett felterjesztett alapszabályait abból a célból közöljük, hogy városunk

azon iparosai is megismerkedhessenek az ipartestület hasznos és üdvös céljával, akik vonakodnak a testületbe belépni.

1. §. A testület czime: „Csáktornyai általános ipartestület”. Székhelye: Csáktornya.

2. §. A testület célja: A testületi tagok közt a rendet és az egyetértést fenntartani, az iparhatóságnak az iparosok közt fenntartandó rendre irányuló működését támogatni és a testületi tagok érdekeit előmozdítani s őket haladásra serkenteni.

Ez okból gondoskodik arról:

a) hogy az iparosok és segédek közt rendezett viszonyok álljanak fenn.

b) hogy a tanoncok ügye rendeztessék,

c) hogy az iparosok és a tanoncok vagy a segédek közt felmerülő suródások és vitás kérdések elintézésére békéltető működése biztosítsassék.

d) hogy segélypénztárak létesüljenek.

e) hogy az iparosok anyagi érdekeit (szövetkezetek alakításával) előmozdítsa.

3. §. Hatósági feladat: A testület az 1884. XVII. t. cz. 127. §-a alapján a hozzá tartozó iparosokra és segéd személyzetükre nézve mindazon teendőket végzi, melyeket az 1884. XVII. t. cz. 59—110. §-ai értelmében az elsőfokú iparhatóságnak kell végeznie, ez okból:

a) a hatóságokat az iparügy tekinté-

ben tájékoztatja és figyelmét főleg kiterjeszti arra, hogy:

b) tanoncoknak csak a törvényes kort elért gyermekek alkalmaztassanak szabályszerű írásos szerződés mellett; hogy az iparos tanonczot parában oktassa, templomba és iskolába járassa, jó bánásmódban részesítse.

A tanviszony befejeztével a tanoncznak bizonyítványt ad, miért is ellenőrizi a tanviszonyt, annak tartalmát, esetleg felbontását.

A területén alkalmazott tanonczokról az 1884. XVII. t. cz. 77. §-a értelmében lajstromot vezet és kiküldöttjei által meggyőződik arról, hogy ezek az iskolát miként látogatják.

c) Tanoncziskolákról esetleg tanfolyamokról gondoskodik, megállapítja a tanítás napját s gyakorolja a tanítás felett a közvetlen felügyeletet.

d) A segédek szabályos szerződéses viszonyainak megtartására felügyel, kiálítja számukra a munkakönyvet, erről pontos jegyzéket vezet, valamint a területén alkalmazott segédeket az 1884. XVII. t. cz. 109. §-a által előírt lajstromban regisztráltja.

4. §. Tagok. Ezen testület kötelekébe mindazon iparosok tartoznak, kik Csáktornya nagyközségben az 1884. XVII. t. cz. 5. §-a szerint képesítéshez kötött mesterséget űznek.

A „Muraköz” társasága.

EGY VALLOMÁS.

(A „szelemek” ciklusból.)

— Irta: Liptai Károly. —

Az ajtón kopogás hallatszik. Ella ijedten ugrik föl a kerékről, majd tévovazva megáll.

Nem azért nem lelei a kopogtatásra, mintha nem hallotta volna, sőt ellenkezőleg, de a mama éppen most távozott hazulról és nem tudja, vajon mitik e az ő távollétében...

Ujból kopogtatnak, mire elszántan kiabálja: szabad.

Megnyitja az ajtó s azon egy kifogástalan öltözékű úri ember lép be. Szemere Jenő, az Eliácska legrajongóbb udvarlója.

— Kezeit csókolom kedves Ella nagysád!

— Jo napot, Szemere ur. Aig ismertem föl! Milyen ünnepélyes ma.

Csak mint közönségesen kedves nagysád, és a kedves mama?

A mama?... A mama éppen most ment el, nem találkozott vele az utcán?...

Oh nem, valóban azt hittem, hogy itthon találok.

Hogy hazudik a kópé. Éppen az elebb látta az ablakból, hogy az Eliácska mamája eltávozott hazulról. Hiszen ep azért jött, hogy egyedül akar lenni az imádott lénnyel, talán akkor lesz bator-sága bevallani előtte, a mit titkolt nem bír. — Szóval, Szemere ur vallomásában utazik.

— Tessék, foglaljon helyet Szemere ur.

— Igen köszönöm kedves Ella nagysád. Leültek egymással szemközt. Tudja, hogy maga nekem adósom — kezdé a társalgást Eliácska.

— Oh, nagyon tudom, nem felejtettem el. Ha jól emlékszem, Ella nagysáddal szemben fogadást vesztettem el.

— Igen, igen és azt ígérte, hogy legközelebb meglepetésben fog részesíteni.

— Meg is tartom és biztosítom, hogy nem távozom innen ma annélkül, hogy többszörös meglepetésben ne részesítsam.

— Ah!

— Ugy van. De mondja csak Ella nagysád, nem fog a kedves mama nehezíteni azért, hogy az ő távollétében batorkodtam tiszteletemet...

— Oh, dehogyan kedves Szemere ur. Hova gondol. On régi jó ismerősünk, szívesen látjuk bármikor. Amde, halljuk a meglepetést.

— Azonnal. Előbb azonban hadd fejezzem ki örömmel elegendő sajnálkozásomat, hogy a kedves mamát nem találtam itthon.

— Sajnálkozásának és örömeinek?...

— Ugy van. Sajnálkozásomnak, mivel nem időzhetem tarsaságában.

— Nos és örömeinek?

— Igen örömeimnek, mivel oly dolgot akarok önnek elmondani, a mit az ő jelenlétében aligha említhettem volna.

Eliácska tülig pirult. Nem értette ugyan teljesen Jenő szavait, de hát a fiatal lányoknál oly önkénytelenül történik a pirulás, hogy nemesak a tudás, de a sejtélem is hiborpirba vouja az arczoskakat.

— Nem értem önt Szemere ur.

— Engedje, hogy megértessem magam. Talán emlékezni fog még Ella nagysád arra a bálra,

melyen az a szerencse ért, hogy önnel megismerkedhettem. Akkor egy kórtáncos előtti séta alkalmával azt vitatta kegyed, hogy az első látás nem elég ahhoz, hogy két lény egymásba szeressen. En akkor a nők iránti pusztán udvariasságból nem mondtam elient és korántsem gyanítottam, hogy a mit akkor szinte megdöbbenéssel erősítetek, rövidesen szórol-szórola beteljesül rajtam. A bál után eddig ismeretlen érzés kezdte szívemet uralni. Észrevettem, hogy szerelmes vagyok s hogy rabja lettem az ön szép szemének...

A pontok azt jelentik, hogy Szemere ur a megkezdett vallomást lelegzetlenül megzoka, igen soká húzta. Eliácska azonban az első szavak után annyira zavarba jött, hogy egy szót sem hallott az egész vallomásból. Nem, mintha varatlanul érte volna a meglepetés, mert hisz már régen sejtette, hogy Jenő szereti, hanem zavarba jött az adandó válasza miatt, melyet Jenő bizonynyal azonnal fog követelni.

Mit mondjon neki? Hiszen titokban bár, ő is szereti ezt a szép barátságot, ki olyan regényes szép dolgokat tud mondani, hogy élvezet hallgatni. De hát bevalija, hogy szereti? Megerdemlik a férfiak azt, hogy már az első bálra, a nők boldogító igennel reagáljanak. Nem! Jenő ur téved, ha azt hiszi, hogy Eliácska kapitulált.

Most megfogja tróliálni és kosarat fog neki adni... Ugyan mit fog tenni? Hogy megnyitlik majd az arca... milyen érdekes lesz... nagyszerd... pompás... kitűnő, kaczagott magába Eliácska, miközben Jenő ur, mint valami végálmához közeledő lokomotív, egyre lassabban és lassabban zakatolt, míg végre megállt, elhaltatott. Kis szünet után aztán újra kezdé:

— Szóljon tehát imádott Ella nagysád remélhetek-e?

Az illető iparos tiszteletének megkezdésével egyszerre mind az ipartestület tagjává lesz, annak minden jogával és kötelezettségével.

Nők és kiskorúak szintén tagjai az ipartestületnek; ez utóbbiak azonban jogukat a testületi gyűléseken erre meghatalmazott testületi tagok által gyakorolhatják.

5. §. A tagság véget ér a tag halála vagy elköltözése, illetőleg tiszteletének megszűnése által, ez utóbbi esetben azonban az illető tag akarata szerint a testület tagja is maradhat.

6. §. Azon tagok, a kik még ez ideig semmiféle ipartársulatnak tagjai nem voltak, belépés alkalmával tartoznak a testület pénztárába belépti díj 2 frtot, akik pedig az alapszabályok megalakulása után lépnek a testületbe, azok 10 frtot, azon tagok pedig, akik oly ipartársulatnak voltak tagjai, a mely ipartársulat vagyonával együtt beolvad az ipartestületbe 1 frt belépti díjat tartoznak fizetni, mely alkalommal minden tag megkapja az alapszabályok egy példányát és egy nyugtakönyvet.

7. §. Tagok joga és kötelessége.

Minden tagnak jogában áll.

a) a testület gyűlésein személyesen szóval és szavazattal résztvenni, — a szavazati jog másra át nem ruházható, kiskorúak jogukat testületi tag meghatalmazása által gyakorolhatják oly formán, hogy egy tag a magáé mellett még egy szavazatot gyakorolhat.

b) a munkaviszonyokból eredő surdósítások és peres kérdések esetében a testület közbejvetelét, illetőleg segélyét igénybe venni.

c) a testület által vezetett munkastatisztikai adatokat megtekinteni és a testület közvetítését a munkás esetleg munka szerzésben élvezni.

d) a testület által kezdeményezett közös vállalatokban, esetleg az általa létesített szövetkezetben az ezekre nézve szerkesztendő külön szabályok értelmében résztvenni.

8. §. Minden tag köteles:

a) az alapszabályoknak és az alapsza-

bályok értelmében hozott határozatoknak pontosan eleget tenni és általában a testület becsületét és érdekeit tehetségéhez köpest előmozdítani.

b) az alábbi kulcs szerint megállapított tagsági járulékot pontosan megfizetni.

c) a reá esett választást, megbízás kiküldetését elfogadni és abban legjobb tehetségéhez képest eljárni.

9. §. Díjak. A beiratási díjon kívül, mely tagság tartamára egyszer s mindenkorra fizettetik, — minden tag évnegyedenként 25 krt tartozik a testület pénztárába fizetni.

A díjak a késedelmező tagoktól az 1884. XVII t. cz 138. § a alapján közigazgatási uton és közadók módjára hajtának be.

10. §. A testület ügyeit a közgyűlés és az előjáróság intézi.

11. §. Közgyűlés. Minden évben egyszer és pedig legkésőbb márczius hóig rendes közgyűlés tartandó.

Ezen kívül az előjáróság bármikor hívhat össze, nemkülönb az iparhatósági biztos kívánatára, vagy a testületi tagok részének írásos követelésére tartozik rendkívüli közgyűlést egybehívni.

A közgyűlés egybehívása legalább 8 nappal a gyűlés napja előtt meghívó jegyek által történik, melyekben a napirend tárgyai világosan kiteendők.

Napirendre ki nem tűzött indítványok csak azon esetben vétetnek a közgyűlésen tanácskozás alá, ha 10 tag aláírásával legalább 4 nappal a gyűlés napja előtt a választmányának beadattak.

A gyűlés határozatképes, ha a tagok többsége jelen van.

Ha az első összehívásra a határozatképes szám meg nem jelennek, az összehívás 8 napi határidőn belül ismétlődő, mely esetben az első alkalommal kitűzött tárgyakra nézve a jelenlevők számára való tekintet nélkül érvényes határozat hozható.

Személyes kérdésekben, választásoknál s más ügyekben azon esetben, ha 10 tag kívánja, titkos szavazásnak van helye. A szavazás rendszerint kézfeltartás által történik.

Az elnök csak szavazat egyenlőség esetében szavazhat, midőn hozzájárulása által az egyik vagy másik indítványt határozatra emeli.

A közgyűlésen a testületbe tartozó minden tag, ki a politikai jogok gyakorlásától felüggesztve nincsen, szavazattal bír.

A közgyűlésről jegyzőkönyv vezetetik, a mely szabályosan kiállítva és hitelesítve, az ipartestület biztosa útján az iparhatóságnak bemutatatik.

12. §. A közgyűlés ügyköréhez tartoznak: 1. Az előjáróság elnökének és tagjainak megválasztása.

2. A testület jövő évi költségvetésének megállapítása.

3. A hozzájárulási kulcs megállapítása.

4. A számadások megvizsgálása.

5. Szövetkezetek alakítása,

6. A társulati tagok és segédek közti viszony, ugy nemkülönb a tanonczok ügyének rendezése végett javaslatba hozandó szabályzat tervezetének megállapítása.

7. A testületi vagyon hovaforrására vonatkozó határozat.

8. A jegyző fizetésének megállapítása.

9. A számvevők választása.

10. Az alapszabályok megállapítása és módosítása; ez utóbbi határozatok azonban a kereskedelemügyi ministeriumnak a belügyministerrel egyetértőleg jóváhagyás alá esnek.

(Vége következik.)

Jubiläum. Dr. Krásovecz Ignác tiszteletbeli orvos, csáktornyai érdemteljes járásorvos e hó 16 án töltötte be orvosi működésének huszonötödik évfordulóját. — Ebből az alkalomból barátai és tisztelői közül többen délután 3 órakor megjelentek a jubiléus lakásán és értékes aranyserleggel lepték meg az ünnepeltet. Zakál Henrik ügyvéd tolmácsolta a serleget átnyújtó bizottság jókívánatait. A jubiléum sokan mások is felkeresték s üdvözölték. Mi is kívánjuk a jubiléusnak, hogy a szenvedő emberiség javára az Egek Ura sokáig éltesse!

Földrengés. Husvét éjjelén 11 óra 20 perczkor Csáktornyán erős földrengés volt észlelhető, mely többször ismétlődött. A földrengést földalatti dörgésszerű moraj előzte meg. Épületekben nagyobb kárt nem okozott. — Az ijedség az egész városban nagy volt. A lakosok az utcára szaladtak s nagy részük az egész éjt ébren töltötte. — A vidékről a földrengésről a következő értesítést vesszük: Folyó hó 14-én husvét este 11 óra 10 perczkor hatalmas földalatti morajjal megelőzőleg 5—6 másodperczig tartó földrengés verte fel a lakosságot első álmából. Alig tértünk magunkhoz, 8—10 percz mulva, majd 25 percz mulva újabb, de rövidebb ideig tartó rázkódás ejtett bennünket félelembé; negyed 6-ig még kétszer ismétlődött, összesen tehát vagy ötször. A rázkódás folytán az inga órák megálltak, falak nyíltak meg, kémények dőltek össze. Az épületek legnagyobb részt repedéseket szenvedtek. (Stridó, apr. 12.)

Kotorból értesítenek bennünket, hogy a nagyméltóságú m. kir. kereskedelmi ministeriumnak 14590/95 sz engedélye folytán, Kotorban folyó évi május 5-én a szentkereszt napi bucsun iparvásár is tartatik, tehát a kereskedők és iparosok is kirakódhatnak és árulhatnak szabadon, csak épen marhavásár nem lesz, mást mindent szabad árulni és venni.

Víz-szent-györgyi körjegyzőséghez tartozó V. hegykerület, Gyümölcshegy, Gyümölcsfalva, Mihályfalva és Nyiresfalva községek képviselőtestülete Víz-Szent-György székhelylyel postahivatal felállítását kérelmezte. A pécsi posta- és távirat igazgatóság azon esetben hajlandó a postahivatalt felállítani, ha nevezett község kötelezi magát, hogy a létesítendő postahivatal jövedéki bevételei által nem fedezett fentartási költségeknek kétharmadát vagyis gyalogküldöncz postajárlat berendezése esetében évi 120 frtot, kocsiküldöncz posta esetén pedig 420 forintot fedez. — Mivel az előjáróság nem hajlandó a szóban forgó összeg fedezésére s a mellett semmi közszolgálati ok nem igényli a postahivatalnak a szóban forgó helyen való felállítását: a közigazgatási bizottság a kereskedelemügyi ministernek ezen postahivatal felállítását nem javasolja.

Szerencsétlenség. E hó 16 án a csáktornyai temetőnél levő vasuti átjárónál M. helybéli lakos fia egylovas szekérrel akart áthajtani Rókus felé, amidőn az Alsó Lendva felől délelőtt 9 órakor jövő vonat közeledett. A ló megbokrosodott s nem akart a vasuton átmenni, mire a kocsin ülők lezárták s a lovat vissza felé tolták. A ló a kocsival a pályán megfordult, de már nem volt képes a robogó vonat elől kihuzni a kocsit, melyet a gép teljesen szétzúzott. — Emberben, lóban baj nem történt. Megjegyzendő, hogy a község kérésére erre a veszélyes helyre már állítottak egy kis őrházat, de a sorompókat még nem helyezték el. Az újvári utnál levő őrház sorompóit viszik a temetői átjáróhoz s ennek az ör-

Ellácska előre örült a jó tréfának, melyet válaszával el fog érni s azért félig leültött szemmel, félig pedig Jenőre sandítva adta meg a választ.

— Valóban igazán nem hittem hittem volna, de...

— Kérek határozott választ, bájos Ella nagysád.

— Nos igen, én határozott választ akarok adni, de ígérje meg, hogy nem fog neheztelni.

— Az igazságért sohasem szoktam haragudni, szóljon tehát bátran.

— Tudja meg hát, hogy az én szívem már nem szabad.

— Ön mást szeret, — kiáltá a sápadt fiu, miközben idegesen felszökött a kerevetről.

— Ugy van, én szeretek.

— Akkor hát nincs mit keresnem az élek között, — kiáltott Jenő, miközben hevesen kapott belső zsebéhez, mint a ki legalább is forgópisztolyt rejtegetett kabátjában.

Ellácska rémülten látta, hogy mi következménye lett az ő tréfájának s a mikor Jenő zsebébe nyúlt, hogy abból (a hogy ő hitte) pisztolyt vegyen elő, sikoltan, alélva dől végig a kereveten. Jenő egy ugrással mellette termelt és heves csókot nyomott Ellácska soperájára, miközben a zsebéből elővett arany nyaklánczot hódolattal tűzte az időközben (valószínűleg a csóktól) magához tért Ellácska hattyu-nyakára.

— Hogy megijesztett maga gonossz.

— Bocssáson meg legbájosabb Ella nagysád, én csak szavamnak állottam és betartottam a meglepetést.

A sikoltásra rémült arozzal besiető szobánynak csak annyit mondott Ellácska, mint szép Heléna az ő Ganimedjének:

— Terka, hozzon csak egy pohár vizet.

nek lesz kötelessége a vonatok érkezése idején a temető melletti átjáróhoz menni s ott a sorompókat lezárni.

Egy kis zsendülésre adott okot a csáktornyai, legutóbbi vásáron a csizmadia sátraknak újabb elhelyezése. Ugyanis a csizmadiak között egy társulat áll fenn, a mely társulatba való belépés ideje szerint foglalták el az illető iparosok a vásáron helyeiket. Ebbe a társulatba való belépés 50 frtjába került minden csizmadia iparosnak. A kik nem léptek be, azok csak leghátul foglaltak helyet s így megtörtént az az igazságtalanság, hogy a ma iparossá lett fiatal csizmadia az 50 frt lefizetése által a vásáron megelőzte azt az idősebb iparos-társát, aki 10—15 évvel előbb kezdte meg a mesterségét mint ő. Ez a szokás sok surlódásra és panaszra adott okot. Mig végre a kereskedelmi miniszterium akként vetett véget a dolognak, hogy a kor (a cég alapításának ideje) határozzon a vásáron a sátor helyének elfoglalásánál s ne a társulati tagság. A ministeri rendeletnek nem akartak némelyek engedelmessé válni, azért a múlt vásáron csendőrök közbelépésével alapították meg a sátrak sorrendjét. Most már aztán békesség lesz.

Eljegyzések Vidovics Rókus muraközi születéstű kereskedelemügyi miniszteriumi tisztviselő eljegyezte Semsey Lujza k. a. Budapestről. — Kayser Margit k. a. Kayser Lajos ujudvari kasznár leányát eljegyezte Egly Ernő pusztavacsi gazdatiszt.

Vadnay Károly életrajza jelent meg épen most a dr. Körösy László országgyűlési elterjedt „Korrajzok” című nagybecsű vállalatában. A harmas füzetet Vadnay arcsképe és kéziratmáskában közzölt előjáró beszéde díszíti. A 266 oldalra terjedő könyv az első érdemszerint való Vadnay-életrajz irodalmunkban. Megismeret Vadnay ifjúságával, katonaságával, szabadságharosi szereplésével, külföldi kényszer-szolgálatával; bemutatja azután Vadnayban a novellairót, a regényirót, a kritikust, a dramaturgot, a szerkesztőt s az embert. A rendkívül gazdag adatok feldolgozását és csoportosítását ugyanaz az alaposág és élnépszerűség jellemzi, mint az eddig megjelent Korrajzokat: Ferencz József, XIII. Leo pápa, Kossuth Lajos, Jókai Mór és Vasváry Kólos legújabb biográfiáit. Vadnay Károly életrajzának bolti ára 90 kr; de feleáron kapja, a ki harmincz füzetre (bolti árban kilencz forint) öt forintjával előfizet. A ki két 5—5 forintos évi előfizetést gyűjt, az harmincz füzetet kap ajándékul. A házagypótló, sőt nélkülözhetetlen irodalmi vállalatot, melyből havonként két szám jelenik meg, jó lélekkel ajánlhatjuk olvasóinknak. Bolti áron minden nagyobb könyvkereskedésben kapható. Kedvezményes előfizetéssel a „Korrajzok” kiadóhivatalában, Budapest, Andrásy-ut 25. szám alatt rendelhető meg.

Az első magyar általános biztosító társaság múlt hó 28-án tartotta közgyűlését Csekonicz Endre gróf elnöklele alatt. Az igazság jelentése szerint a letöltött üzletév kedvező eredménnyel záródott s az üzletév minden ágában haladás és fejlődés tapasztalható. A tüzosztály díjbevétele 268.899 frt 80 krnyi díjazaporodást mutat, a jégosztály díjbevétele 208.861 frt 31 krral több mint volt az előző évben. Az intézet tartalékai az előző éveikkel összehasonlítva, a következő emelkedést mutatják: Az életbiztosítási díjtartalék 24.187.183 frt 1 krról 25.910.035 frt 66 krra; a tüz- és szállítványbiztosítási díjtartalék 1.918.415 frt 98 krról 2.020.000 frt-ra; a Lévay-alap 79.110 frt 68 krról 80.979 frt 89 krra, a tisztviselők nyugdíjalapja 525.557 forint 42 krról 581.490 frt 85 krra emelkedett. A nyereség 1.110.587 frt 66 krt tesz ki, melyre nézve az igazgatóság azt indítványozza, hogy 50 százalék 144.913 frt 56 kr. után az életbiztosítottak nyereség részét, 72.457 frt 78 kr, 10 százalékot, 1.110.587 frt 66 kr. után a külön tartalék részére 111.053 frt 77 kr. 6 százalék az igazgatóság nyereségosztalékára 86.632 frt 25 kr, 8 százalék 83.316 frt 13 kr a tisztviselők nyereségosztalékára s 2 százalék 22.210 frt 74 kr a tisztviselői nyugdíjalapra fordítassék, osztalékul egész részvényenkint 230 frtjával 690.000 frt fizetessék ki s az ezután fennmaradó 114.866 forint 98 krból 5920 frt 75 kr, az ideiglenes kőszasznu adakozások tartalékába tétessék s az így maradt 108.946 frt 23 krt a külön tartalékhoz osztozzák,

mely azzal 500.000 frtra emelkedik. A közgyűlés az indítványt elfogadta, a jelentést tudomásul vette. Az igazgatóságnak s a felügyelő bizottságnak a fölmentést megadta s egy részvényes indítványára az igazgatóságnak köszönetét szavazott. Végül a felügyelő bizottságba megválasztották Baithyány Géza grófot, Giczey Samut, Jekelfalussy Lajost, László Zeigmondot és Sztányi Istort. Az intézet ez idén jótékonyozásra 9035 frtot fordít.

HOFFMANN HENRIETTE
HOFFMANN IGNÁTZ
jegyesek
Kőrös. Csáktornya.

CSARNOK.

Századok alkonyán.

Ira: Balogh István.

Szálljon az égig, zendüljön az ének!
Napja lehunyán hosszú ezred évnek.
Zengje a róna, orma a hegyeknek,
Hála imáját a magyar nemzetnek.

Hadd legyen a dal ezer év viszhangja,
Búnak, örömnök hirdető harangja,
Búnak, örömnök nyíllék szóra szája.
Érezze újra magyarok hazája.

Harsogjon a harc harsány riadója,
Lengjen a szélben Árpád lobogója;
S győztes csatáknak földomását ülve,
Búgjon a sikon Lehel hadi kürtje.

Hol annyi hősnök véreznie kellett:
Szójon az ének Sajó vize mellett;
S hol sirt az ármány egy nemzetnek ásott,
Öntözze könnyel Világost, Mohácsot.

S vészbe, viharba im most is a régi,
Élnek erőben Árpád-ivadéki,
Döröghet az ágyu, harcok riadója,
Hadur a magyart megvédi, megóvjá.

Szálljon az égig, zendüljön az ének!
Napja lehunyán hosszú ezred évnek.
Isten! ki által hazát nyert e nemzet,
Engedd megérnünk a második ezret.

A végrendelet.

Szegény Arabella! Nyolcz éves volt s már árvaságra jutott. A jóemberek megszánva, hol egyik, hol másik fogadta magához. Sokat szenvedett szegényke, kivált ha édes anyjára gondolt, kitől nem örökölt egyebet mint szépségét s jó tulajdonságait. Atyját nem régen vesztette el s a nagy csapás alatt szinte azt hitte, hogy szive reped meg fájdalmában, — midőn atyja halálos ágyához vonva, e szavakat dadogta, hörögve a halállal:

— Gyermekeim! Nem hagyok neked egyebet, csak szívemet, irántad való mély séges, nagy szerelmemet.

Ez volt Arabella öröksége; ez volt a végrendelet.

Ösmertem egy dúsgazdag olasz gyárost fősvénységeért mindenki kerülte. Gyermekeit ép úgy nevelte, mint bármely olasz munkás, azt mondta mindég:

— Engem sem neveltek s mégis megsegítetett az Isten, — dolgozzanak ők is meg lesz érte a jutalom. Én is dolgoztam.

Ez az olasz nem ismert különbséget idegen s rokon között; egyformán elmondotta és osztotta durva nézeteit s a helyett, hogy a sors üldözte volna, még övezte a

szerencse. Ha más gyárosok áruikat veszteségre adták, ő kitartó volt s rövid időre szép haszonnal adott tul azon.

De mint minden szivtelent és fősvényt elér a szenvedés, őt sem kímélte a sors. Egy szép napon a gyár kéménye eldőlt és éppen szobájára esett a kémény, a szoba nagy robajjal bedőlt és a vén Harpagont aranyai olvasásakor sujtotta halálra. De, hogy a pohár még ezzel se teljék be, egészen ágyban fekvő, nyomorék maradt, folyton azzal a gondolattal tépelődve, hogy halála után rokonai sok fáradsággal gyűjtött vagyonát elfecsérik. Midőn végső óráját érezte közeledni, orvost és jegyzőt hivatott s sokáig tanácskozott vagyonáról. Végrendelkezett akként, hogy az utolsó akaratáról szóló okmányt halála után csak két év múlva szabad felbontani. Bizonynyat azt óhajtotta, hogy emléket a reménybeli örökösök kegyelettel ápolják és hogy legalább a halála után is boszanthassa őket fikikus elhatározásával.

A rokonok sőtét gyászt öltöttek, a világ előtt hiven mutatták nagy fájdalmukat, tulajdonképen pedig a szívük majd kiurott örömkömben, hogy a tetemes vagyonban fognak dúskálódni.

Az ilyen erőltetett gyász pedig nem szokott sokáig tartani. — A vén Harpagont három hónapra már roccocóban gyászolták és ittak a medve, akarom az örökség bérére nagyokat és alig várták az évforduló napot.

**

A temetőben pedig minden [vasárnap] egy kis szőke leányka jelent meg s gondosan ápolta három sirhantot, kelett, mert abban aludtak örök álmukat övéi, szeretett apja és anyja, egyet pedig jó szivből. A temető is peczkesen ment el a szépen gondozott sirok előtt, mert még a temető csöszben is megvan az ambíció, hogy ne a beomlott sirok hirdessék a mulandóság uradalmát. A két sirt tudta a csösz, hogy miért ápolja, de ezt a harmadik sirt is miért részesíti gondozásban ez árva leány, nem tudta fölfogni. Nem is állhatta meg szó nélkül.

Válaszul a kis leány zokogásba tört ki, itt nyugszik apám és anyám, emitt senkim, úgy tudom apám halálos ellensége, én azt hiszem istennek és enyéimnek kedves dolgot teszek, ha ez elhagyott ellenségünk sirtjét gondozom. Kiegyenlítem az ellentéteket, mert a halálban békesség lehet és semmi gyűlölet.

**

A gyáros halálának évforduló napja elérkezett, a család és rokonság újlag gyászszint öltött. Szivdobogva várták a végrendelet felolvasását, mely ekként hangzott:

„Összes ingó és ingatlan vagyonomat annak hagyom, ki nem feledkezett meg rólam és siromat legalább néha meglátogatta és ápolta.”

A rokonok le voltak forrázva, pört indítottak azon az alapon, hogy rokonuk örült volt. De a törvény az igazság etikai alapján állt és így a kis Arabellának ítélte a százszekretet. Ha volna kedvem kis elbeszélésemet folytatni, megírnám, hogy a kis Arabella kezeért, hogy esengnek most a parhié-vadászok.

Cz. D.

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

MEDJIMURJE

U urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vrom. — Sve pošiljke tišude se sadržavaju u novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Josefa urednika vu Čakovcu.

Indentaljstvo:

Čaklšara Fischei Filipova kaza se predplata i obanano pošiljaju.

na horvatskoj i magjarsakom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.

Izlazi svaki trijedan jedankrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“, „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obanano se poleg pogodbe i šal računaju.

Kolerina hiža.

Čedni kokandski stanovnici dugo su hlepili za tim, kak bi naselili vu svoje mesto nekoliko ciganov, koji bi mogli tu ljepo živeti i né navék se klatariti. Oni su se dugo dogovarjali i na zadnje dokončali, da budu barem jednu cigansku familiju ovdi nastanili i kak je tréba k redu privéili.

Na kraju sela bila je već nekoliko ljet osamljena i zapušćena hiža. Niti prosjak (bógeo) nise hotel vu onoj hiži nastaniti, ar su ljudi pripovédali, da vu njoj stanuje kolera.

Mudro kokandsko občinsko poglavarstvo došlo je na misel, da bi ta hiža dobra bila za cigane.

Hiža, pak da bi bila i kolerina hiža, bolša je ipak od šatora. Tak su oni mudi ruvali i deržali, budu o tom i cigan osvedočeni.

Selski notarjuš pohvalil je tu misel jednoga mudroga prisežnika, ter je još dodal, da bude to nakanenje o naseljivanju još občini diku doneslo. Stvar bu morti došla vu novine ter za nju bu zeznal čeli svét, a morti i sam kralj. Ako on sato zezna, mogel bi morti i nadariti čim občinu, a najbolje bi bilo, da joj prikaže ognjogasnú špricalku, ar bi to bilo najhasnoviteše sa občinu.

Gospoñ notarju pogledal je čabesno slavno poglavarstvo, pak predstavljajuć si vu duhu, kak bi ljepo bilo, da bi na njegovom kaputu dones žutra zlati križ na čer e nom pantleku visel, kak je to videl pri gospoñu vicekomušu.

Ognjogasna špricalka našla je na obće odobravanje, a kokandsko stanovništvo po gledalo je, jeli nebi ipak odkud došli črni cigani.

Njihova se želja na skorom izpunila. Za četiri dane došlo je vu selo cigansko društvo od trideset i pet kotrigov. Komaj kaj se je črni šereg spustil na trate i počel zdigati šatore — ov put prez ikakve préčke — eto občinskoga poglavarstva pod vodjenjem birova tamo, ter su zabubnjali, kad su se pribilžili k stanu ciganskoga vojvode (vajde).

I sami cigani stari razkodačili su oči od čuda, neznajuć, kaj ta parada znamenuje.

Birov občinski raztolnačil je vezda vu ljépem govoru, kak kokandska občina želi, da „naseli“ pristojnu i po tenu cigansku familiju, ter je odlučila dati toj familiji hižu na kraj sela sa zemljiščem, koje joj pripada.

Cigani su gledali vu čudu. Onda su deržali dogovor vu svojem jeziku, koga nigdo nije razmel. Onda je ciganski vajda stupil naprvo i počel se pogadjati s kokandskimi otci.

— Hvala ljepa na dobroj volji, rekel je on, naslanjajuć se na batinu srebrom okovanom, znamónje njegove časti, ali o stvari potrebno je prvje dobro premisliti.

— Dobro premisliti? Kaj tu tréba premisljavanja? odgovorili su poglavari.

— Anda, prvo, kaj bi plaćala občina? zapital je vajda.

— Kaj je né dosta da vam obćina prikažuje hižu i veliki falat zemlje?

— Istina, hiža je hiža, ali od nje nemre čovek živeti. Pak jeli je vu hiži pohižtvo? zapital je vajda.

Obćinski poglavari gdledali su se vu nepriliki. Nato pak bogme nisu mislili. Kaj bu svét rekel, ako začuje, da su konkandci hoteli razavétti cigane prez pohižtva. Po kratkim dogovoru su odlučili, da budu na občinski strošek kupili pohižtvo. Nu ovo pitanje bilo je neprilicneše, nego se je moglo i misliti. Vajda je potvrbeval trideset i pet posteljah, lato toliko stolcov, nekoliko stolov i škrinjah, ter i druge fele pohižtva. Po dugom pregovoru, sporazmeli su se, da se budu vu hiži nastanili samo muž i žena i njihova deca. Taj zakonski par bil je Balaton Feri i Kerekeš Mara, koja je znala i nekaj presti, ali i na konju veselo poskodačiti. Troje mali cigan ekov pripadalo je toj familiji.

Odebrani Feri zvuštil je réč, da pové svoje posebne želje.

ZABAVA.

Novi novci.

Miška je bil jeden izmed najjačih gazdov u Hodoššanu, on je bil u petdesetih letih starosti, crven u obrazu i jak za videti na tielu, pak ipak nije bil mogući, da u svojem gospodarstvu svikam sam dospe, a kam dospe, a kam gospodar svojimi očmi nepolukne, zna se kakovo dielo od družine i težakov biva. K tomu još i betežen, sedel je više pri zelenoj peći na velikem stolcu nego gde drugde.

To je bila stvar nepovoljna! Njegova kći Marica, bila je ravnié u svakem i svem viesta, ali to pri gospodarstvu nije dosta, gde ima družine i težakov. Tu je tréba veća okretnost i ozbiljnost, — tu je jednem rieđu potrebna mužka ruka.

Na jedan krat bolešljivomu Mišku kroz glavu pojde: jeli nebi bilo dobro da Marica zamuž ide. Ovak ljepa pucka je već sigurno i sama na to mislila. Neje, em ženske su sve jednake, pak makar i mužkarce onak tobož iz visokog dole gledo, em zato ipak se zna — se vemo kuker je!

Miška je tu stvar odmah hotel na čis tom imati, a baš mu se je ljepa priika pružila, kad mu je Marica onak betežnomu pri

peći na stolcu sedećemu, sedalo popravljala. On ju po glavi pogladi i reče: „Je, je, si- rota se uvijek mučiš s tvojim otcem“.

„Nikaj zato“ — odgovori ona — „Samo Bog daj, da skoro ozdravite.“

„Neima mnogo nade“ — veli opet on — „Ali plaća za tvoju dobrotu nebuće manjkala. Znaš Marica, gospodin Bog ti bu zato dal prav dobroga muža“.

„Muža . . . hi, hi, hi, . . . a tko bi na to mislil!“ — odgovori Marica, te se počr- leni kak paradajzl.

Je, već je yrieme, da se o tom spomi- namo“ — veli otac, koj je zajedno i opazil, da joj spomenek nije neugodan. — „Već sem si o tom više krat mislil. Kaj misliš, ako bi Tonček . . . Ha? — Jeli sem ti gustuša pogodil? Ti mala coprnica, ha?“

„Tonček . . . no je, Bože moj — no je kad otac zapovieda moraju dieca poslušna biti“ — odgovori ona.

„No, no, kćemu toliko rieđih, draga kćerka, ja mislim, da ti u ovom slučaju nije baš težko poslušnuti, samo mi je drago, da sem ti s Matičevem Tončekom šilicu pogodil.“

„S Matičevim Tončekom?“ — i Marica smieščca se pukne zrakami skupa, zatim veli: „Ali dragi Japa, ako se ja o Tončeku spominam, onda samo mislim Tončeka Blažeka iz Čehovec, a ne Matičevog Tončeka iz Sv. Gjurjgu.“ —

Staromu Miški je bil i Tonček iz Čehovec jednako po volji kak i on iz sv. Gjurjga, pak je zato Marici rekel, nek ga kojum prilikum k-njemu sim pošalje.

Marica je z-veseljem odgovorila, da njegova želja more odmah izpunjena biti, jer čavski Tonček baš sad vani stoji, — kak je najme više krat vani stal a bez da je stari za to nutri znal. — Poslie jedne minute je čavski Tonček stal u sobi pred hatešnim Miškom, otcem Marice, to je drhćućim srćcem vrtel svojega škriaka med rukami, kak se melinsko kolo vrti.

Govor, kojim je Tonček staromu Miški pripovedal, kak jako ima rad Maricu, n je dugo trpel, spomenek je na skoro prešel na druge važne stvari. Tonček je pripovedal, kuljko već ima svojega prišparanoga imetka i koliko bu još dobil po smrti svoje stare tece te se je ponudil, da ako mu stari to sve nebi veruval, da more i loče mu dokazati, ali zatim odmah i zapita, kaj Marica dobi, jer u ovom slučaju najbolje zvone gotovi novci.

Sad se Miška počohla za vuhom te odgovori, da s gotovćinum nebuće nikaj, jer kaj je imal to je prešlo na njegovu bolest a stranom na pobolšanje gospodarstva, i on sad novac neima. Poslie njegove smrti i onak dobi dosta. Ali za da bu Tonček videl, da se on nešali, tak mu sad izjavljuje, da Ma-

— Ponajprvije ja trebam konja, rekel je on odlučnim glasom.

Obćinski poglavari bili su čisto iznenadjeni.

To je čisto naravsk, nastavil je Feri, ja se moram poprijeti kakve god mestrije.

— Pak kakvu mestriju buš počel s konjem?

— Hapil se budem trgovati s konji.

Poglavarstvo nije moglo nikaj dodeti proti toj trgovini, zato je bilo odlučeno, da mu se dade konj, kojega bu izplatil na obroke. Birov je bil izebrani da mu da konja iz svoje štale.

Još isti dan počeli su vredjuvati hižu. Selo je bilo zadovoljno s novimi stanovniki, kojim su dali zvun konja još i guske, kokoši, svinje, pohištvo i drva.

Onda je novi purgar prisegel, da bu poštuval navade i zakone sela, ter da bude živel kak pošten purgar. Cigani su se plakali od genjenosti, a i občinski birov prelejal je nekoliko suzah.

Ostali cigani namestili su se onda pred kolerinom hižom vu blizini svojega „naseljenika“.

Vu jedan dan počinjeno je onda vu Kokandi više kradje, nego drugač vu deset ljet. Kada je nazadnje vkradjena notarju u začka s duhanom iz žepa, izdal je on za poved, da se družba nosi iz sela, razumeva se zvun naseljenika, ar drugač ju bu dal na silom odegnati.

Okolo pol noći pokočil je negdo živo na birovov oblok.

— Gdo je? zapital je ošter birov, i stal se je iz postelje.

— Ja sam, Feri.

— Kaj želiš dragec?

— Moje je družtvo otišlo.

— To je vu redu, tak je i tréba bilo.

— Ali su mi odpeljali vso troje dece, gospon birov.

— Nikaj zato, ti si još mlad, pak bude, ako Bog da, još dece.

— Ali, milostivni gospon birov, oni su mi odpeljali i konja.

— Dali su te vrazil zaviknul je birov. Mojega Macka su odpeljali.

— Najte se srditi, dragi birov, ja bi mogel tu pomoći. Dajte mi hitro drugoga

konja, ja znam kud su lopovi obrnuli, za jednu vuru bum ih dostigel, pak za dvé vure imate obedva konje

— Ta ti valja, Feri, ja vidim, da si ti mudra glava.

Za nekoliko minut, kesede, hitl se Feri na birovoga Ridjana i kad je došel do putnih vrata, viknul je:

— Hej, gospon birov?

— Kaj je, Feri?

— Jeli znate gdo je odjahal na Macku?

— Neznam, poveš mi.

— Moja žena Mara a decem.

I on vbodne konja, ter je odjahal, kak da ga veter odnesel.

Kolerina hiža vu Kokandi još je i vezda pusta. Vu selu néga niti novo ognjogasne špricalke, a od stanovništva nigdo nesme niti pomisliti na naseljivanje oiganov.

G. F

KAJ JE NOVOGA ?

Budimpešta, 8. aprila.

Vu zadnoj sjednici magjarske zastupničke hiže od subote nastavljena je poslje trećeg čitanja dan prije prihvaćenih zakonskih osnovah, razprava zakonske osnove o uredjenju reke Bába. Minister poljodjelstva grof izjavil je, da se višak potrebe odnosi na nove radnje, na poteškoće kod izvlaštivanju, ter na kvare, kaj ih je načinila povodnja Hiža je prijela ovaj zakon vu ovoj i posebnoj debati, ter je predsjednik iza toga zaključil sjednicu odgodiv zasjedanje hiže do 23 aprila.

„Bud. Corr.“ javljaju iz Beča, da je magjarski minister-prezeš barun Bánffy pre devčerom večal sa grofom Kaluokyem, ministrom-prezešom knezom Windisch-Graetzom i grofom Wurmbrandtom. Radi se o ustanovljenju zajedničkoga povračuna i magjarskoga parobrodarskoga družtva. Nadalje javlja „Bud. Corr.“ da je vezda već posve stalno, da bude zastupnička hiža koncem aprila vzela vu razpravu zakonsku osnovu o recepciji židovah, kak takaj modfikovanu osnovu o slobodnom véroizpovédanju, ter će se držati prvobitnoga

rica onda, još prek svojega diela dobi sve četiri krave, dapače i „Sekicu“, koja je čudačin u mlička davanju.

Na to je Tonček postal malo zbunjen, te je očitoval, da mu je Barica iz Preloga takaj pozdrav poslala te mu odkrila, da u zamuž dobi gotovih pet sto forintih izvan toga, kaj još po smrti roditeljah bu herbala.

Ovak su se ovi dva još nieko vrijeme spominali, dok Marici nije trpljivost zmenkala i ona odpre vrata, pri kojih je vani njihov spomenek prislužkivala te stupi u sobu.

Marici nikaj nije bilo žal, da su za njezinu zdravu i okruglu osobu na to rekuć trguvali. Ona je dala otcu prav, da se za gotove novce ovak junački brani, jer kaj si človek trudom priskrbi, neda rad od sebe; a opet ju je Tonček veselil, da svojim zaručnicom gleda čim više dobiti.

Tonček se sad liepo preporučil te zaprosil, da stari nek skoro odluči, jer preložka Barica hoće od Tončeka na skoro čuti „Je“ ili „Ne“.

Ove posljednje rieči nisu Maricu niti najmanje razdražiti mogle, jer je dobro znala, da je to samo Tončekovo iznastje, kojim bi mogel od tvrdokornoga Miške nekaj novac u ženitvu dobiti, ali zalibože znal je to i stari Miška baš tak dobro kak i kćerka mu, jer je kroz oblok videl, kad je Tonček otišel, a Marica ga sprovadjala, kak ju je pri vrtuem

plotu, na raztanku za vrat, objel i skušoval, da der je sve pucalo. — Ha, ha, koj je tak zaljubljen iliti zanorjen, on vzeme puca i bes krajcara novac.

Tonček je došel drugi dan — i tretji dan; ali mu je bilo badava staromu dokazivati, da preložkanka komaj na njegovu „Je“ rieči čeka. Stari Miška je samo posmehe odgovaral, da on bi rad nekaj dal svojoj kćeri, ali da niti najma sto forinti vu gotoviri pri ruki, kamo li pet sto, koje Tonček potrebuje.

Tak je Tonček jedno malo mučedi a Marica glasnjija postala, jer ipak je to stanovita stvar stimi muškarc; dakako da je preložka Barica kozičava, ali...

Je, da bi čovek samo znal, kaj je u tom slučaju čineći. Ako bu dragoga odgovarala, da netraži novce od staroga, to bu i njoj škoda, Tonček je njoj potajno doduše sve liepo govoril, ali za puca neima sigurnosti, dok od oltara neide. Već se je u tom slučaju na svijetu doživelo, na kaj čovek nikad nisi nit mislil. Je, da bi čovek znal za koga, koj bi tolača dal! —

(Drugi put konec.)

Em. Kollay.

sastavka. Obedve osnove došle budu pred magnatsku hižu vu prvij polovici majaša.

— Po vuzmu obderzavale se budu vu Beču zajedničke ministerake konferencija, da ustanove zajednički proračun.

Čuje se, da je Nj. Veličanstvo naljed atentata na Hedtziev spomenik odgodile svoj dolazak vu Budimpeštu.

— Vu Budimpešti, 8. aprila. Minister prezeš barun Bánffy povrnul se je iz Beča; čuje se, da je navel Nj. Veličanstvu one momente, koj bi mogli biti shodni za razpust sabora. Bánffyu poslo je za rukom, da osvedoči kralja o neznanosti atentata na Henciev spomenik.

— Nuncij Agliardi došel je 20. aprila vu Ostrogen, da večal s primasom o pastirskom pismu, koje bi okolo trojakov imalo iziti vu Austriji i Magjarskoj.

Papirnaté forintáče.

Do konca meseca marcija ovoga ljeta unišlo je vu glavnu oračku blaganju (kasu) 52,562.202 for. papirnatih forintačah, koje su uništene. Ostalo je još vu prometu same 5,321.159 for.

Trideset i šest ljet vu reštu.

Iz kaznione (rešta) vu Hlavi odpušćen je ovih dnevoj neki J. B. k ji je ondi vu vsem sprevodil 36 ljet. Prvi put došel je tam kakti 21 ljet star deško zaradi grabežnoga umoratva ter je odsedel 10 ljet vu reštu. Tri dni za tim kak su ga pustili iz rešta na jalobodu, napravil je novo grabežno umoratvo, pak je bil obsudjen na 20 ljet rešta. Vezda je pretrpel i tu kastigu ter se je povrnul vu svoje rodno mesto pri Budimpešti. Vu reštu nije mu bilo zlo, jer je ostavil rešta sa 106 kilah tegine. Pitanje je vezda, jeli bu pak vezda s nova kaj pokušal?

Pijani voli.

Iz Monakova javljaju: O pijanih volov pripovédaju novine sljedeće: Vu su najpre morali iz nekoje pivovarnice odpeljati pivu na željeznički banhof, nu hodili su neko vreme po mali i sumnjivo, a onda su se prehitili po cestu, pak su se počeli valjati, ter ih je né bilo moguće natirati, da bi se podigli. Odmah prizvan kuršmit konstatiral je, da su voli se — opili. Izpostavilo se je da su voli vu dvorišću pivovarnice (fabrike piva) stali poleg lagva pive, ter da su odtud pili. Hvala Bogu, kad se nije obistinila reč, da je živina vu pijanstvu razboritija od čoveka i vnogi bu pivopivečji vinopivec uzklknul.

Nadvojvoda Karlo Štefan.

Nadvojvoda Karlo Štefan imenovan je komandantom austro-magjarskog četne bro-dovolja, koje bude zastupalo našu monarkiju kod otvaranja severoishodnog pomorskog kanala vu Kielu. Vu eskradi budu ratne tadje „Marija Terezija“, „Elisabeta“ i „Ferenc Jožef“. Car Vilim obaviljen je vezda pripravama sa ovu svetčanost. Broj oficijelnih nazočnikah računava se na 4000 osobah, a po želji carevoj imade se odbor pobrinuti i za smještenje i neštazbenog občinstva, koga bude na jezere. Posebni odbor ima da se pobrini za obzrbu soldatov od 100 ratnih tadjah, koje će boraviti vu Kielu. Bude blizu 50.000 mornarah.

Austrijski grof ženi Japanezkinju.

„Grof“ Heurik Oudenhofe, poslan icki

tajnik kod austro-magjarskog poslanništva u Japanu, oženil se bude doskora sa mladom Japanezkinjom iz preštimate familije. Zaručnica pripada za sada još budizmu, ali se je k vuzmu pokrstila. Grof Henrik, koj je vezda 36 ljet star, upravlja ovaj poslaničkimi poslovima u Japanu. On je sin pokojnog grofa Ferenc Coudenhovea ter je prije deset ili dvanajst ljetah bil zapleten u Beču u jednu ljubavu affairu s mladom nekom francezkinjom, koja se je onda strelila, kad ju je on ostavil na cedilu. Ovo nije prvi slučaj, da se evropski diplomat zeni s Azijatkinjom. Prije više ljetah oženil je njemački poslanik u Kini, Brandt, knezkinju s otoka Formose, s kojom i danas živi u srećnm zakonskom stališu u Wiesbadenu.

Selba vticah.

Kustos prirodoslovnoga muzeja u Beču, Nikola Wang, držal je neki dan u Beču vrlo poučno predavanje o selbi vticah. Predavač je najprije odgovoril na pitanje, kaj nuka toliko vticah, da vsakoga ljeta ostavljaju naše krajeve? On razumjeva; da tomu nije uzrok oštra zima, koju one moreju i podnesti, već prirodjeni nagon na selbu i povratak u staru domovinu. Ovakova je selba jedan od najdivnijih pojava u prirodi. Dan i noć leti takovo jato pticah celom jednom stranom sveta, dok dojde na cilj. Helgoland je jedan od velikih punktumov, na kojoj se vtice selice odmaraju (počivaju). Hitrina, kojim se vtice sele, upravo je začudjena vrédna. Imade malih vticicah, koje u jednoj noći prevale put od 400 geografskih miljah iz Egipta do Helgolanda, anda od prilike 45 geografskih miljah za jednu vuru. Lastavice prevale više od 4 kilometra u jednoj minuti. Doklami škvorci i ševe navadno letiju u visini od 500 metrah, ima vticah, koji se zdigneju i do 20.000 stopah (šuhov), kak su to ustanovili astronomi. Zanimivo je, da kod selbe, koja se večkrat proteže preko 1000 miljah, sudjeluju vtice, koje su komaj šest do osam tjednov stare. Glasoviti ornitolog Getkes, koji je 55 ljet motril vtice na Helgolandu, potvrdil je to, da zračne struje najodlučnije djeluju na selitbu vticah. Kakti stvorenja, koja živeju u zraku, vtice su izvanredno osjetljive za atmosferske utiske i pojave, ter je u njih vunredno razvito mjestno razpoznavanje. Ovoj okolnosti ima da se pripise, da se iste vtice, koje su na jesen ostavile svoj rodni zavičaj i zimu sprevodile u šarkoj Afriki, opet na protuljetje se povračaju u stju staru dolinu na sjeveru.

Potres.

Na vuzmene dneve je potres bil ne samo pri nas, nego u Štajerskoj, dalje u Magjarskoj i u Italiji. Osobito bil je potres jak u Laibachu, gde je vno go kvara napravil.

Zima na Izlandiji.

Iz Reikjavika, glavnog grada Izlandija, javljaju, da je minula zima bila ondi nenavadno blaga i topla. U februaru i marcišu imali su pravo protuljetno vréme, nikad leda. Stopram 22. marcisa počel je padati snég. Ribarenje na ishodnoj i zahodnoj obali otoka bilo je vrlo uspješno. Za seljake (muže) bila je zima tim povoljnija, kaj nisu trebali držati blago u stalah.

Poplave u Magjarskoj.

S raznih stranah južne Magjarsae dolaze vjesti o velikoj poplavi. Tisa pri Segedinu prikoračila je najvišeju do vezda

sabilježenu visinu ter raste još uvijek za 2 centimetra za jednu vuru. Na južnoj strani gradskih napisah voda je dostigla vrhunec tih napisah. Mnogobrojni točkaci delaju, da uđvrste nasipi odstrane pogibelj Nasip izmed Segedina i Cs ongrada probušen (predret) je.

Vu okolici Arada narasla je reka Maroš na 4 metra nad navadnu vodostaju. Vu Pečki nahadja se 840 hižah pod vodom. Više hižah se je zrušilo. Općina srbaki Bok pri Bečkereku čisto je poplavljena. Prék 200 hižah se porusilo, a 700 ljudih nahadja se prez krova.

Izvoz jajcah.

Vu noveše vréme neizvažaju se više jajca iz Italije, Horvatske i Magjarske na sjever kak vezda u škrinjah (feršlogih), — već se jajca potereju u plehnate posude, iz kojih se izsiše zrak ter se hermetički zatvore. Vu trgovinah jajca se vezda točiju na pipu. Ovaj je način izvoza puno faleši i segurneši, a poleg toga čuvaju se jajca od kvarenja.

Kratke novosti.

— Tapolca, aprila 10. Pri vožiranju za buduće ablegate, bilo je votumov vsega skupa 2066. Za državnoga tajnika Vörös László bilo je votumov 963, za Košut Ferenc 1103 votumov. I tak je Košut Ferenc izebzan za orsačkoga spravišće ablegata sa 140 votumov većine.

— Vu Parizu, aprila. Osnove i plani za svétsku izložbu ljeta 1900. definitivno su odobreni. Zakonska osnova o vjeresiji podnesla se bude u julišu orsačkomu spravišću. Strošek za izložbu čeni se na milijunah frankah.

— Vu Beču, 10. aprila. Mrtvo tlo nadvojvode Albrehta preneslo se bude 20 aprila u novi dél kapucinske grobnice na definitivno mesto.

Nekaj za kratek čas.

Rumenilo srama.

Žena (svojemu mužju, koj je pijan dimo došel, i kojega je pred putnemi vrata dočekala): „Ipak si Joža, kakti špundija došel pijan dimo. Kaj te né sram?“

Šošarski inaš (idući poleg hiže): „Kaj nevidiju gospa, kak ga je sram, da mu je nos počerlenil!“

Pred sudom.

Sudec: „Kaj vi nemate nikakvoga srama?“

Obtuženi: „Kaj nebi imel, im priznajem, dragi gospon sudec, da sem tat i lenjak; ali snaju i takvih ljudih je tréba.“

Sudec: „Kak vi to mislite?“

Obtuženi: „Nu znaju gospon sudec, kad bi mi vsi tat i lopovi postali pošteni, od česa bi oni vendar živeli?“

Dober odgovor.

Gigerl: „Kaj vam vaša debelčca nikaj je né neprilježna?“

Muž: „Prav niti malo, samo me srđi, kaj me vsaki bedak za to pita.“

Gospa: „Velim vam, draga suseda, da spametna deca rédko kad do starosti dođu.“

Mali lvek (koj je te rédi čul): „Tak? — Onda ja od zutra počemši nejdem več u školu!“

Znamenit napredek.

Mirkócsi: „Nu, gospodine Vahtler, kak Vam ide?“

Vahtler: „Hvala, nebudi vurokov izvratno. Pred četirimi ljetimi, kad sam ovdi bil, nisam imal ni prebitoga krajcara u žepu, a danas, hvala Bogu imam 50.000 forintov duga.“

Zlo poprijel.

Notarjuš: „Jakob, vi nebi smeli držati svinje tak blizu hiže.“

Jakob: „A zakaj né, gospon notarjuš?“

Notarjuš: „To nije zdravo.“

Jakob: „Kaj, nije zdravo. Zdraveše su bogme, nego Vi i ja!“

Samo je faluga.

Mati: „Poveš mi Francek, kak ti je pri majstru?“

Inaš: „Zlo, da nemre biti gorše. Majstrovica kuha samo one hrane, koje ja najrajši jem.“

Mati: „Nu, pak — — —“

Inaš: „Ali ja nedobim nigdar od toga.“

Znamenje zdravja.

Doktor: „Vezda sam Vam prepisal novo vracstvo. Vsaki fertalj vure vzemite po jednu veliku žlicu. Morete takaj popiti i kriglec pive.“

Betežnik: „I pivo vsaki fertalj vure?“

Priredil:

Glad Ferenc.

Nyiltér.

E rovat alatt közlőtekért sem alaki, sem artalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

Henneberg-selyem osakis akkor valódi, ha közvetlen gyáramból rendelik — fekete, fehér és szineseket 35 krtól 14 frt frt 65 krig méterként — sima, csikos, koczkázott, mintázottakat, damasztot sat. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) sat. postabér és vámmentesen a házhoz szállítja és mintákat postafordulóval küld: Henneberg G. (os. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba czlmezett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. 1

LOTÉRIJA Buda, 13-ga apriliša 1895.
8 56 21 28 34

Gabona árak — Olena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	8.80	—
Zab	Zob	5.70	—
Rozs	Hrč	5.50	—
Kukoricza ó	Kuruza stari		
uj	novi	7. —	—
Arpa	Ječmen	5.50	—
Fehér bab	Grah beli	8. —	
Sárga „	zuti	7. —	
Vegyes „	změšan	6. —	
Lenmag	Len	10. —	
Bükköny	Grahorka	6. —	—

ODGOVORNI UREDNIK

MARGITAI JOZSEF

Glavni surednik

GLAD FERENCZ

ELSŐ MAGYAR ÁLTALANOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG BUDAPESTEN.

I. TŰZ, SZÁLLITMÁNY- ÉS JÉGBIZTOSÍTÁSI ÜZLET.

BEVÉTELEK. VAGYON. **Mérlegszámla 1894 december 31-én.** **TEHER.**

I. Tűzbiztosítás.		II. Szállítmánybiztosítás.		III. Jégbiztosítás.		IV. Egyéb bevételek.	
forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.
17,49,900	17	4,788,706	89	113,222	94	5,114,639	36
115,197	51	119,222	94	15,415	82	15,415	82
251,067	28	1,900,000	—	68,148	04	68,148	04
122,451	55	1,900,000	—	14,748	88	14,748	88
48,948	28	1,900,000	—	96,306	80	96,306	80
410	57	1,900,000	—	495,133	84	495,133	84
468,999	12	1,900,000	—	60,967	56	60,967	56
7,432	78	1,900,000	—	554,101	40	554,101	40
2,000,000	—	1,900,000	—	7,324,880	49	7,324,880	49

KIADÁSOK. Mérlegszámla 1894 január 1-től december 31-ig.

I. Tűzbiztosítás.		II. Szállítványbiztosítás.		III. Jégbiztosítás.		IV. Egyéb bevételek.	
forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.	forint	kr.
282,500	31	29,187,184	01	2,288,475	11	319,202	61
317,768	70	432,953	87	3,836,568	74	96,759	02
1,071,951	49	1,900,000	—	18,982	50	1,106,680	62
823,245	68	1,900,000	—	1,288,475	11	319,202	61
105,023	54	1,900,000	—	18,982	50	96,759	02
297,759	33	1,900,000	—	1,288,475	11	319,202	61
96,644	91	1,900,000	—	18,982	50	96,759	02
77,712	51	1,900,000	—	1,288,475	11	319,202	61
75,173	61	1,900,000	—	18,982	50	96,759	02
309,921	08	1,900,000	—	1,288,475	11	319,202	61
79,489	66	1,900,000	—	18,982	50	96,759	02
7,143	02	1,900,000	—	1,288,475	11	319,202	61
38,971	16	1,900,000	—	18,982	50	96,759	02
377,398	85	1,900,000	—	1,288,475	11	319,202	61
19,000	—	1,900,000	—	18,982	50	96,759	02
24,823	47	1,900,000	—	1,288,475	11	319,202	61
8,908,897	31	1,900,000	—	18,982	50	96,759	02
25,910,035	68	1,900,000	—	1,288,475	11	319,202	61
183,437	40	1,900,000	—	18,982	50	96,759	02
29,997,900	37	1,900,000	—	1,288,475	11	319,202	61

AZ IGAZGATÓSÁG:

Agoston József, aligazg. elnökbiztosítási osztályfőnök. **Harkányi Frigyes, Jonev Lajos, Lévy Herzl, Ormody Vilmos, báró Schesberger Zsigmond, gróf Zichy Nándor.**
 A fenti zárszámlákat és mérlegeket megvizsgálván, azokat a törvényben s az alapszabályokban meghatározott elvek szerint készülnének és azok egyes lételeit a fő- és segédkönyvekkel teljesen megegyezőnek találjuk.
 Budapest, 1894. márczius hó 17-én. **Kacsirinsky János, elnökbiztosítási könyvrév.**

Graf Bathányi Géza. **Clezy Samu.** **Jécsellányi Lajos.** **László Zsigmond.** **Sztányi Isidor.**

Beszerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai János szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyilvánterék és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MŰRAKÖZ

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELNŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tiszti önszegélyző szövetkezet”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetéseik még elfogadtatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelik A., Deutscher G. L. és társánál és Hornál. Brnóban: Stern M.

Nyilvánt. példányok 10 kr.

A csáktornyai általános ipar-
testület alapszabályai.

(Folytatás.)

13. §. Előjáróság. A testületi előjáróság 12 tagból áll, a kiket a testület választóképes tagjai egy évre választanak.

Választható azon választóképes tag, a ki legalább 3 év óta a város területén mint önálló működik.

14. §. Az előjáróság intézi a testület mindazon ügyeit, melyek a jelen alapszabályok értelmében a közgyűlésnek fentartva nincsenek.

Nevezetesen ügykörébe tartoznak:

A lajstromok vezetése és főleg a testület által törvény szerint végzendő hatósági teendők elintézése.

Az ügyvitel felett őrködni, a negyedévi jelentéseket, valamint a levelezést és a negyedévi pénztári kimutatást megvizsgálni.

A tisztviselők hanyagságából néán eredő hátrányokat esetleg a számvevők javaslatára megelőzni jogában állván, súlyos vétség esetében a jegyzőt, vagy pénztárnokot, vagy ügyészt működésétől a legközelebbi közgyűlésig felfüggeszteni s azokat helyettesíteni.

A közgyűlés tárgyalásait előkészíteni, valamint a közgyűlési határozatok végrehajtásáról gondoskodni.

A 3. §. értelmében a tanoncok, tanoncziskolák és segédek ügyeinek állandó ellenőrzésére kebeléből egyes megbízottakat esetleg bizottságokat küld ki, ezeknek jelentéseit rendes ülésein tárgyalja és a szükséghez képest intézkedik.

15. §. Az előjáróság havonként legalább egyszer és pedig minden hónapnak egy bizonyos előre megjelölt napján és órájában rendes, azonkívül pedig valahányszor szükségesnek mutatkozik, rendkívüli ülést tart.

Ilyen esetben az előjárósági ülés tárgyai az előjárósági tagoknak megfelelő módon eleve tudtul adandók.

Határozat hozatalra az összes előjárósági tagok többségének jelenléte szükséges.

Háromszori igazolatlan elmaradás esetében az illető tag az előjáróság határozata által a testületi pénztár javára 20 frt erejéig birságható.

Az előjárósági ülésre a számvevők is meghívandók.

Az előjáróság saját kebeléből titkos szavazás útján általános szótöbbséggel elkövet választ.

Az elnök:

a) képviseli a testületet a hatóságok és a harmadik személyek irányában, miért is minden okiratnak, mely által a testületre nézve jog és kötelezettség állapítatik meg, az elnök által aláírva kell lenni.

b) összehívja az előjárósági üléseket és a közgyűlést s azokon elnököl, adja a szót sorrendben és mondja ki a határozatot szótöbbség alapján.

Szavazat-egyenlőség esetében az elnök szava dönt.

c) a közgyűlés, illetőleg előjárósági határozatok végrehajtását, valamint a folyó ügyek intézését vezeti, illetőleg a jegyzőnek azok intézésére nézve utasítást ad.

d) halasztást nem szenvedő esetekben 5 frtot felül nem haladó összeget utalványozhat, de erről a legközelebbi előjárósági ülésnek indokolt számot adni tartozik. Az elnök akadályoztatása esetében az elnöki jogok gyakorlása és köteleiségei az alelnököt illetik.

17. §. Jegyző. A testületi ügyek iró-dai vezetésére egy évre jegyző választatik az előjáróság által, esetleg nem testületi tagok sorából is.

A jegyző fizetését a közgyűlés állapítja meg. A jegyző a közgyűlés és a választmányi ülések tanácskozásait előkészíti, az ügyeket előterjeszti s a határozatokat jegyzőkönyvbe veszi, melyből a határozatok által érdekelteknek kivonatokat ad.

Vezeti a tagok, továbbá a testület területén lévő tanoncok és segédek lajstromát, elintézi a határozatokat és végzi a testület levelezéseit.

18 §. Pénztárnok. A testület

A „Muraköz” társasága.

Modern leányok.

— Irta: Tewwrek István. —

Ma már nincsenek kis lányok. Ha a modern mamát az a bizonyos gölya babával megajándékozta, a kérdésre: fiú-e vagy lány? a mama boldogan suttyogja: „kisasszony”. Séták alkalmával gyakran hallgatjuk a kiáltást: Kisasszony, kisasszony, az Istenért, hova szalad?! A hangra ráismerünk, a nevelőnői hang ez, de hol az a vállalkozó kisasszony?... Végre előkerült egy határozatos lányka, a nevelőnő megfogja karját, s lasu sétára kényszeríti őt, ahogy illő egy kisasszonyhoz.

S te szerencsétlen halandó, ki nem is sejtet, hogy már nincsenek kis leányok, a 12 éves Birikével szemben megengeded magadnak a tréfas kérdést: Mondja csak Birike, mi maga: lány-e vagy fiú?

Birike dühösen elpirul s a szemed közé röpíti:

Se lány, se fiú, én — nagysád vagyok. Érti? Oh, ön lovagiatlan! Meg is mondom...

Kinek mondja meg és mit? Ejb, hát Károlynak; a hatadosztályu gimnázistának, aki oly szép, oly szerelmesen mondogatja: „Boriska nagy-sád, szép a tavasz, de ön még sokkal szebb!” És valóban csak kicsibe mulik, csak épp azon, hogy Károly még gimnázista, tehát kicsapnak az intézetből, ha parbafozának, különben még halat-

osztó fegyverével állnál szemközt, oh te jámbor aki nem tudod, hogy ma már nincsenek kis lányok.

Ilyen előzmények után 14 éves lányra úgy kell tekintenünk, mint a ki már elvárja tőlünk, hogy őt komolyan vegyük. Semmi tréfát! Semmi gyerekeskedést! Csak tessék komolyan udvarolni és minden évvel komolyabban. Annnyira, hogy mire 18 éves leányhoz jutunk: azzal már más, mint nősülési szándékból nem is beszélhetünk. Mert nincsenek ma már gyerekek, az élet komoly, nagyon komoly!

Egyszer egy nyolczéves leánykát ölembe akartam ültetni. Szavamra mondom csak nyolcz éves volt. Anyja észrevette s indignálva volt. De mit gondolt? Erzsé már nem kis lány?... S a kis piczi Erzsé ajkbiggyeszítve végig nézett engem nevelétségiemért. S talán nem is tulzás, ha úgy vélem, hogy mire távoztam: Erzsike a veie egykoru szomszédbeli Arankához sietett s izgatottan ujságolta neki.

Képzeld: ma, csak egy negyedórával ezelőtt egy fiatal ember az ölibe akart ültetni engem — a mama előtt Aranka csodálkozott:

— Ah! Csak nem akar téged nőül venni?!

Csöppet sem csodálatos, hogy az emberiség „erősebb”-nek nevezett fele többek között a lányneveléssel nincs megelégedve. Szerinte nem is az a hiba, hogy nem nevelik a lányokat, de az, hogy nagyon is nevelik. Az a tulságos igyekezet, hogy a lány minél többet tudjon, azt eredményezi, hogy azt is megtudja idő előtt, amit nem kelte tudnia. Mindez természetesen csak a „modern leányokra” vonatkozik, kikről mondják, hogy ők képezik a tulnyomó többséget.

Szegény lányok! Hátuk mögött mennyi gáncsolás hangzik el, hogyan szedegetik szét a bimbó szirmait, hogy végül is ne maradjon meg belőle

más, csak a tövise. De hibásak-e ők? A virág úgy fejlődik, a hogyan ápolják, s ne vihart zudítások rá, hogy javuljon, hanem napsugarat küldjetelek szirmaira, hogy kinyílják gyönyörködötten.

A „modern lányok”-at nem csak a nevelés rontja, de még inkább rontják a modern fiatal-emberek is.

E fiatalág nagyrésze előtt egyáltalán ösmeretlen az a gyöngédség, melylyel a női, s így a lányt is illetni tudják, hiányzik náluk a modernnak, társalgásnak az a finomsága, melynek hatása alatt a nő szellemi vágya kitejlozhat: rendszerint közönséges a viseletük a nőkkkel szemben, konvencionálisak s a lányok arra ébrednek, hogy nekik is ilyeneknek kell lenniök, hogy tessenek. Mer a nő tulajdonságai között: nem utolsó az, hogy tetszeni kíván. Érénye ez, hiszen hivatása, hogy a férj életét minél kellemesebbé varázsolja.

De mit tapasztalt, ha a vilagnak bemutatják? Egyre-másra hallja, hogy a fiatal emberek nem szerelmet keresnek, hanem parthit. S előbb-utóbb ő is kész a maga okoskodásáival: Am jó! Én sem keresek szerelmet, hanem csupán férjet. Legyek csak asszony!...

De azért a modern lányok sem olyan rosszak, mint a minőknek látszanak. A mit sokan rosszaknak vélik: csak csintalanság az, modern lányból is válhatik jó feleség, csak a férj tudja a módját, hogy kell hánni az asszonyfávan.

Az igazi modern lányt ez a mondása jellemzi legjobban: Ah, ha férfi lehetnék!

Világos tehát, hogy a férfakkal nincs megelégedve. Majd megmutatná ő, milyennek kell lenni a férfinak, annak a férfinak, kiroi ha álmodik s a kit az életben nem talál.

Legyen bátor és okos. Merész, de azért udvarias a nőkkkel szemben s hódítson meg minden

vagyonának kezelésére az előjáróság egy évre pénztárnokot választ a tagok kebeléből: ez veszi be, kezeli és adja ki a testületi pénzeket a közgyűlési, illetve előjárósági határozatoknak megfelelő elnöki utalványozás alapján. A pénzkezelésért vagyoni felelősséggel tartozik.

19. §. Számvevő. A rendes évi közgyűlésen általános szótöbbséggel három (3) számvevő választatik, kiknek kötelessége a pénzkezelés és számvitel felett, ezzel összefüggésben azonban az összes ügyvitel felett is, a mennyiben a pénzbeli kiadásokkal jár. Őrködni s a netalán felmerülő hiányok elhárításáról gondoskodni.

E célra a számvevő bizottság a pénztárt bárikor megvizsgálhatja és az előjáróság üléseiben részt vehet. Ha a pénzkezelésben vagy az ügyvitelben bármely testületi közeg részéről oly hanyagságot vagy pontatlanságot venne észre, melyből a testületre nézve anyagi kár háramolhatnék, a számvevő bizottságnak kötelesség ez ügyben intézkedés végett az előjáróságnak, vagy ha a hiba az előjáróságban volna, a közgyűlésnek összehívását kívánni; ha az elnökség e kívánatot teljesíteni vonakodnék, a számvevő bizottság az iparhatósági biztoshoz jelentést tesz az előjáróság, illetőleg a közgyűlés egybehívása végett.

20. §. Ügyész. Az ipartestület jogi vagy az ipartörvényből kifolyó ügyeiben tanácsadóul és szakvezetőül egy (1) évre ügyészt választ. Az ügyészi és jegyzői tennők egy személyre bízhatók.

21. §. Vagyon. A testület vagyonát képezi:

1. A testület alapítókéje, mely a felosztott társulat hagyományaként a testületre szállt és a mely a beiratási díjakkal, valamint a netáni hagyományok vagy alapítványokkal és birságokkal gyarapítottatik.

2. A testületi jövedelmek nevezetesen:
a) a vagyon évi kamatai,
b) a tagok által fizetett évnegyedi illetek,

leányt. Hát van-e ennél szebb hivatás. Szeretni és mindég szeretni. Imádni a nőt.

De, ha mint lány meglesi a férfit ez ideálját: némi konszessiókat nemcsak hogy megtesz, de meg is kíván. T. i. legyen bátor és udvarias és szeressen, de ne szeresse mind a nőt, hanem csak egyet, őt t. i. csak magát a lányt: vagy nőül és szeresse mindvégig. Mert a házasság minden csak attól függ, hogy kik lesznek egymáséi. Nem is értem: mit okoskodnak az emberek, mikor az igaz szerelem a legnagyobb és legboldogítóbb boldogság.

A modern lányoknak éles a megfigyelésük és tulajdonnak a fiatal emberek eszén. S ha a fiatal emberek nincsenek a lányokkal megelégedve, a lányok se tartják őket valami tökéletes lényeknek. Kritikájuk csipős s nem egy hiu ifjunak fájna, ha hallaná.

Lulu már kapaszkodik, Józsi oly unottan jár, mint egy blazirt gróf, Gyula meg olyan tipegősen jár, mintha gombostűkre lépdelne. Károly a diplomájával henczeg, amije nincs és sok adósságáról hallgat, amije van. Dezső monoklit visel s azt hiszi, hogy ellenállhatatlan, pedig csak majom. Gusztó rikkó nyakkendő visel, de e mellett buta mint az éjszaka. Béla selypit mint egy öreg zongoratanítónő, Muki pedig egyre mosolyog, mint egy ötvenéves naiva.

A modern Margit így szól a leányokhoz mikor egymás mellett vannak:

— Ah, leányok szép az élet. Csak az a baj... csak az a baj gyerekek, hogy a fiatal emberek kérnek minket feleségül s nem mi kérjük őket férjül. Ah, ha választani lehetne!

Mert a modern lány is, bármilyen kitanultnak higgyék is, minden házasság között a szerelmi házasságot szeretné legjobban.

Költészettel vegyének körül a lányokat és udvarias hódolattal, melylyel így az egész gyöngébb nemnek adoztak. Mert asszonyok lesznek a lányokból és lányok voltak az asszonyok. Asszonyból soha sem lehet lány igaz! de ne adja isten, hogy csak egy leányból is ne váljék asszony.

c) az előjárósági és békéltető bizottsági tagokra netán kivetendő birságok.

3. A közös vállalatok tiszta nyeresményéből a külön szabályzatok értelmében a testületre eső rész.

4. A múlt évről netalán maradt többlet.
22. §. A folyó kiadások fedezésére közvetlenül nem szükségelt pénzek magyar járadék-papírba helyezendők el.

23. §. Vagyonkezelés. A bevételek és kiadásokról évnegyedenként jelentés és az év befejeztével okmányolt számadás készítenőd, mely a számvevők által felülvizsgálat után az évi közgyűlés elé terjesztetik.

24. §. A pénztárnok bármilyen fizetést csak nyugta ellen és szabályszerű utalványra teljesíthet.

Szabályszerű utalványnak tekintetik:

a) bizonyos időszakonként rendszeren ismétlődő fizetésekre nézve oly fizetési ív, melynek fejére az utalványt tartalmazó előjárósági határozat az elnök, jegyző és egy számvevő aláírásával fel van írva s mely az egyes részletek nyugtatására alkalmas rovatokkal el van látva.

b) kisebb 5 frtot meg nem haladó összegekre nézve, az elnök által aláírt utalvány.

c) minden egyéb kiadásra nézve az elnök, jegyző és számvevő által aláírt jegyzőkönyvi kivonat.

25. §. A vagyon és pénzkezelés további részleteire nézve az előjáróság kezelési szabályzatot dolgoz ki.

26. §. Felügyelet. Az iránt, hogy a testület a jelen alapszabályok és a törvény értelmében működik, az iparhatósági biztos őrködni, a ki is a testületi előjáróság minden ülésére, valamint a közgyűlésekre mindig külön meghívatik.

27. §. Békéltető bizottság. A testület kebelében a tagok és a tanoncok vagy a segédek közt felmerülő surlódások és vitás kérdések elintézésére az 1884. t. cz. 141. §-a értelmében békéltető bizottságot szervez.

28. §. A testület felosztása. A testület közgyűlési határozattal nem osztható fel. Ha azonban a testületi tagok száma 50-re olvadt le, ez esetben az iparhatósági biztos jelentése alapján a törvényhatóság jelentést tesz a kereskedelemügyi Ministeriumhoz a mely az ipar- és kereskedelmi kamara meghallgatásával a testület fenmaradása, esetleg felosztása esetén a testületi vagyon hovatfordítása iránt határoz.

29. §. Szakosztályok. Az ipartestület az egyes iparágak vagy iparcsoportok szakérdekeinek önálló képviselőit szakosztályokat szervez, a melyeknek ügyrendjét az illető iparágak, vagy csoportok képviselőinek javaslata alapján az előjáróság előterjesztésére a közgyűlés állapítja meg.

Felhívás

az országban létező összes kereskedelmi társulatokhoz.

Az 1896-iki ezredéves országos kiállítás V. (kereskedelem-, pénz-, és belügyi) csoportjában külön osztály van tervezve a kereskedelem érdekeit szolgáló intézmények számára. Ide tartoznak az összes kereskedelmi társulatok és egyesületek, a melyek bármilyen uton, ha csak társas összejövetelük és felolvasások által is, a kereskedelem érdekeinek szemmel tartását és előmozdítását tűzték ki feladatukul.

A csoport programja szerint e társulatok egy-egy dolgozatban ismertetni fognák történetüket, keletkezésüket és működésük viszonyait s esetleg rajzokban és fényképekben bemutatnák helyiségeik külső alakját és berendezését.

A szóban levő társulatok közül azok, a melyekről a csoport intéző bizottságának tudomása volt, közvetlenül már föl lettek szólítva a kiállításban való részvételre. Meglehet azonban, sőt valószínű, hogy több kereskedelmi érdeket szolgáló társulat, mint-hogy címüket a bizottság nem ismerte, nem kapott felszólítást. Ez uton hívjuk fel tehát az illetőket, hogy a fentebbiek szerint a kiállításban részt venni és ebbeli határozatokról a kiállítás igazgatóságát folyó évi május hó végeig értesíteni sziveskedjenek.

Megjegyzendő, hogy ebből semmiféle költség sem az igénybe veendő helyért, sem az installatióért és felügyeletért nem fogja őket terhelni.

Egyben föl hívjuk a társulatok közül azokat, a melyeknek birtokában a régebbi szabadalmas kereskedői társulatok hagyatékai (szabadalmi levelek, számadási- és jegyzőkönyvek, kereskedői özéhládák, pecsétek stb.) vannak, hogy ezeket is a csoport kiállítása számára az említett határig bejelenteni sziveskedjenek.

Budapest, 1895. április hó 16-án.

Falk Miksa s. k. Lukács Antal s. k.
az 1896-iki ezredéves országos kiállítás kereskedelem-,
pénz- és hitelügyi csoportjának elnökei.

Különfélék.

Átnevezés. Molnár István perlaki kir. járásbirósági aljegyzőt az igazságügyminister ur a pécsi kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

Áthelyezés. Jancsó Gyula csáktornyai kir. járásbirósági telekkönyvvezetőt az igazságügyminister ur a debreczeni kir. törvényszékhez helyezte át.

— **Állami segélyek.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister ur a helybeli egyesületi kiseddévő intézet folyó kiadásainak fődözésére ez évre 130 forint segélyt utalványozott ki. A helybeli alsófoku ipar-tanoncziskola főtartási költségeihez meg 800 frittal járult hozzá, melyet a vármegyei iparalaptól rendelt el kifizettetni.

— **Éskövő.** Zakál Vilmos m. kir. adóhivatali ellenőr mult szerdán vezette oltárhoz déli 11 órakor Zakál Henrik helybeli köz- és váltó ügyvéd kedves lányát, Kornélt. A szertartást, melyet Weber Vincze házfőnök végzett, nagyszámu előkelő közönség nézte végig. Az esküvőt a szülei háznál ebéd követte. Az ifju pár a délutáni vonattal utazott haza, a fiatal férj állomáshelyére Alsó-Lendvára. Tartós, fellegtelen boldogságot kívánunk a kötött frigyhez!

Madarak tavaszi kiállítására. Az állatvédő egyesület közvetítésével, a költözött madarak az idén is kiadták szokott kiállításukat az ősiség népéhez, — mely a következőleg hangzik: Magyarország összes madárserege ez évi husvét táján tartott első gyűlésén a következő manifestumot bocsátotta ki: „Visszatérve messze idegen földről kedves régi hazánkba, s visszaköltözve erdei és mezei, lápos és tóparti, városi és falusi lakunkba, újra békés és boldog családi életre készülünk. Magunkat és leendő fiainkat az emberek hathatós védelmébe ajánljuk s bizton reméljük, hogy öregje fiatalja, aprajánagyja életünknek kegyelmez, sérelmet nem követ el rajtuk, s a szabadság drága kincsétől nem foszt meg minket. Küönösen esedezünk, hogy annyi fáradsággal rakott fészkeinket megkíméljék, tojásainkat el ne vegyék, fiókjainkat ápolásunk alól ki ne vonják, s velünk mindig baráti szívvel bánjanak. Hálás viszonzásul vig ugrándozásunkkal, repkedéssel füttyszóval, énekkel és csevegéssel mulatságot szerzünk kedves bá-

rátainknak, s a fákon és cserjéken, bokrokon és növényeken, mezőkön, s a rajtuk legelésző házi állatokon garázdálkodó élődi rovarok pusztítása által hozzájárulunk erdő, mező, kert és liget viruló állapotához, s Isten szép világa s pompás alkotásai fölött érzett gyönyör növeléséhez. E kiáltványunk terjesztését a magyarországi tanítók és tanárok összességének kegyes figyelmébe ajánlják. A madarak husvétii országos kongresszusának megbízottjai: Gólya, Pacsirta, Füllemile, Fecske.

— **Hulla a Murában** Hónapokig volt a vízben egy 68 éves öreg uri ember, kinek hulláját az alsó-szemenyei révnél fogták ki a Murából. Ugyanis még ez év január 8-án Simon Mihály volt alsó-lendvai utbiztos Mura Szerdahelynél öngyilkossági szándékából a Murába ugrott s benn is veszett, úgy hogy hozzátartozói hollétéről nem tudtak semmit, csak most, midőn a közigazgatási vizsgálat a hulla azonosságát megállapította, értesültek az öreg ur tettéről, melynek elkövetésének okát senki sem tudja.

Szász éves hírek a „M. K.” 1790-ik évfolyamából. — Ezen hónapnak 8-dikán, mulatságos vadászatok volt a nagyobb Fő Hertzegnek, mindjárt az Aukot mellett levő erdőben A Ferencz Fő Hertzeg után levő Fő Hertzeg Ferdinánd 4 szarvast ejtett le lábáról, melynek annyival inkább őült, mert ez a szerentséje Olasz országban nem lehetett, úgy mint a' hol nagyon ritka madár a Szarvas. A' több Fő Hertzegek ellenben, nem a legjobb szemmel nézték Bátyok szerencsésjét: mert ők osztán edgyet sem lőhettek; minthogy a több Szarvasok mind által vették magukat a' Dunán a' más részbe. — A napokban egy hijok esett véletlen az apróbb Fő Hertzegeknek. Eltűnt t. i. közülük egy 5 esztendősen igen eleven Fő Hertzeg hirtelenséggel; úgy, hogy a Nevelők észre nem vették. Keresni indultak a Fő Hertzeg minden szobákban; de csak nem találták. Egyszer a' királynak, amint az asztalánál dolgozott meg-tápi valami a lábát, mellyet légy tsipésnek gondolván, tsak megrázza a lábát; hanem nyomban még sajnosabb csipés esik a lábán. Akkor az asztal alá tekint a király, s látja, hogy ott kutorog a' nem találtatott Fő Hertzeg, ki is rá mosolyodván a királyra, így szól a fiu nyájas bizalommal: „Rá szedtem most ugy-e Uram Atyámat?” A király megfnyegette Atyai módon a kis Hertzeget: „Várj, úgy mond, Te c-intalan, ma d bé-adlak az édes Anyádnak, hogy rosszul vi-seled magadat, s vissza küldet Florentziába”. Melyre megijedvén a kis Hertzeg kérte az Atyát, hogy tsak most ne küldesse vissza Florentziába nem fogja már azt többször tselekedni.

Galatós. Özvegy Tomka Györgyné, szül. Péntek Terézia asszony, hosszas szenvedés és a haldoklók szentségének ájtatos fölvétele után 65 éves korában f. hó 24-én éjféltán elhunyt Alsó-Lendván. A boldogult hült tetemeit 26-án helyezték el örök nyugalomra. Az engesztelő szent mise áldozatot 27-én d. e. 8 órakor mutatták be a Mindenhatóknak. A boldogultat 4 gyermeke s 2 unokája siratja. Örök világosság lényeskedjék neki.

A kaszárnya ügy. A lovassági kaszárnya építésének ügye, mely már-már tengeri kigyóvá nőtte ki magát, a folyó hó 27-én d. u. 3 órakor megtartandó városi képviselőtestületi gyűlésen kerül végleges döntés alá. Az érdeklődés a kaszárnya ügye iránt természetesen igen nagy; mert elvégre is nem lehet tőle elvitatni azt a kihatást, mellyel a város jövő fejlődésére nézve, bárminő eredménynel is, de mindenestre birni fog. De viszont aggódalmak is merülnek föl a költségeket illetőleg, vajjon el fogja-e birni a kis város azt az óriási terhet a jövőben, mellyel e majdnem félmillióba kerülő komplex a város vállaira nehezéni fog.

A számítás szeriut 463 ember és 418 ló fogna elhelyezést találni az épületben, melyek után 16899.50 illetőleg 9154.20 frtot fizetne a vármegye, melynek 30 %-ját, 5069.85 illetve 2746.26 frtot a vármegye katonabeszállásolás címén vissza fog fizetni a városnak. Ez a 7816 frt 11 kr. valamint a kincstár részéről bér fejében a városnak fizetendő 19858 frt 98 kr. tehát összesen 27176 frt és 9 kr. az összeg, mit a város kaszárnyája után évenként, mint jövedelmet, élvezne. Az épület 400,000 frtba kerülne. Ezt az összeget a város természetesen kölcsön útján szerezhetné csak be. A föltételek azonban meglehetősen kedvezőtlenek: mert 25 évi törlesztésre 7.5 százalékra, 50 évi amortizációra 5.4 százalékra kapná meg a város a kívánt kölcsönösszeget. Csakhogy az első esetben 80000 frt a tiszta amortizációs összeg, mely az idővel mindenképen fölmerülő tatarozási költségeken kívül egymagában is 3000 frttal lépi túl a födözetet, akkora összeg, mit a város nem viselhetne el. Az 50 évi törlesztés mellett 2500 frtot takarítana meg a város. évenként Ez előnyösebbnek látszanék tehát, osakhogy kérdés, hogy a 25 év után, a meddig a kincstár kötelezettsége a bérletre nézve terjed, ha az állam a kaszárnyára bármely tekintetben nem reflektálna, mit csinálna a város az épülettel; hogy értékesíthetné azt; hogy pótolná azt a 20.000 frtot évenként, mellyel a megtakarított s kamatoztatott évi 2500 frtokból a lefolyt 25 év alatt nyert tőke után gyümölcsül kapott 6200 frtnyi kamatot a szükséges törlesztési összegig kiegészítené. Ez és efféle controversiák merülnek fel, a mikor a kaszárnya kérdését elbírálják s ép azért nagy a felelősség érzete, a mikor sorsa fölött a döntés történik. A tanács egyébiránt 7 szóval 2 ellenében elfogadhatónak találta a föltételeket s így előreláthatólag a képviselőtestületben is meglez hozzá a szükséges többség.

Uj vasuti menetrend. Május elsejétől fogva a magyar királyi államvasutak Csáktornya—zágrábi és csáktornya—boba—kis-czellai vonalain a következő uj vonatok fognak közlekedni: A csáktornya—zágrábi vonalon: A Csáktornyáról jelenleg reggel 6 óra 50 perczkor Zágrábba induló vonat, onnan közvetlen csatlakozással a déli vasut gyorsvonatához Prágerhof felől már reggel 4 óra 49 perczkor fog indulni és Zágráb m. a. v. pályaudvarba délelőtt 10 óra 54 perczkor érkezik meg. — Csáktornyáról reggel 6 óra 15 perczkor, csatlakozással a déli vasutnak vonalához Budapest felől, egy uj vonat indul Novimarovba, a hová reggel 7 óra 37 perczkor érkezik; továbbá Varazsd-ról éjjel 12 óra 15 perczkor és reggel 5 óra 15 perczkor egy-egy uj vonat indul Csáktornyára, a hová éjjel 12 óra 43 percz, illetve reggel 5 óra 43 perczkor érkezik s ott csatlakozásban áll Prágerhof felé a déli vasutnak gyors, illetve személyvonatához; Csáktornyáról pedig éjjel 1 óra 30 perczkor csatlakozással a déli vasutnak Budapest felől érkező gyorsvonatához, szintén indul egy uj vonal Varazsdra, a hová éjjel 2 óra 4 perczkor érkezik. — 2. A csáktornya—kisczelli vonalon: A mult nyáron Kisczell és Zalaegerszeg között mindkét irányban közlekedett és Kis-Czellan a gyorsvonathoz Budapest felé, illetve felől csatlakozó személyvonat ismét forgalomba helyeztetik. Ezen vonat Zalaegerszegről reggel 5 óra 25 perczkor indul és Kisczella délelőtt 8 óra 45 perczkor érkezik, Kisczellből pedig este 6 óra 50 perczkor indul és Zalaegerszegre éjjel 10 óra 12 perczkor érkezik. Ezen vonatokon Ukkon, Tapolca felől és felé, Túrján pedig Zala-Szent-Gróth felől és felé csatlakozások ismét létesítetnek.

Szalay-Baróti „A magyar nemzet története” ez. miltenáris emlékművéből most kaptuk kézhez a 12. füzetet, mely már IV. Béla korát tárgyalja, rendkívül eleven képét festve a tatárvesznek. A kiadók a füzethez egy gyönyörű színnyomatu mellékletet is csatoltak: hű mását a pécsi ó-keresztény sírkamra amaz ismert falfestményének, melyet eddigelé csak a Magyarország Régészeti Emlékei közöltek. Külön melléklete e füzetnek a pannonhalmi apátság kiváltság-levele is, mely eredeti fanykép után van czinkografálva. A szövegbe nyomott illusztrációk is figyelmet érdemelnek. — A Szalay Baróti-féle történelmet ismételten melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe, becses munka s a mellett sem oly nagy terjedelmű, sem oly drága, hogy a középosztály is meg ne szerezhetné. Egy füzet ára csak 30 kr. és mintegy 60 füzetben az egész munka teljes lesz.

A Tinct. Caps. comp. mindig mint Horgony-Pain-Expeller kérendő és csomagolások »Horgony« nélkül, mint nem valódiak visszautasítandók.

LEGUJABB.

A kaszárnya építése ügyében tegnap d. u. 3 órakor megtörtént a végleges döntés nagy érdeklődés mellett. A város képviselői 27 szóval 12 ellenében — távol 13, elnöklő városbíró nem szavazott — kimondották, hogy a kaszárnyát fölépítik s Ziegler Kálmán határozati javaslata értelmében a megállapított törlesztési födözet tekintetében a vármegye hozzájárulását kéri.

CSARNOK.

Nevető betűk.

Nem a magam portékáját árulgam. A napokban a következő megyei ötleteket szedtem össze. Ezt a czimet adhatnám neki: a mi nevető megyénk.

Egyik megyei városunkba az indítványozási hajlandóságban leledző városatyá, reflektálván egy előbbi szónokra, ki indítványát a hiteles városi sertésmázsáló készség felállítására tekintetében melegen pártolta, — így érvelt: Csak két okos ember van itt, a ki előttem szólott, meg én. — Én is, ő is akarjuk a sertésmázsálót, de nem akarjuk a polgári házasságot.

Párbajvétséget követelt el egyik megyei fiskálisunk. A városi szenator az ügyészség megkeresésére vagyoni és erkölcsi bizonyítványt állított ki róla.

Abba a rovatba, hogy van-e vagyona, ezt írta: még nincs, de lesz, mert nem hiába köz és váltó ügyvéd. A magaviseletről való rovatba, pedig komoly, határozott vonásokkal ezt írta: loyális.

Ez meg a megye egy nagyon íci-pici falujában történt. Tányéroz a cigány, lökdösik a legények a réztalláriumot. Az egyik legény odaszól a társának.

- Mennyit hajítottál, hé?
- Négy vasat.
- Akkor »per tuk« vagyunk.

A törvényszéken pedig a napokban a következő kacagató váltó járt körton a hivatalban:

Elfakadtam Sirva
János.
É helyett:
Elfogadom;
Sirva János.

Szintén a hét derekán egyik megyei községi képviselőtünkben ülés volt. A falunak van egy eleven lelkiismerete, ki nem hagy szó nélkül semmit. A lámpaügyben felkelt helyéről es nagy gesztusokkal szónokolt, a bíró orrát is veszély környezvén. Rászólt a bíró.

Makó uram, ami sok, az sok! Tudja meg, hogy ez nem képviselői állás, hanem ülés.

Makó, így hívták a veszedelmes szónokot — letült:

— Igaza van a bíró urnak, ez nem képviselői állás, hanem ülés és nem mert többé egy szót sem szólni.

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

8 urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tišće se nadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Ježefa urednika vu Čakovcu.

Isdateljstvo:

Knjžara Fischel Filipova kam se predplata i obnane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obnane se poleg pogodbe i šal računaju.

na hrvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Odpušćenje gornice.

Aprila šestoga je orsačko spravišće razpravljalo jako znamenitu zakonsku osnovu o goričnih gospodarov. Staroj i vrućoj nevolji gledalo je, da se zakonom pomore. Gorične gospodare oslobodilo je od onih neprilikah i nevugodnostih, s kojimi su jih teršili sa egzekucijom zasjatke gornice.

Zakon, koj na novo polešćicu goričnim gospodarom osigurava, za rešiti se plaćanje gornice, govori sljedeće:

§. 1. Naputek se daje ministru financijah, da dug gornice koj je do konca 1894. opet narasel; ali zaradi elementarne nesreće ili nesreće zrokuvane od filoksera, nemre se od goričnoga dohodka nikaj stérjati, samo bi se moglo na negibivi imétek putem egzekucije, — da taj dug minister financijah izbrise

§. 2. One bivše gorice, koje se vezda za drugi kakov prirod hasnuju, i koje se je gorični dug poleg čistoga katastralnoga prihoda ljeta 1891. zak. čl. I §. 6. podpunktom c) snizil, pod naslovom duga gornice počemsi od 1895. ljeta, zemljarina nebude se dvojrstno zahtévala. Ako pek čeli stojeći dug črez 25 ljet se nebi mogel izplatiti, onda se postojeći dug briše.

§. 3. a) One pako gorice, koje su sa filokserom ili drugom kojom nesrećom bile sfondane, pak ako bi se ove gorice znovic

nasadile s takvim trajem, koje odoljeva filokseri, onda se još nalazeći dug gornice izbrise

b) Ako pak koj gorični gospodar želji, da si svoje skrćene gorice novo zasadi, ili pak je već zasadi barem $\frac{1}{5}$ dél (jednu petinu), onda mu se njegova gornica na pet ljet odgodi od plaćanja, — ako pak za pet ljet vse zasadi, onda mu se čeli dug gornice izbrise, vu protivnom slučaju, kuliko bude zasadi nove loze, tuliko mu se bude duga brisalo.

c) Pod punktomom §. a) i b) popisane gorice, koje su se od 1893. ljeta januara 1. počele saditi ili se vezda bi sadile znovic, praktičen naputek daje minister financijah i minister poljodelstva.

§. 4. Tam gde su se poleg ljeta 1894? XII. zak. čl. glava VIII brežne občine konstituirale i gorice po filokseri ili po drugi elementarni nesreći sfondane, ima se od svih goricah plaćanje gornice za 3 ljeta odgoditi; ako se pak vu to doba nasadile bi vse gorice, onda se briše ves dug, — vu protivnom slučaju, kuliko bi se nasadilo, kak kaže §. 3. tolko bi se duga brisalo, a tim je opunovlašćen minister financijah.

§. 5. Vu §. 3. napomenjena polešćica i vu takvom slučaju se daje ako vlasniki (gospodari) goricah, koje su po nesreći sfondane, mesto (traja) posadiju sadje (voća — jabuke, hruške, šlive, črešnje i t. d), tak da jim ovo dohodek dona a, vuživaju se isto takove polešćice za brisanje duga

gornice, kak da bi sadjenje loze (traja) bili obavili. Za kredno sadjenje sada budu putem naputka odredili ministri financije i poljodelstva

§. 6. Izveršavanje ovoga zakona povéreneno je ministru financijah i ministru poljodelstva.

H r a n a.

Ocet.

Ocet, uméeno ga upotrěbljujući, k priredjenju nekojih jelah je potrebiti, k n ihovo probavljivosti pripomaže, tak n. pr. vrlo olahkočuje k probavljivosti salate, ali ga neumrěeno upotrěbljavamo, razdražuje želudca, te mršavost prouzručuje, osobito, ako neje dobre fele.

Gustoput krivotvore octa, naročito sa sumpornom kiselinom, kaj je jako pogibeljno zdravju.

Cukor i med.

Cukor oživljuje — te je i hranivo srédstvo. Ugodnu duhudaje mnogim našim hranam; lahko je probavljiv i hraniv. Ali né je smeti od njega mnogo jesti, ar pokvari želudac i napadne zube.

Ravno je tak i med. U mrzлом ga je mestu treba držati, ar inače fletno se skisa.

Meda gustoput krivotvore i oponavljaju, poglavito s farbanim škrobovnim syrupom

Z A B A V A.

Novi novci.

I izbilja se je takov našel!

U nedelju poslie sv. meše, kad je Tonček z Maricom liepo čedno iz cirkve sv. Gjurjanske u Hodošane, kak navadno, išel, posmehal se je potajno te se moglo videti, da ima nekakovu tajnost, koju ipak nemre prav skriti.

„Marica, danas imame — veli joj putem išel — „Ako ovak nebude išlo, onda dam svemu skupa mir.“

Ona je dakako hotela saznati, kaj si je preduzel učiniti, ali joj je odgovori, da ga nikaj nek neizpitava, nego samo neka trpljivo počeka, već bu sve saznala.

Došavši do Maričinoga doma, ostal je i danas, kak po nedeljah navadno, Tonček onde pri obedu, a po obedu bil je navaden staromu Miški, koj je bil već slabog vida bez očalov, iz Muraköza novosti čtetl. Ali danas se Tonček odmah po obedu stane i domov odpravlja.

„Je, kaj si se već odpravil“ — veli mu stari Miška — „Zakaj tak daglo odhadjaš?“

„No znate, moram se šariti, da željeznicu nezakasnim u Čakovcu“ — odgovori Tonček — „je zaradi zadnjeg termina.“

„Kakvog termina?“ — zapita Miška — „Imaš pri sudu posla?“

„Ah, kaj bi imal“ — odgovori Tonček — „Samo je radi tih novih penez. Sutra najme je zadnji termin, pak moram stare novce za nove premeniti. Em me i onak dosta ta stvar srđi, kad se đoviek u njoj ništ nerazme, pak nebi rad bil tih nekoliko forintov kvaren, makar da ih i neimam puno.“

„Kaj to govoriš?“ — zapita ga uzburjeno Miška — „Z-kakvemi novemi penezi? — Jeli s-krunami?“ —

„Sam neznam prav“ — odgovori Tonček — „Ali mislim, da je bolje ako se prije pobrinim, nego da bi poslie bil kvaren. Jer kak se čuje od sutra već stari uovci nebudu ništ vriedili. — Anda zbogom, sutra dojdem nazad.“

Miška još bolje uzburjen zakriči: „Čekaj malo! Taki mi povedj kak'se to stemi starem i novemi novci ima.“

„Em Vam je to sve jedno — odgovori Tonček — „Kad i onak neimate gotovćine, a ostali imetek nepropada sa sutrašnjim terminom, jedino se stari novci još sutra mogu za nove izmeniti.“

Miška vudri šakom srđito po stolu: „P k zakaj to nisu dali već prije prebubnjati?“

„Em sve samo o tom govori“ — odgovori Tonček — „Ne vi neidete nikam, pak zato ništ niste čuli nikaj o tom.“

„Tak je tak“ — odgovori Miška — „A kad ide vlak? Te pričme po žepih uzburjeno iskati.“

„Žurite se dati, ako koj forint imate“ — veli Tonček — „Jer do željeznice je još dalko a u četiri sata već ide iz Kraljevca u Čakovcu.“

„Je, je, taki“ — vikne Miška te u naglosti baš nemre nikaj najti, konačno ipak putegne iz žepa ključa te šnjim odpre ormara. Iz njega vzeme najprije punoga mehura, kojega metne zveuč na stol. „Tak, tu su same skude po dva forinta, ne treba brojiti, koliko stoji gore napisano, tolko je u nutra.“

Tonček vzeme smiešeci se težku mošnjju i hoće šnjom oditi, ali stari na debelom zakriči za njim: „Čekaj još malo, još nismo gotovi, još je jedna začka.“ Te zvadi i ovu iz ormara. — „Pst, pst, izbilja, tu odzad je još-bugjilaoiš . . . budi tak dober . . . sve skupa je devet sto i šestdeset forinti, i još samo ov paklec fertal forintakev dojde k-toma, onda je baš hiljada.“ —

Tonček je to sve skupa pazljivo na kup

s mandalnim praškom, s meljom, s voskom i t. d. priměšajuć jih medu. Dober med more se prepoznati po tom, da se u vodi podpuno raztopi, dočim u krivotvoranom medu tudje sastojne nego čestice se u vodi neraztope, nego se dolje sedu.

Pekarine medeni kolači.

Med Cukronjaci i cukornatimi pekarinami, su žuto i osobito zeleno farbanj sa otrovnom farбом prigotovljeni. Ovi su — zdravju — pogibeljni zdravju, te jih se morati čuvati.

Pitja.

Pitja podavaju čovjeku potrebnu tekućinu, te pokraj toga njim je svrha, da podpomazu probavljanje. Trovrat na pila razlikujemo, vodu, koja nam je neobhodan napitek; alkoholna i dišeća, pitja, koja su u većoj ili manjoj mjeri razdražljiva ili uznemirujuća.

Voda.

Čista voda najzdravije je pitje. Za napitek najbolja je friška prevodljive brez farbensa i brez duha voda. Poleg ovih svojstvih spoznati se mora dobra pitka voda, da u njoj mohunasto sēmenje friško kipi (vri) ili sapun u njoj lahko se pēni, kak to u vodi deždjovnici. — Zdenčna voda redovito je menje dobra za pilo, kak voda iz vrēla (zviranjka), ar je gustoput smetna zemlja u kojoj se zadržava. — Ako je zdenec blizo šekreta ili smetišća, onda je redovito nezdrav. Namesto ovakva treba je drugoga izkopati, daleko od smetljive zemlje.

Mutnu vodu treba je precediti čez dobro čedilo — od kamenastih i pēskovitih naslagah.

Alkoholna voda.

Najobičnije se hasnajuća alkoholna pića su vino i žganica. Razdražujuća njim svojstva alkoholnoj sadržine, od koje više manje zaviši njihova jakost.

Vino je zmed alkoholnih pićah najzdravije, ali samo med jelom i to u maloj mjeri uživajući. Osobito je onakvim hasnovito, koji se mnogo trudiju, slabih tēlesnih ustrojah ljudem pak navlastito je hasnovito za mrzlih i mokrih godišnjih dobah.

Vino su navadni jako gustoput krivot-

voriti, osobito pak čerljeno vino. I umětno dēlano vino proizvodjaju Ovakvo je škodljivo zdravju naročito ako je olovnatim cukorom krivotvoreno, čime sladek tek davaju cukoru, ili ako ga mrenj zadržavajućim fuksinom na čerljeno farbaju.

Žganica i u obće sva ona alkoholna pića, koja s vinakog alkola, krumpira, cukora i zrnja prigotavlja, škodljiva su. Osobito je škodljiva friška žganica. Dobru staru žganicu osobito za mrzlih i mokrih vremenah jako uměreno, mogu odrasli uživati. Za dēcu je žganica pravi otrov, kak u valikoj mjeri i za odrasle.

Iz proključajućeg ječmena i hmelja proizvedeno pivo zdravo je pitja. Mnogo menje razdražuje, nego vino, ar vrlo malo alkohola zadržava.

Dišuća pića.

Izmed dišućih pićah najvećma se hasnuje kava, thee i čokolada. D lovanje prvih dviju je jedne vrsti, polagano razdražuju želudac i jačiju. Bēla s mlēkom kava zadovoljavajuće je hranitbeno sredstvo onim koji se malo trude. Kava i thee, ako su odviše jaka, preveć razdražuju, te prouzrokuju brezsnenost. S vodom, a poglavito s mlēkom prigotovljena čokolada zdrava je i hraniva.

Kava, thee i čokolada često se krivotvore.

Tak zvana nadmēstljiva kava nigdar nadomēšćuje pravu kavu, ar ravno glavne sastojne dēle kave kofeina, nigdar nezadržava. Iz cikorje, repe, figah, žira iz zrnja i t. d., priredjuju kavu sa susenjam i prženjem. Nadmēstljiva kava neima nikakve hranitbene v ēdnosti, te samo peneze razspava, koji takvu kupuje. Nametnije bude činil koji namēsto nje mlēko, melja ili meso kupi, ar su ova prava hranitbena sredstva.

Kuhinjska posudja.

Na kuhinjsko posudje ima se velika pazka i čistoća obraćati. Osobito kufernato posudje mora biti dobro cinjeno, inače se u njih kufernata galica napravlja, koja je otrov.

I čepnato posudje je negda otrovno; ar mu je maz olovnati ravno zbog toga je treba čepnato posudje prije hasnovanja sa octenom i slanom vodom napuniti, tim

dobro skuhati i zatim izprati, tak se olov iztēra.

U kufernatih, olovnatih ili cinkovnatih posudah nedržimo nigdar vodu, kisela pica mastna ili kisela jela, ar ove iz takvog posudja otrovnu materiju u sebe povleću.

Cinjena, bojadosana, pēhnta ili sa zeljeza zgotavljena posuda, ima se pred svaku drugu vrst postaviti.

KAJ JE NOVOGA ?

Potres vuzmene noći.

Denes — hvala Bogu — nemamo o potresu vuzmene noći nikaj novoga da javimo. Kaj smo do denes dobili dopisah, dajemo na znanje niže redom. Našem mnenju o ovom velikom potresu rejmemo nikaj niti da dodenemo niti da odvezememo, ali imamo kojekaj, kaj smo vu drugih novinah čitali, da izpravimo i opravguemo. Prije vsega h čemo ipak da naglasimo, najpre, da se je prvi najjakši vudarec ovoga potresa iste minute očitil na celom velikom prostoru, pod kojim se je razširil, najpre ob 11 vuri 17 minut i nekoliko sekundah pred polnoću vu Firenci, vu Majlandu, Veroni, Venediki, Trstu, Ljubljani, Fiumi i Senju, kak i vu Zagrebu, vu ostalih mēstih vu Horvatskoj, vu Beču, Lincu Salzburgu na severo-zahed, vu Šzombathelyu i Virovitici na izhod. To je, znanost, da rečemo, stečevina srednjo-evropskoga vremena, po kojem se od dvē ljeti dogovorno ravna promet na željeznicah vu Austro Magjarskoj, Italiji i Prajkoi (Njemačkoj). To je moment, koji bi geologi trebali ozbiljno da uvažē. Istovremenost potresa na tolikim silnem prostoru more vnođu dovezda-nja teoriju o bitnosti potresa da izpravi.

Gde je bil centar ovoga potresa, nije jošē ustanovljen. Društvo južne željeznice kaže, da se taj centar nahadja vu Posaviju od Zidanogmosta proti Ljubljani i Kamniku, dočim ga mudrost bečkih žornalistah išće vu samoj Ljubljani, a to zato, kaj je Ljubljana najviše stradala, a dv zato ipak nije stajala u centru potresa; ar učinci potresa odviše vu velike o zemlji ču i o načinu, kojim su hiže kojega varaša gradjene.

zgrnul i rekel: „Glej, glej, Miška je na to sve zaboravil, drugač bi već radi vienčanja s Maricom bili na čistom“.

„Za istinu, čisto sam zaboravil“ — odgovori Miška, te si ves zmeten potegno kapu na drugo vaho. —

Kad mu je Tonček, koj se je izbilja, ali po drugem poslu, on dan moral u Čako već peljati drugi dan blistajuće se po dvadeset krunah komade nabrojil, napravi Miška odmah iz njih dva kupa: „Ovo ovde pojde opet u mehur a ov drugi kupec je vaš, ako budete odmah gosti obdržavali. — Ovoga drugoga mehura vam još k tomu prikazujem, ali to vam odmah sada vetim: „Sekicu nedobite, pak makar se tu sad taki na glavu postavite! — Nju mi nebudete zamili, jer krava uvijek gilita te neima nikakovog zadnjeg termina“.

Mi pak mislimo, da je Tonček z Maricum zvršenom i „Sekicu“ od starogu na svoj način izmamil.“ —

Znanstveno.

Prvi dijak: „Kaj veliš k-danasnjemu predavanju profesora Mudrovčiča? On veli,

da jedna stvar iz druge postaje. Da se nastupom smrti, samo dotičnoga tiela samo forma mienja, jer sē tielo na razne dielove raztvāra. a iz onog opet nove stvari postaju, koje se poslie raztvāraju te opet nova telesa postaju. Ovak da se sve na svijetu u okrug prepodjenja vrtil. Ja to prav nerazmem, nuder mi to dragi prijatelj raztolnači, ako razmes“.

Drugi dijak: „Pak kaj to nebi razmes. em je to posve naravski. Na priemer: Iz suhog grla postaje žedja, iz žedje napijanje iz napijanja pijanoča, iz pijanoče mučinjave i glavobol; (Katzenjammer) iz mučinjave i glavoboli opet suho grlo, a iz celoga vrtenje starih u okrug.“ —

Potepeni imetek.

Imetek, kojega čoviek još za života svojih roditeljah ili poslie njihove smrti dobije, je različit, jer dok jedni dobe pune torbe dobe drugi ciele kotare zemaljah a treći se moraju zadovoljiti sa dvimi ili trimi rali slenokoše, dapače ima i takovih, koji od svojih siromašnih roditeljah jedino dobar nauk u šivet dobe, jer im drugo radi siromaštva

dati nemogu. Ali i to nije za zahitit, jer dobar nauk je često više vriedan, nego pun bugjlaris novac. Dakako da je negda opet pun bugjlaris više vriedan, nego svi nauki, najpre pak ako su od punice.

Jedan fiskal pak, kojega kēi je za drugoga, mladoga fiskalisa zamuz pošla, dal je svomu jednu pravcu, koje je sam prije za nekoga proti nekomu tēral. Ov mladi dojde za pol godine pun veselja k-svomu tēstu te mu poveda, da je baš ove dane pravda, koju niti jedan fiskal već prek sto godin nije mogel dovršiti, sretno dovršil — i to velikim trudom i juridickom znanostjum dovršil.

Tast se na to očitovanje strašno osupne i zakriči: „Oh ti nesrečni moj zet! Sa ovom pravdum, sa kojum se ti dičis, da si u tak kratko vrijeme dovršil, sam ja moju fiskaliju započel, na nju se oslanjajući se oženil, zunom svu svoju diecu školal i odhranjivati dal te sam ju sad tebi za miraz u ženitvu sa kčerjum dal. Ti sad u malo miesecih ju dovršil i potepel, iz koje bi ti svojum venum do smrti i poslie još tvoja dieca i djece dieca bila mogla živeti.“ —

Em. Kollay.

O potresu, koji je vuzmene noći potresel znamenitim delom jago-izhodne Europe, dobivamo po najnovestih vjestih približno vjeranu spodobu. Na zahodu, čini se, da je dosegel Paviju i Majland, te se obrunci izhodnih Alpah pretegnul na čelu Lombardiju i Mlje-tačku, Korušku, Južnu Tirolsku do Breanera, Kranjsku, Štajersku, Austriju i Solnogradsku. Na sjeveru dosegul je Pasovu i Beč, a zatim sa pravcem proti Szombathelyu i poleg Drave pretegnul preko Horvatske i Slavonije vu Bosnu i Hercegovinu do Krupe. Odvud je južni kraj zgrabil Dalmaciju do Zadra, otoke, Istru i Primorje ter srjednju Italiju do Firenze i Siene. Granice ovog potresa obuhvaćaju kakvih 280 000 do 300.000 četvornih kilometrah sa stanovništvom od preko 20 milijunah dušah. Sredina potresa bila je vu Kraškom gorju oko Ljubljane i Trsta.

Iz Fiume su javili, da su ondi oćutili vrlo jaki potres ob 11. vuri 20 minut, koji je trajal 21 sekundu, ter se do zorje triput slabeše opežoval. Vulice su bile pune ljudstva, asfalt je na korzu popucal. Teater bil je pun, ali se je hitro izpraznil. Vnogo ljudstva pobjeglo je na ladje, gde je sprevodilo noć.

Vu Trstu bil je potres osobito jak. Glavni vudarec sbil se je ob 11. vuri 15 minut zjakom podzemnom halabukom v potrajal je do 10 sekundah. Taki iza prvog vudarca je sledilo više slabeših vudarcov. Odmah iza prvog vudarca zavladao je po varašu strah, ljudi su odbežali iz hižah ter su bežali na pijace, vrte i pusta m' sta, gde su vu strahu sprevadjali noć. Vu gornjih kondignacijah bil je potres jako ćutljiv, vnogo je stvarih pohitano na pod i vnogo oblokov razbito. Ljudi, koji su ležali vu posteljah, bili su tak rekuć shićen i posteljah, konji na vulci poplašili su se i počeli bežati. Povsud se je ćulo vikanje, plač i žamor. Vse su vure stale vu fertalj na 12. Vnogi su ljudi pobjegli na ladje na morje, gde je bil strašen viher.

Nije za izpisati, kaj se vse dogadjalo na vulici. Poleg vsega toga néga vnogo kvara. Karakteristično je, da je statua Karla VI. na burzovnom pijacu premenila svoj položaj, ter se obrnula na lěvo.

Kak smo gori spomenuli, stradala je najviše Ljubljana, gde se potres, kak vele, do jutra 7 me vure, opetoval 31 krat, — a bilo ga je i vu noći od 15. na 16. aprila. Pripovėda se, da nejma niti jedne hiše, koja nebi bila skvarjena, doklam ih ima više, koje su se zevsema zrnšile, tak na bahhofskoj cesti i vu Petrovoj vulici. Prvi i najjaksi vudarec sbil se je ob 11. vuri 20 minut. Kanonirska kasarna se je zrušila, vu muzeju je vnogo kvara, novi teater i cirkva sv. Marija pokvarjene su. Potres se je do tri fertalje na tri opetoval sedem put, a zatim je vsakih pet časov sledila tješnja. Pravac potresa bil je od izhoda na zahod.

Ljudstvo je bežalo vu najvećšem strahu iz hižah i izkalo vtekališće na polju i vu vagonih na željeznici. Vse su vure stale za prvim vudarcem. Skrovov je padal ćröp, rafangi su se počeli rušiti, zidine pucati. Ljudstvo je po clo bežati kakti prez glave na pol goli.

Bilo je vidjenjah groznih. Betešnike su nosili na blazinah, decu na kolcih. Vojska je morala vnoge vulice zaprėti, da se nedogodi veća nesreća. Od padajućih rafangah i rušecih se zidinah ranjene je više ljudi. Jedna đevojka vu predgradju zdrobljena je od porusene stěne, a jeden soldat, stražmešter Reinhold od 37. pješacke regimente na smrt je ranjen.

Prave strahote pripovėdaju putniki, koji su one noći putovali šnel cugom (brzina vlakom)

na južnoj željeznici od Trsta do Beča. Oug je malo pred Ljubljanom bil zatečen od potresa, ter se je izprva ćutilo, da se je nekađ dogodilo na mašini i da je cug zišel iz šinjah. Kad je napokon srećno dospel na bahhof vu Ljubljani, bilo je i kaj videti. Ljudstvo je do vsih stran vrvilo na željeznicu, ćula se je buka i vika, a pripovėdalo se je strahotah i to preveć. Oug je moral duge vu Ljubljani stati, dok je mogel dalje iti, ar je vu metežu vsaki čas stigla nova vjest o novoj nesreći, a potresi su se opetovali.

Jednako strahovito jak potres bil je i vu okolici Ljubljane, gde je petero ljudi zaglavilo. Vu Kamniku, vu Kranju, Lěšcu, ćeloj Savskoj i Savinskoj dolini vu Zidanom mostu, Trebovlju, Laškib, Toplicah i Celju bil je jaki potres.

Potres se je osjetil na dalje vu Celvcu, Judenburgu, Lutenbergu, Optaju, Marburgu, Gradcu, Veldenu, Gradiški, Gorici, Fridentu, Arku, Meranu, vu Ćakovcu, vu Drava-Vasárhelyu, vu obće vu Medjimurju, Bellatincu, Szombathelyu, Sopronu, Beću, Papi, vu ćeloj Horvatskoj, većšem dēlu Bosne preko Sarajeva, samalo nó vu ćeloj Dalmaciji, Palju i vu spomenutom dēlu Italije.

Kršćenje na dveru.

Aprila 16. ob 11. vuri pred poldan obavljeno je vu palaći nadvojvode Karla Ljudevita vu Beću svetćano kršćenje najmlajseg sina nadvojvode Otta i nadvojvodkinje Marije Jozefine. Nj. Velićanstvo bilo je na zoćno kršćenju, koje obavil kardinal nadbiškup dr. Gruša. Uz kralja bili su nazoćni: nadvojvoda Karlo Ljudevit i tovarušica mu nadvojvodkinja Marija Terezija; princ Ćjuro Saski, nadvojvoda Otto i braća mu: nadvojvoda Ferenc Ferdinand i Ferdinand ter sestre nadvojvodkinje Marija Anunciata i Ćlizabeta, nadvojvodkinja Marija Immaculata s kćerju nadvojvodkinjom Marijom Raineriom, nadvojvoda Leopold Salvator sa tovarušicom nadvojvodkinjom Blancom, nadvojvoda Fridrik sa tovarušicom nadvojvodkinjom Isabellom, nadvojvodkinja Adelgunda i princeza Beatrica bourbonska.

Kumoval je nadvojvoda Ljudevit Viktor, koga je zastupal nadvojvoda Fridrik. Mali nadvojvoda prijel je na kratu imena Maksimilian Eugen Ljudevit Fridrik Filip Jožef Marija. Po kršćenju bil je vu nadvojvodskom dvoru svetćani zajtrek, komu su bili nazoćni uz kralja vsi nadvojvode i nadvojvodkinje.

Novi dvorski mešter ceremonijah.

Iz Beča javljaju, da je Nj. Velićanstvo imenovalo vrhovnom dvorskom ceremoniaru grofu Kolomanu Hunyádyu, pomoćnika za velike dvorske svetćanosti. Novi dvorski mešter ceremonijah komornik i kapetau vu rezervi, grof August Bellegarde, rodjen je 26. majusa 1858. ter je najstareši sin vrhovnoga dvorskog meštra kraljećinog grofa Ferenc Bellegarda. Od ljeta 1887. oženjen je s groficom Henriettom Laris-Mönnich. Vu ovom se imenovanju nazire doskorašnje penzioniranje grofa Hunyády.

Ogenj vu pošarskom vagonu.

Iz Soprona se tetegrafirali: Vu pošarskom vagonu cuga, koji je obćil izmed Požuna i Szombathelya, vužgala su se vćera od žareće peći rekomendirana pišma i paklec novinah. Iz Corne javljaju vezda, da je izgorel i pe-nezal list sa 14.000 forinti.

Oseljena Sava.

Telegram iz Belgrada javlja: Visoka

voda, koja je poplavlila dōlnje dēle varag, odplavila je iz belgradskog monopolskog magazina 4 milijuna kilograma soli, zaradi ćesa je Sava neko vřeme 'bila' podpuno osoljena.

Kratke novesti.

— Vu Esztergomu, 16. aprila. Nuncij Agliardi došel je vu nedelju po poldan simo. Primas Vaszari doćekal ga je sa svećenstvom i sprevodil uz zvonenje zvonah vu svoja palaću, gde je bil obed za 42 osobe. Po obedu razgovarjal se je nuncij s primasom.

Nuncij je tetegrefiral kardinalu Schlauchu vu Veliki Varadin, da ga bude po svoj prilici vu srědu pohodi.

Pri svetćanom obedu naglasil je primas vu latinskoj zdravici nunciju Agliardiju, kak ga veseli njegov dolazek: Zamolil ga je, da bude pri svetoj stolici tumaćem ljubavi vjernosti i privrćnosti Magjarske.

Nuncij Agliardi zahvalil se je i zaključil: „Molim tebe, ćuvara svog odličnog naroda, da nastaviš svoju plemeniti borbu i polućiš željeznici uspjeh.“

— Na Krfa, 15. aprila. Povodom dolazka princeze Ćisele bil je na vuzem kraljeće Ćlizabeti familjarski obed, komu je nazoćen bil i poslanik vu Ateni, barun Kosjek sa tovarušicom.

— Vu Ljubljani, 16. aprila. Ovdešnjahof jako je od potresa oćećen, pak su ga morali izprazniti. Iz staroga ćapitala odpremljeni su vsi betešniki. Kvar se vu varašu još nemre preceniti, ali iznosi vsikak par milijunah.

Vu ćeloj okolici j Ljubljanski usmrćeno je od potresa 7 ljudi. Cirkve i škole tak u skvarjene, da jih je dala oblast ćzaprėti.

— Vu Ljubljani, 17. aprila. Vćera su bili dva slabi potresi ob 12 vuri i ob 1 vuri o poldah Broj skvarjenih hižah je velik. Više od 500 familjah moralo se je preseliti.

— Pućanstvo Japana. Jedne novine javljaju iz Japana, da je službenom rezultatu pućkog popisa broj ljudstva vu Japanu iznosil 31. decembra 1898. ljeta 41,886.265 dušah, i to 18,905.359 muškarcah i 20,480.906 ženah.

— Pobėgel trgovac. Iz Budimpešti javljaju: Policija podnela je proti trgovcu s opravom, Henriku Lissaueru, koji je pred par dnevi izniknul, prijavu zaradi prevare. Ostavil je dugov 86.000 for. Ćini se, da je Lissauer sa većšim dēlom ovih penes pobėgel vu Ameriku.

— Vu Japanu pojavila se e kolera. Iz okolice Hirošime vumrlo je 40 ljudi.

— Kaj košta izvoz snėga vu Berlinu. Varaš Berlin obavlia vu svojoj režiji ćišćenje vulicah, ter je minula zima bila najostreća. od kak je sam varaš preuzel ovu dućnost, izvoz snėga košta je ove zime 1,109.702 marke.

Dobre žepne i stěne vure sa fal ćenu moći dobiti pri Pollak Bernatu vuraru vu Ćakovcu (Pijac, Šparkassa). Pri njem s uzimljeju vure takaj za popravek sa fa ćenu:

ODGOVORNI UREDNIK

MARGITAI JOZSEF

Glavni surednik

GLÁD FERENCZ

Nyilttér.

E rovat alatt közlőtekért sem alaki, sem aralmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

Hamisított fekete selyem. Egészünk el egy kis mintát a venni szándékolt selyemből és a hamisítás rögtön kiderül: Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödrödik és csakhamar kialszik, maga után csekély barna hamut hagyván, addig a hamisított selyem (mely zsiros színű szallónás lesz s könnyen törik) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festékanyagtól telítetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pödrödik, csak meggörbül. Ha valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporaik, a hamisítványé nem. — Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, házhoz szállitva, postabér és vámmentesen szivesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való akár egész véggekben levő valódi selyem szöveteiből, Svájcha címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

BUTORTINCTURA (máz)
 melylyel mindenki
 fényezetlen (matt) butorait
 féstheti. — Kapható:
MORAWETZ ADOLF
 szatyoros és kárpitos
BUTORRAKTÁRÁBAN
VARAZSDON.

61. szám v. 1895.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezeannel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. járásbíró-ság 1894. évi 1165p94 számú végzése következtében Dr. B. Glancanik marburgi ügyvéd által képviselt Tertenyek József rottenbergi lakos javára Ujlaki Lőrincz perlaki lakos

ellen 160frt a jár. erejéig fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 332 frtra becsült 1 ménió 1 tehén, 1 pajta, 1 szekér és 2 kukoriczaskasból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. jbiróság 5690lp 1894. számú végzése folytán 160 frt tőkekövetelés, ennek 1890. évi julius hó 21. napjától áró 6% kamatai és pedig összesen 35 frt 68 kban bíróilag már megállapított költségek erejéig Perlakon a helyszinén leendő eszközzésére

1895. évi május hó 6. napjának délelőtt 9 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatauk meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adadni.

Kelt Perlakon, 1895. évi április hó 22-ik napján.

724 1—1

Stern Frigyes,
kir. jbirósági végrehajtó.

LOTTERIA Graz, 20-ga apriliša 1895.
21 28 1 63 4

Gabona árak — Olena žitka.

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	6.80	—
Zab	Zob	5.70	—
Rozs	Hrč	5.50	—
Kukoricza ó	Kuruza stara	—	—
" uj	" nova	7. —	—
Árpa	Ječmen	5.50	—
Fehér bab uj	Grah beli	8. —	—
Sárga " "	" žuti	7. —	—
Vegyes " "	" změšan	6. —	—
Lenmag	Len	10. —	—
Bükköny	Grahorka	6. —	—

1241 tk. 1895.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a belatinczi takarékpénztár végrehajthatónak Makovecz Lőrincz végrehajtást szenvedett eleni 92 frt tőkekövetelés és járlokai iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék a csáktornyai kir. járásbíró-ság terü letén levő végfalvi 35 tkv. 53 hrsz. a ingatlan 175 frt ugyanitt 60 hrsz. a ingatlan 165 frt és ugyanitt 127 hrsz. a ingatlan 371 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelelt ingatlanok az

1895. évi május hó 11 én d e. 10 drakor

a végfalvi községbíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbiróság, mint tkvi. hatóság.
Csáktornyán, 1895. márczius hó 31.

Keil Alajos-féle
Padlózat-fénymáz
 (GLASUR)
 legkitűnőbb mázó-ló-szer puha padló számára, 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.
Viasz-kenőcs **Arany-fénymáz**
 legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer képkerekek stb. bearanyozására. — 1 kis palaczk ára 20 kr.
 kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.
 Mindenkör kapható:
Heinrich Miksánál Csáktornyán.

Ajándéktárgyak nagy választékban.

POLLÁK BERNÁT
 óras és ékszerész Csáktornyán,
Főter, az új takarékpénztári épületben.

Ajánlja dusan felszerelt
SVÁJCZI ZSEBÓRA-
arany-, ezüst- és chinai ezüst-áru
 raktárát.
 Ajándéktárgyak nagy választékban
olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jótállás mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközölöm.

Olcsó árak mellett.

Legjobb szerkezetű svájci zsebórák.

Pallik Bernát.

